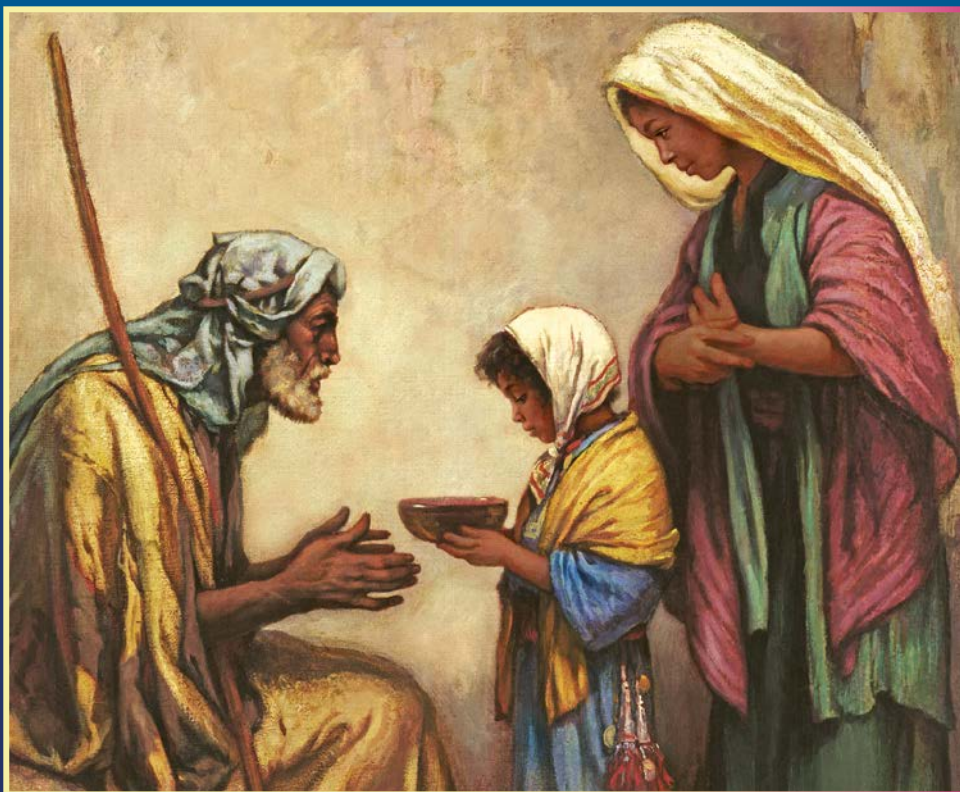

Täiskasvanute
hingamispäevakooli
õppetükid

jaanuar | veebruar | märts 2018

MAJAPIDAMINE: SÜDAMEMOTIIVID

Originaali tiitel:

Stewardship. Motives of the Heart.

John H. H. Mathews

© Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverents. Kõik õigused kaitstud.

Ühtki osa Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükist ei või üksikisik ega üksus toimetada, ümber teha, muuta, kohandada, tõlkida, paljundada või kirjastada ilma SPA Peakonverentsi eelneva kirjaliku loata. SPA PK volitab divisjonide ametnikke korraldama Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide tõlkimist vastavate juhtnööride kohaselt. Tõlgete ja nende publikatsioonide autoriõigus jääb Peakonverentsile. „Seitsmenda päeva adventistid“ ja „adventistid“ ning leegiga logo on SPA PK registreeritud kaubamärgid ja neid ei või kasutada ilma Peakonverentsi eelneva loata.

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid valmistab ette Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverentsi alluvuses olev täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide osakond. Õppetükkide ettevalmistamist suunab otseselt hingamispäevakooli väljaannete nõukogu, mis on hingamispäevakooli õppetükkide kirjastaja – Peakonverentsi Administratiivkomitee (ADCOM) – alakomitee. Trükitud õppetükid kajastavad ülemaailmse hindamiskomitee poolset osa ja hingamispäevakooli kirjastusnõukogu heakskiitu ega esinda seega ainuliselt või tingimata autori(te) kavatsust.

Tõlge: AKEL 2017

Tõlkija: Mall Kaaver

Toimetaja: Ly Kaasik

Küljendus: Kaile Tuvi

Kaaned: Justinen Creative Group

Trükkis: Vali Press

Kristliku majapidaja elu

Sissejuhatus

Kristlastena tuleb meil tunnistada oma patust olukorda enne, kui näeme muutumise vajadust. Muutus saab toimuda üksnes ja läbinisti selle tõttu, et Kristus tegutseb meis. Üheks Tema tegevuse väljendumise valdkonnaks on majapidamine. Ehkki majapidamine hõlmab kristliku elu mitut erinevat külge, sõnastame selle praegu üldjoontes kui materiaalse ja mittemateriaalse vara majandamise Jumala auks.

Piibel õpetab, et majapidamine on ühtlasi võimas relv ohtude vastu, mis peituvad materialismis (asjade omamise armastus) või maailmalikkuses üldiselt – üks suurimaid vaimulikke lõkse, mida hingevaenlane meie ette seadnud on. Paljudel inimestel ei lähe korda taibata, et varandus ja omandus on odavad, kunstlikud maitseained, mis kaotavad lõpuks oma maigu. Kahjuks hukkuvad paljud inimesed sellepärast, et neil ei õnnestu murda ennast lahti maailma armastamisest. Selle maailma kombeid – „lihahimu ja silmahimu ja elukõrkust“ (1Jh 2:16) – saab kõike kontrollida, lausa vältida, nende majapidamispõhimõtete abil, mida ise läbi elame.

Just sellepärast vaatleme sel veerandaastal majapidamist ning uurime, kuidas õpetab see meid elama Jumala soovi kohaselt, vabana maailma armastamisest selle kõikides ilmingutes. Majapidamine on igapäevane praktiline Jeesuse järgimise väljund; see näitab, et armastame Jumalat

ja elame läbi tõde, mis meil on Kristuses. Oleme majapidajad sellepärast, et kõigepealt armastas Jumal meid.

Majapidaja elu juurde kuuluvad meie suhtumine, pöördumine, pühendumine, enesekontroll ja palju muud. Peame olema Jumala ustavad ja usaldusväärsed sulased, kes elavad Jeesusega ühenduses olles omakasupüüdmata kõiges, mida teeme ja ütleme. Avastame Kristuse koolis, et majapidamise tulemuseks on rahulolu õigesti elamisest. Meil tuleb õppida majandama Jumala omandust Tema auks, tuleb eraldada vahendid Tema missiooni tarbeks, et Tema töö saaks lõpule viidud.

Praegu, Jumala majapidajatena, „näeme aimamisi nagu peeglist“ (1Kr 13:12), aga Jeesus näeb kirkalt. Tema usaldab meile enda töö. Ka maailma peibutiste vinest läbi minnes vastutame oma talentide, rahaasjade, tervise ja keskkonna õige majandamise eest. Need õppetükid suunavad meid aru saama enda kui majapidaja kohustustest ja sellest, kuidas saame Jumala armu abil need kohustused täita – mitte pääste ära teenimise vahendina, vaid päästetud olemise viljana.

Meie elu kristlike majapidajatena peegeldab maailmale Jumala iseloomu. Nende elus, kes söandavad seista piibellike põhimõtete eest, vastupidi meie kultuuri üldsuunale ja tulvale, ilmneb ilu, õnn ja vagadus. Iga inimene on kiusatud elama jumalakartmatut elu; kiusatused ümbritsevad meid kõikjal nii nähtaval kui ka varjatud kujul. Kristlastena, just kristlike majapidajatena, on meile näidatud seda, kuidas kiusatuste eest põgeneda, kuid vähe sellest – meile töötatakse ka jõudu niimoodi teha.

Päris lõpus kuuleme igaüks emba-kumba: „Ma ei ole teid kunagi tundnud, minge ära minu juurest, te ülekohtutegijad!“ (Mt 7:23) või „Tubli, sa hea ja ustav sulane, sa oled olnud ustav pisku üle, ma panen su palju üle. Mine oma isanda rõõmupeole!“ (Mt 25:23).

Meie soov ja palve on, et selle veerandaasta õppetükist majapidamise kohta õpitu aitaks meil püsida rajal, mis viib meid kuulma sõnu: „Mine oma isanda rõõmupeole!“

John H. H. Mathews, D.Min. Andrews'i Ülikoolist, on ordineeritud jutlustaja, kes on töötanud sellistes osariikides nagu Florida, Alabama, Iowa, Missouri, Tennessee ja Nebraska. Täna on ta Põhja-Ameerika Divisjoni Resursside Teenistuse juht.

Materialismi mõju

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Jh 2:16, 17; Lk 14:26–33; 12:15–21; 5Ms 8:10–14; 1Tm 6:10; Jh 15:5; Gl 2:20.

Meelespeetav tekst: „Ja ärge muganduse praeguse ajaga, vaid muutuge meelega uuendamise teel, et te katsuksite läbi, mis on Jumala tahtmine, mis on hea ja meelepärane ja täiuslik“ (Rm 12:2).

Jumala Sõna ütleb Jumala rahvale, et nad ei „muganduks praeguse ajaga“, „ei hakka olema selle maailma sarnased“ (Rm 12:2), kuid materialismi meelitus, ülemäärane soov rikkuse järele ja selle järele, mida meie meelest rikkus pakkuda saab, on võimas. On väga vähe inimesi, olgu nad rikkad või vaesed, kes on materialismi haardeulatusest väljas. Ohus on ka kristlased.

Pole midagi väära selles, kui ollakse rikas või tehakse kõvasti tööd edasi jõudmiseks, et pakkuda lähedamat elu endale ja oma armsatele. Aga kui raha või raha teenimine saab kõikehõlmavaks, oleme langenud kuradi lõksu ja hakanud tõepoolest „muganduma maailmaga“.

Maailm annab mõista, et hea elu, külluslik elu peitub ainult rahas. Raha on aga üks mask, mille taha Saatan peidab ennast selleks, et saada endale meie poolehoid. Materialism on üks Saatana valitud relvi kristlaste vastu. Lõppude lõpuks, kellele ei meeldiks raha ja see, mida raha meile kohe pakkuda saab? Raha suurim saavutus on vahetu rahulolu pakumine, kuid lõpuks ei saa see vastata meie sügavaimatele vajadustele.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 6. jaanuariks.

Selle maailma jumal

Selle maailma jumalaks on saanud raha ja religiooniks materialism. Materialism on peenelt väljatöötatud ja kurikaval süsteem, mis pakub ajutist turvatunnet, kuid mitte lõplikku julgeolekut.

Materialismiga, nii nagu seda siin defineerime, on tegemist siis, kui soov rikkuse ja vara järele muutub palju tähtsamaks ja kallihinnalisemaks kui vaimne tõelisus. Varal võib olla väärtus, kuid selle väärtus ei tohi meid valitseda: „Ei küllastu iialgi rahast, kes armastab raha, ja tulust, kes armastab rikkust“ (Kg 5:9). Probleem selle maailma asju soovides on see, et ükskõik, kui palju saame, pole kunagi küll; pingutame järjest kõvemini, et saada üha rohkem seda, mis meid iialgi ei rahulda. Tegemist on lõksuga!

Loe 1Jh 2:16, 17. Mida räägib see salm meile tõelisest väärtusest?

Loe Lk 14:26–33. Mis on Jeesuse siinsete sõnade kohaselt kristlase jaoks ülimalt tähtis?

Ehk võib öelda umbes nii: need, kelle jaoks raha või soov raha saada muutub kõikehävivateks reaalsuseks, peaksid tõepoolest arvesse võtma hinda. „Sest mis kasu on inimesel sellest, kui ta võidaks terve maailma, aga teeks kahju oma hinge?“ (Mk 8:36).

„Kui Kristus tuli elama maa peale, näis inimkond sööstvat madalseisu. Ühiskonna alustugesid õõnestati. Elu oli muutunud võltsiks ja ebaloomulikuks... Kogu maailmas kaotasid kõik religioonisüsteemid mõju meele ja hinge üle. Inimesed, kellele väljamõeldised ja valetamine, mis näis kõike enda alla matvat, muutusid tülgestavaks, võtsid omaks uskmatuse ja materialismi. Jättes igaviku oma arvestusest välja, elasid nad käesolevale.“ – Ellen G. White, Kasvatus, lk 74, 75.

Uskmatuse ja materialism ujutasid inimesed üle ja nad elasid ainult käesolevale? Eks tundu tuttavana?

Kes ei tahaks, et tal oleks asju? Küsimus on: Kuidas teada, et asjad, mis meil on, isegi kui neid ei ole palju, ei saa meid oma valdusse? Kes üksi peaks meid enda omaks pidama ja kuidas olla kindlad, et oleme Tema omad?

Aitade täitmine

Loe Lk 12:15–21. Milline sõnum on siin meie jaoks? Kuidas saab see põhimõtte käia ka inimese kohta, kes just rikas ei ole?

Oleme siis rikkad või vaesed, kuid meie soov asju omada viib meie mõtted ära sellelt, millel on päriselt väärtus, ning keskendab need hoopis sellele, mis on lühiaegne, kaduv ega vääri kindlasti igavesest elust ilmajäämist.

Töenäoliselt ei kummardaks me tänapäeval iialgi sõna otseses mõttes kullast või hõbedast kuhu ette. Ometi on meil endiselt oht kummardada kulda ja hõbedat, aga lihtsalt teises vormis.

See tähendamissõna sobib väga hästi maailma paljude paikade kohta, kus elu pühendatakse peaaegu eranditult rikkuse saavutamisele. Väiketootjad on muutnud oma toodete müügi ülemaailmse ulatusega kunktiks. Kogu nende turundusstrateegia on üles ehitatud sellele, et panna meid mõtlema, nagu poleks me õnnelikud ja rahul nii kaua, kuni meil ei ole seda, mida nad müüvad. Üks väga edukas äriettevõtte loob toote, mis paneb meid arvama, et meil on seda vaja, ja siis müüb selle meile maha. Ning tõsi see on: *nii see käib!* Isegi kristlased, kelle lootus pole sellel maailmal, ei ole sellise pettuse eest kaitstud.

Loe 5Ms 8:10–14. Mismoodi võib koguduseliikmeist ükskõik kes olla ohustatud sellest, mille eest meid siin hoiatatakse?

Millise näite võid tuua – kas Piiblist või oma tänasest maailmast –, mille puhul jõukuse ja materiaalse vara kuhjumine suurendas inimese vaimulikkust, armastust Jumala vastu ning soovi taevaste ja vaimulike asjade järele? Palun räägi oma vastusest klassis.

Materialismi ahvatlus

Reklaamimaailm on võimas. Firmad kulutavad miljardeid, et seada meie ette oma toodangu pilte. Peaaegu alati kasutavad nad ilusaid ja veetlevaid inimesi, kes reklaamivad seda, mida nad müüvad. Vaatame sellist reklaami ja näeme ennast, mitte lihtsalt koos tootega, vaid justkui oleksime meie reklaamil olev inimene.

Materialism poleks kaugeltki nii tõhus juhul, kui selle reklaami poleks peenelt (ja mõnikord mitte kuigi peenelt) kootud sensuaalsus. See on jõulisim reklaamitehnika, kuid toimib mürgina kristlaste jaoks, kes maadlevad materialismi ohtudega – ehk enamik meist.

Loe Mt 6:22–24. Mille kujundiks kristliku mõtte ja tegevuse seisukohalt on silm? Kuidas peaksime kristlastena reageerima osavatele piltidele, mis kiusavad meid tarbima seda, mida me tõeliselt ei vaja?

Jaemüüjate toodete reklaam, milles peitub sensuaalsus, võib muutuda võimsaks relvaks. Poodnikud müüvad oma kaupu sellega, et tekitavad tarbijate meeltes erutuse. See elamus on puhas fantaasia, kuid toimib. On peaaegu müstiline viia inimesed, kas või korraks, selle juurde, mis näib olevat justkui teine reaalsus. See muutub väärreligiooniks, mis ei paku teadmisi ega vaimset tõde, aga on ometi korraks nii ahvatlev ja meelitav, et paljud inimesed ei pane sellele vastu. Me tahame ja tunneme, et väärime just seda, nii et miks mitte see endale saada? Jumal üksi teab tohutuid summasid, mida on kulutatud ja kulutatakse veel asjadele, mille vajalikkuses reklaam on meid veennud.

„Ma tahan öelda: Käige Vaimus, siis te ei täida lihalikke himusid“ (Gl 5:16). Kaldume mõtlema „lihahimust“ üksnes seksuaalses võtmes, kuid millised teised teed võivad seada meid ohtu seda himu täitma?

Enesearmastus

„Selle armu tõttu, mis mulle on antud, ütlen ma igaühele teie seast, et ta ei mõtleks üleolevalt selle kohta, mida tuleb mõelda, vaid mõtleks nõnda, et saaks arukaks sedamööda, kuidas Jumal igaühele usu mõõdu on jaganud“ (Rm 12:3).

Jumal ütles: „Su ilu tõttu läks su süda ülbeks, oma hiilguse pärast sa kaotasid tarkuse“ (Hs 28:17). Lutsifer pettis ennast mõttega, et ta oli suurepärasem, kui ta päriselt oli. Kui ta ütles oma südames: „Ma saan Kõigekõrgema sarnaseks“ (Js 14:14, NKJV), paljastas ta isikliku ambitsiooni, taotledes õigusi, mis talle ei kuulunud. Enesepettus ja isiklik ambitsioon olid Lutsiferi langenud südame tunnusjooned.

Need Lutsiferi langemisest kõnelevad sõnad peaksid meile paljuskü ütlema, et algpatt on nartsissism, mida sõnaraamat seletab nii: „väärastunud, haiglane eneseimetlus; enesearmastus, edevus“. Millised tunnusjooned ükskõik kelle puhul näitaksid enesepettust paremini kui need?

Ometi on need omadused tavalisemad kui arvata võiks. Nebukadnetsar mõtles ülbelt, et ta oli suurem, kui ta tegelikult oli (Tn 4:27). Variserid õppisid samuti sellist võrgutavat fantaasiat uskuma (vaata Lk 18:11, 12). Rikkuski viib samasse pettusesse juhul, kui me ei ole ettevaatlikud.

Loe 1Tm 6:10. Millise ohu eest Paulus siin hoiatab?

Paulus annab Timoteosele nõu olla valvel mitmesuguste halbade inimeste suhtes (2Tm 3:1–5), sealhulgas nimetab ta „rahaahneid“. Rahaahnus ehk raha armastamine julgustab liigsele enesekindlusele ning enesekesksusele ja auahnusele. Nii juhtub seepärast, et inimene, kellel on palju vara, imbub materialismi tõttu läbi tähtsusetundest. Kerge on kellelgi, kel on palju raha, mõelda endast rohkemat kui peaks. Kõik ju tahavad rikkad olla, kuid ainult vähestel läheb see korda. Seega on rikkal lihtne muutuda enesekesksaks, uhkeks ja hooplevaks.

Loe Fl 2:3. Kuidas aitab see salm meil aru saada, miks on materialism ja sellega toetatud hoiakud vastupidised kristlikule ideaalile?

Materialismi ülim tühisus

Palju on inimesi, kes armastavad Jumalat. Nende olemus on Temasse sulandunud nii, et nende valduses olevad asjad ei saa seda paigalt nihutada.

Loe 5Ms 7:6; IPt 2:9; Jh 15:5 ja GI 2:20. Mida tähendab olla Jumala oma ja kus leiame oma tõelise identiteedi?

Jumal ütleb: „Mina olen viinapuu, teie olete oksad... minust lahus ei suuda te midagi teha“ (Jh 15:5). Ühendus on otsene ja kindel. „Tõeline sõnakuulmine lähtub südamest. See on harmoonia Kristusega. Kui me Talle allume, siis samastab Ta oma mõtted ja eesmärgid meie omadega; meie mõtted ja tunded vormuvad Tema tahte järgi nii, et kuuletudes Temale kuuletume me ühtlasi oma südame soovile.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 668.

Teisalt pakub materialism meile enda samastamist oma varaga. See tähendab enda määratlemist selle alusel, mis meil on ja milliseid selle maailma kaupu osta saame. Jaakobus hoiatab meid selle eest: „Teie kuld ja hõbe on roostes ning nende rooste saab tunnistuseks teie vastu ja sööb teie liha nagu tuli. Te olete kogunud tagavara viimseil päevil“ (Jk 5:3). „Koguma tagavara“ tähendab koguda ja talletada palju kallisvara; veel tähtsam on aga, et sellise kallisvara kaudu, olgu seda vähe või palju, suur osa ennast määratlebki (Lk 12:19–21).

Materialism on identiteedi segaseks tegemise vorm. See tähendab, et meist paljude enesemääratlus sulandub kokku meie varandusega. Meie varandusest saab meie jumal (Mt 6:19–21). Keegi ütles nii: „Ma pole ilma oma asjadeta mitte keegi.“ Väga kurb, et määratleme ennast ainult selle kaudu, millist maist vara meil on. Kuivõrd pealiskaudne, põgus ja ääretult kasutu viis oma elu elamiseks, eriti inimese puhul, kes peab end kristlaseks. Kas samastame ennast Jumalaga või oma varandusega? Lõpuks toimub samastumine ühega neist.

Kui suur osa su identiteedist on seotud asjadega, mis sul on?

Reede, 5. jaanuar

Toetav mõte: „Vaenlane ostab täna hingi väga odavalt. Pühakiri ütleb, et „müüme ennast mitte millegi eest“. Keegi müüb oma hinge maailma aplausi eest, teine raha eest; kolmas selle eest, et kirklikke tunge rahuldada, neljas maise meelelahutuse eest. Iga päev sõlmitakse sellised tehingud. Saatan teeb Kristuse verega ostetutele pakkumise ja ostab nad üles odavalt, hoolimata piiritust hinnast, mis nende väljalunastamise eest maksti.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 5. kd, lk 133.

Saatana eesmärk on osta hingi materialismi kaudu ning välised kaunistused esitavad üleskutse igale südamele. Materialism ei räägi, kuid see tunneb kõiki keeli. See teab, kuidas pakkuda naudingut ja rahuldust nii rikkale kui ka vaesele ja panna nad ütlema: „Mul on kõik, mida ma siin vajan; milleks veel millegi pärast muretseda?“ Niimoodi laastab materialism meie meele; see paneb inimesed usaldama seda, mis neil on, ning vastandub Jumala usaldamisele. Vastuabinõu aga „ei sünni väe ega võimu läbi, vaid minu Vaimu läbi, ütleb vägede Issand“ (Sk 4:6). Materialism ei suuda vastu pidada Püha Vaimu kontrollile, kui anname ennast üle Jumalale ning otsustame Tema armu tõttu mitte lubada materialismil oma elu valitseda.

Küsimused aruteluks:

1. Mismoodi võime isegi vaesena või väheses materiaalse omandusega olla ikka püütud nii mõnessegi ohtu, mida sel nädalal vaatlesime?
2. On inimesi, kes ütlevad: „Ma ei hooli rahast. Raha ei tähenda minu jaoks midagi.“ (Sageli on just neil, kes nii ütlevad, niikuinii palju raha.) Miks pole öeldu enamikul juhtudest üldse tõsi? Finantsid on tähtsad; neil on meie elus oma osa. Küsimus on hoopis, kuidas hoida enda raha ja vajadus raha järele õiges piibellikus perspektiivis?
3. „Ärge koguge endile aardeid maa peale, kus koi ja rooste neid rikuvad ja kuhu vargad sisse murravad ja varastavad! Koguge endile aardeid taevasse, kus koi ega rooste neid ei riku ja kuhu vargad sisse ei murra ega varasta! Sest kus su aare on, seal on ka su süda“ (Mt 6:19–21). Loe hoolikalt läbi need Jeesuse öeldud sõnad. Kuidas saab see, mida Ta meile nii tungivalt räägib, kaitsta meid materialismi ohtude eest?

Veoautojuht Safan Karamathile (pildil) meeldib kananahk. Tema käsivartele tõuseb kananahk, kui ta jutlust kuulab. See tõuseb palve ajal ja siis, kui ta räägib oma äsjaleitud armastusest Jeesuse vastu.

„Ma tunnen siin päriselt Jumala kohalolekut,“ ütles Karamath, sirutades palja käsivarre ette ajal, mil vestlesime Lõuna-Kariibide ülikoolis, Trinidadis ja Tobago saareriigis asuvas seitsmenda päeva adventistide haridusasutuses. Väikesed muhukesed täpitasid tema tõmmut nahka.

„See juhtub minuga alati, kui me Jumalast räägime,“ ütles ta. „Ma võtan seda kui märki sellest, et ma pole üksi.“

Karamath tundis ennast üksikuna suurema osa oma viiekümne kolmest eluaastast.

Ta oli pere ainus laps ning tema ema suri, kui ta oli noor. Alkohoolikust isa kasvas teda Trinidadis muhameedlikus kogukonnas.

„Isa oli alati purjus, nii et mul tuli tema eest alati ära joosta, kui ta koju tuli,“ ütles Karamath. „Ma pidin üksi toime tulema.“

Karamath käis regulaarselt koos teiste lastega kohaliku mošee teenistustel. Pärast abiellumist hakkasid tema ja ta naine hinduistideks ning kasvasid üles kaheksa last, kellest kõik ristiti rooma-katoliku kirikus.

Kuid Karamath tundis ennast ikka üksi. Midagi paremat otsides andus ta marihuaanale. Palju aastaid hiljem lõpetas mees suitsetamise ja mõne aja pärast ka alkoholi tarbimise.

Siis algas kananahk. Karamath hakkas käima evangeelsetel seeria-koosolekutel, pärast seda, kui ülikool kutsus teda sinna ümbruskonna lastele mõeldud piiblitunni kaudu. Karamathi lapsed käisid iga nädal selles piiblitunnis, kus olid õpetajaiks ülikooli õpetajad.

„Evangeeliumi esitati nii elavalt ning pärast oma viiekümnendat eluaastat kohtusin esimest korda elus oma Issandaga,“ ütles Karamath.

Karamath ja kolm tema last – 12-, 14- ja 16-aastane – ristiti.

Kui küsisin, kas ta tunneks, et Jumal on tema maha jätnud, kui tal enam kananahka ihule ei tuleks, hüüatas ta: „Ei iial!“

Ta ütles, et peab lihtsalt kananahka märgiks, et ta ei ole üksi.

„Jumal on minuga,“ ütles ta.

Osa selle veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest läheb Lõuna-Kariibide ülikooli koguduse heaks ning võimaldab ülikoolil laiendada selliseid kogukonnale suunatud programme, nagu näiteks iganädalane piiblitund lastele, mis viis Safan Karamathi ja tema laste ristimiseni.

(Kui kirjutajat pole eraldi ära märgitud, siis on selle kvartali lood kirja pannud Andrew McChesney Adventist Missionist.)

Näen, tahan, võtan

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2Kr 8:1–7; Mt 13:3–7, 22; IMs 3:1–6; Js 56:11; Mt 26:14–16; 2Pt 1:5–9.

Meelespeetav tekst: „Ohakate sekka külvatu on see, kes sõna küll kuuleb, ent selle ajastu muretsemised ja rikkuse petlik ahvatlus lämmatavad sõna ning see jääb viljatuks“ (Mt 13:22).

Raha ja materiaalse varanduse ahnus võib meid tabada mitme erineva nurga alt. Ellen G. White iseloomustab kuradi kurikavalust meie materialismi meelitamiseks oma käsilastele antud kavala korraldusega: „Minge, joovastage maaomanikud ja need, kellel on raha, selle elu muredega. Esitage maailma nende ees köitvaimas valguses, et nad koguksid oma varanduse siia, ning kinnitage nende tähelepanu maistele asjadele. Peame tegema parima, et takistada neid, kes töötavad Jumala nimel, omandamast vahendeid, mida kasutada meie vastu. Hoidke raha meie ridades. Mida rohkem vahendeid nemad saavad, seda rohkem vigastavad nad meie riiki sellega, et võtavad meilt alamaid ära. Pange nad rohkem huvituma rahast, mitte Kristuse riigi ülesehitamisest ja meie poolt vihatud tõe levitamisest ning meil ei ole vaja karta nende mõju; sest teame, et iga omakasupüüdlik, saamahimuline inimene langeb meie võimusesse ja eraldub lõpuks Jumala rahvast.“ – *Counsels on Stewardship*, lk 154, 155.

Kahjuks näib see kavalus toimivat hästi. Vaadelgem siis ohte ja meile Jumala Sõnas öeldut, et võiksime seda vaimulikku lõksu vältida.

Selle nädala õppetükk õppides valmistud hingamispäevaks, 13. jaanuariks.

Populaarsel telejutlustajal oli lihtne sõnum: Jumal tahab teid õnnistada ning Tema õnnistust tõendab teil oleva materiaalse vara küllus. Teisiti öeldes, juhul kui oled ustav, teeb Jumal su jõukaks.

Seda mõttekäiku või selle variante on nimetatud heaoluevangeliumiks: Käi Jumala järel ja Tema teeb su rikkaks maise vara poolest. Selline mõttekäik pole midagi muud kui teoloogiliselt väär materialismi õigustamine, sest tegelikult ütleb see järgmist: Sa tahad olla materialistlik ja tunda end seejuures hästi? Kena, meil on sinu jaoks siin üks „evangelium“.

Ometi on evangeliumi sidumine tagatava jõukusega valesuunaline kõrvalnähtus. Selline uskumus ei ole kooskõlas Pühakirjaga ning see peegeldab enesekeskset teoloogiat, mis ei ole midagi muud kui piibellikku keelde rüütatud pooltõde. Selle vale tuum on kogu patu tuum – ja selleks on isekus ning soov seada enda tahtmised üle kõige.

Heaoluevangeliumi teoloogia õpetab meile, et Jumalale andes tagatakse meile omakorda materiaalne rikkus. See teeb aga Jumala müügiautomaadiks ning muudab meie sõpruse Temaga üksnes tehinguks: Mina teen seda ja sina luba vastu teha toda. Anname mitte sellepärast, et nii on õige, vaid sellepärast, et saame vastutasu.

Selline on heaoluevangelium.

Loe 2Kr 8:1–7. Mis siin toimub? Millised põhimõtted, mis nendes salmides esile tulevad, on vastuolus heaoluevangeliumi mõttekäiguga? Mida peab Paulus silmas siis, kui ta räägib sellest „armastustööst“ (2Kr 8:7)?

Need inimesed, kuigi „põhjatult vaesed“ (2Kr 8:2), olid sellele vaatamata väga helled; nad andsid lausa rohkem, kui nad endale lubada said. Selline ja paljud teised kirjakohad aitavad ümber lükata heaoluevangeliumi vale teoloogia, mis õpetab, et kui sa elad koos Jumalaga, on sul palju materiaalselt vara, mis seda suhet näitab.

Milliseid Jumalale ustavaid inimesi, kes ei ole rikkad maise vara poolest, saad tuua näiteks; samuti too mõni näide neist, kes ei ole Jumalale ustavad, kuid kes on rikkad maise vara poolest? Mida räägivad need näited meile rikkuse pidamisest Jumala õnnistuste näitajaks?

Ähmane vaimulik pilk

Selleks pole vaja Piiblit, et ära õppida üks ilmne tõde: selle elu mured ja rikkus on lühiaegsed. Mitte miski siin pole püsiv ja kindlasti mitte kauakestev. Paulus ütles just nii: „Meile, kes me ei pea silmas nähtavat, vaid nähtamatut, sest nähtav on mööduv, nähtamatu aga igavene“ (2Kr 4:18). Kristlased on lühinägelikud, kui nende kinnisideeks on selle maailma mured, mitte aga taevatee. Ning vähe on seda, mis suudab nende silmi taevatee suhtes pimestada rohkem, kui seda teeb rikkuse petlikkus. Helen Keller, kes oli pime, ütles: „Kõige haletsusväärsem inimene selles maailmas on keegi, kellel on silmanägemine, aga ei ole visiooni.“ Piiblis on rohkesti näiteid inimestest, kelle silmad küll nägid, kuid kes tõepoolest olid vaimulikult pimedad.

„Mõned armastavad seda maailma nii palju, et see neelab nende tööarmastuse. Sedamööda, kuidas nende kallisvara siin suureneb, väheneb nende huvi taevase vara vastu. Mida rohkem nad selles maailmas omavad, seda tihedamasse sõltuvusse nad ennast sellest seavad, otsekui hirmul olles, et nende poolt ahnitsetud varandus neilt ära võetakse. Mida rohkem nad omavad, seda vähem mõtlevad nad kaasinimestele, sest mida rohkem neil on, seda vaesemana nad ennast tunnevad! Oo rikkuse petlikkust! Nad ei näe ega tunne Jumala töö soove.“ – Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, 2. kd, lk 267.

Loe Mt 13:3–7 ja 22. Millise ohu eest hoiatab Jeesus meid siin? Miks on igal inimesel, nii rikkal kui ka vaesel, kerge sellesse võrku langeda?

Esiteks hoiatab Jeesus meid „selle ajastu muretsemiste eest“ (Mt 13:22). Jeesus teab, et meil kõigil on muresid, sealhulgas majanduslikke. Vaesed muretsevad, et neil ei ole piisavalt, rikas aga muretseb kõige selle pärast, mida veel võib vaja minna. Hoolitsegem, et me ei lubaks sellisel muretsemisel oma elus „sõna lämmatada“ (Mt 13:22).

Teiseks hoiatab Jeesus meid „rikkuse petliku ahvatluse“ eest (Mt 13:11) Kuigi rikkus iseenesest ei ole kurjast, on sellel ometi vägi petta meid niimoodi, et suundume lõplikku hävingusse.

Mismoodi näed oma elus „rikkuse petlikku ahvatlust“? Millised praktilised valikud saad langetada enda kaitsmiseks sellise pettuse eest?

Saamahimu sammud

Nii nagu kõik teised patud, saab ka saamahimu alguse südamest. See algab meie seest ja levib siis väljapoole. Just nii juhtus Eedenis.

Loe IMs 3:1–6. Mida Saatan tegi Eeva pattu meelitamiseks? Kuidas on ta aja jooksul kasutanud samu põhimõtteid, et meidki petta?

„Ja naine nägi, et puust oli hea süüa, ja see tegi ta silmadele himu, ja et puu oli ihaldusväärne, sest see pidi targaks tegema. Siis ta võttis selle viljast ja sõi ning andis ka oma mehele, ja tema sõi“ (1Ms 3:6).

Asja puust ja punaseks tegemiseks öelgem nii: reklaamitööstus sai Eedenis toimunu näol näidisloo, kuidas oma toodangut müüa. Kurat esitles keelatud puu vilja selliselt, et tekitas Eevas soovi tahta rohkem, kui tal juba olemas oli, ning pani ta mõtlema, et ta vajas midagi, mida ta tegelikult ei vajanud. Just nii! Eeva langemine toob esile kolm sammu, mille astume kõik siis, kui langeme saamahimusse: *Ma näen, ma tahan, ma võtan*.

Saamahimu on loomulikult vaikne patt. Nagu lihahimu, mis on peidus meie liha kardinate taga. Kuid kui see lõpuks vilja kannab, on see hävitav. See hukutab suhted, jätab armid meie armsatesse ja pommitab meid pärastpoole pideva süütundega.

Lase saamahimu pinnale ja see tallab maha kõik põhimõtted. Kuningas Ahab nägi Naaboti viinamäge, tahtis seda ja mossitas niikaua, kuni kuninganna andis käsu Naabot viinamäe pärast mõrvata (1Kn 21. ptk). Aakan ei suutnud vastu panna, kui ta nägi kuube ja raha; nii ta siis himustas ja võttis need (Jos 7:20–22). Saamahimu on lihtsalt isekuse teine vorm.

„Kui isekus on patu valdav vorm, siis võib saamahimu pidada isekuse valdavaks vormiks. Seda ütleb tabavalt välja apostel Paulus, kui ta kirjeldab viimse ärataganemise „raskeid aegu“ (2Tm 3:1); ta iseloomustab siis võimust võtvat isekust kogu kurjuse lopsaka juurena ning saamahimu selle esimese viljana. „Sest siis on inimesi, kes on enesearmastajad, rahaahned“ (2Tm 3:2).“ – John Harris, *Mammon*, (New York: Lane&Scott, 1849), lk 52.

Miks on tähtis endas ära tunda iga kalduvus saamahimule?

Loe Js 56:11. Millise patu eest see hoiatab?

Meie kui langenud olevuste jaoks tuleb ahnus sama sundimatult nagu hingetõmme. See on ka sama loomulik. Ometi on raske kujutada ette inimloomuse osa, mis peegeldaks Kristust vähem kui omakasupüüdlikkus. „Te ju teate meie Issanda Jeesuse Kristuse armu, et tema, kuigi ta oli rikas, sai teie pärast vaeseks, et teie saaksite rikkaks tema vaesusest“ (2Kr 8:9).

Ainult Issand teab kahju, mida omakasupüüdlikkus on ajaloo kestel teinud. Omakasupüüdlikkus on viinud sõdadeni. Ahnus on pannud inimesed sooritama kuritegusid, mis on hävitanud nemad ja nende perekonnad. Ahnus on nagu viirus, mis võtab oma peremehe haardesse ja tarbib ära kogu vooruse, kuni jääb järele veel suurem ja suurem omakasupüüdlikkus. Omakasupüüdlikkus on haigus, mis kõike tahab: kirge, võimu ja varandust. Jälle see *ma näen, ma tahan, ma võtan*.

Loe Mt 26:14–16. Mida saame sellest kurvast loost õppida ahnuse kohta?

Pööra tähelepanu Juudase sõnadele: „Mis te tahate mulle anda, kui ma tema teie kätte annan?“ (Mt 26:15). Musternäide selle kohta, et ahnusel lastakse jalge alla tallata kõik muu! Juudasel olid niisugused eesõigused, mida vähesed inimesed kogu ajaloo jooksul üldse nautida on saanud: ta elas koos lihasse tulnud Jeesusega, oli Tema imetegude pealtnägija ning kuulis Teda jutlustamas elusõnu. Ja ometi – *vaata, mida saamahimu ja ahnus teda tegema panid*.

„Kristus kohtles äärmise delikaatsusega teda, kellest sai äraandja! Oma õpetustes puudutas Jeesus halastuse põhimõtteid; need tabasid ahnuse juurt. Ta kirjeldas Juudasele ahnuse kohutavat olemust ja nii mõnigi kord mõistsid jüngrid, et Jeesus kõneles just Juudasele, kuid Juudas ei tahtnud seda tunnistada ega ebaaususest loobuda.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 295.

Kes poleks ettevaatamatusest ilmutanud oma iseloomus mingitki ahnust? Kuidas hoida Jumala armust seda loomupärast kalduvust kontrolli all?

Enesekontroll

Loe järgmised kirjakohad. Mida need ütlevad, mis aitab aru saada, kuidas inimene, olgu rikas või vaene, saab ennast kristlase silme ette toodava ahnuse, saamahimu ning raha ja materiaalsete asjade armastamise ohu eest kaitsta?

Ap 24:24–26 _____

Gl 5:22–25 _____

2Pt 1:5–9 _____

Need salmid on nii mõtterikkad ja täis jumalikke ettekirjutusi selle kohta, kuidas peaksime elama. Kuid märkad ühte ühist joont: enesekontroll. See tunnusjoon võib olla eriti keeruline siis, kui tegemist on ahnuse, saamahimu ja asjade omamise sooviga. Ainult enesekontrolli abil – esmalt meie mõtetes ja seejärel tegudes – saame olla kaitstud selle eest, et probleemid, millest räägime, meid ei ohustaks.

Saame seda kontrolli viljeleda ainult sel määral, mil määral anname ennast Issanda võimu alla. Mitte keegi meist ei saa oma jõuga neid patuseid jooni võita, eriti juhul, kui neid on kaua viljeldud ja hellitatud. Tõepoolest vajame oma elus Püha Vaimu üleloomulikku tegevust, kui tahame nende võimsate pettuste üle võidu saavutada. „Senini pole teid tabanud muu kui inimlik kiusatus. Aga Jumal on ustav, kes ei luba teid kiusata rohkem, kui te suudate taluda, vaid koos kiusatusega valmistab ka väljapääsu, nii et te suudate taluda“ (1Kr 10:13).

Loe veelkord 2Pt 1:5–9. Millise tee Peetrus kätte näitab? Millised sammud astuma peame ja kuidas õpime nii tegema, eriti siis, kui võitleme ahnuse ning saamahimuga?

Reede, 12. jaanuar

Toetav mõte: Inimese lõppsiht on olla õnnelik ja rahul. Kuid materialismi tõttu ennast täis olemisega seda eesmärki ei saavuta. Sügaval sisimas teavad inimesed, et oeldu on tõsi, ja ometi jätkavad nad kinnismõtet varanduse suhtes: *Ma näen, ma tahan, ma võtan*. Mis võiks olla lihtsam kui see? Seitsmenda päeva adventistid – nii nagu iga teinegi inimene – seisavad silmitsi kiusatusega nõustuda materialismi väärtustega. Aga kaupade pidev omandamine ei too õnne, rõõmu ega rahulolu. See toob hoopis probleeme, nagu nähtub sellest, kui rikas noor valitseja Jeesuse juurest õnnetuna, rusutuna ja lööduna ära läks, sest ta ei kuulnud ega saanud seda, mida tahtis. „Materialistlikud väärtushinnangud on seotud inimeste heaolu laostamisega igakülgset, vähesest eluga rahulolust ja õnnelikkusest depressiooni ja ärevuseni, füüsiliste probleemideni nagu näiteks peavalud ja käitumishäired, nartsissism ja antisotsiaalne käitumine.“ – Tim Kasser, *The High Price of Materialism* (Cambridge, Mass.: The MIT Press, 2002), lk 22.

Teisisõnu, materialistlikud kristlased joovad uhkelt jõukuse kaevust, kuid on vaimulikult veepuuduses. Me ei januta aga kunagi siis, kui joome seda vett, mida Kristus annab (Jh 4:14).

Küsimused aruteluks:

1. Mõtlen veel heaoluevangeeliumi mõttekäigu üle. Millised kirjakohtad võivad olla need, mida sellesse mõttekäiku uskuvad inimesed püüavad liikvele lasta? Samas aga, milliseid näiteid leiad Piiblist ustavatest inimestest, kelle elu selle valeõpetuse eredalt kummutab? Üks mees ütles pärast seda, kui ta esiklaps oli paariaastaseks saanud: „Olen sellelt lapselt õppinud kaht tähtsat piibelliku tõe. Esiteks, et sünnime patustena. Teiseks, et sünnime omakasupüüdlikena.“ Kes oskab samastuda sellega, kuidas isegi lastes väljendub meie loomupärane ahnus inimestena? Mida räägib see meile jumaliku armu vajadusest?

3. Keegi kirjutas nii: „Kui otsime oma probleemide allikat, ei pea me inimesi mõõtma uimastitega – peaksime neid mõõtma rumalusega, võhiklikkusega, ahnusega ja võimujanuga.“ Mis on ahnuse juures nii laastav ja mis laastab lisaks ahnele inimesele ka tema ümber olijaid? Milliseid näiteid tead selle kohta, kuidas omakasupüüdlikkus on toonud kohutava kahju kõigile asjaosalistele?

14 aastane Arpita Bhosale, kes õpib seitsmenda päeva adventistide koolis Lääne-Indias, kaotas isa siis, kui veoauto tagaosa andis löögi tema härjavankrile.

Löögi jõul paiskus isa Roasaheb Bhosale üle kahe eesoleva härja sõiduteele, kus ta sattus teise sõiduki ette.

Arpita tummal ja kurdil emal, kes oli mehe surmast rabatud, algas sünnitus enneaegselt. Arpita Bhosale sündis kuu aega varem.

„Kuid Jumal sai kasutada mu isa surma selleks, et juhtida mu ema Jeesuse juurde,“ rääkis Bhosale Alate Seitsmenda Päeva Adventistide koolis. See kool paikneb umbes 30 kilomeetrit Kohlapurist, sagivast, rohkem kui ühe miljoni elanikuga suurlinnast.

Bhosale veetis mõne esimese kuud oma elust koos ema Akkataiga haiglas. Mõlemad – nii ema kui ka tema – olid haiglased. Ähvardav olukord pani muretsema ema venna Satishi, kes külastas haiglat iga päev.

Ühel laupäeval, kui Satish tuli oma õde julgustama, märkas ta võõrast, kes astus voodi juurest voodi juurde ning palvetas koos patsientidega. Satish läks uudishimust selle mehe juurde ja sai teada, et tegemist oli adventpastoriga.

„Minu onu oli hindu,“ selgitas Bhosale. „Aga ta tahtis meeleheitlikult mu ema aidata ja seepärast palus ta, et pastor palvetaks mu ema pärast.“

Pastor palvetas nii ema kui ka lapse pärast. Satish kasutas märkide keelt, et pastori sõnad oma õele tõlkida.

Pastor külastas ema ja last regulaarselt ning mõlemad hakkasid paranema. Hämmastunud Satish küsitles pastorit tema usu kohta, ütles Bhosale. Pärast mitut kuud piibliuurimist hakkasid nii Satish kui ka ta õde Jeesust uskuma. Ema pühendas oma tütre Issandale ning sellest ajast peale, mil laps hakkas rääkima, õpetas ema teda igal öhtul kell seitse palvetama.

„Igal öhtul kell seitse panin käed kokku ja palvetasin, ükskõik, kus ma parajasti olin,“ ütles Bhosale, kes on nüüdseks Alate adventkooli internaadis elav seitsmenda klassi õpilane. (See kool sai 2017. aasta kolmanda kvartali kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest raha uute klasisiruumide ehitamiseks.) „Olen seda teinud nii kaua, kui mäletan.“

Bhosale ristiti siis, kui ta oli 13-aastane.

„Otsustasin minna ristimisele, sest olen näinud, kuidas Jeesus on õnnistanud mu perekonda seitsmenda päeva adventistide koguduse kaudu,“ ütles Bhosale. „Tahan käia Jeesuse järel oma ema eluloo pärast. Olen näinud kõike seda, mida Jeesus on tema heaks teinud.“

Jumal või mammon?

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ps 33:6–9; Mt 19:16–22; 1Pt 1:18; Hb 2:14, 15; 2Ms 9:14; Ps 50:10.

Meelespeetav tekst: „Seepärast on Jumal tõstnud ta kõrgemaks kõrgest ja annetanud talle selle nime, mis on üle iga nime, et Jeesuse nimes nõtkuks iga põlv nii taevas kui maa peal kui maa all, ja et iga keel tunnistaks: Jeesus Kristus on Issand – Jumala Isa kirikuseks“ (Fl 2:9–11).

Jumal ei raiska sõnu selgitamaks enda vaatenurka raha ja materiaalse varaga seotud kinnismõtte suhtes. Kristuse sõnad ahnele rikkale mehele, kes pidas ennast Jumalast õnnistatuks ning muudkui kogus seda, mis tal oli, peaksid tegema meid kõiki jumalakartlikeks: „Sina arutu! Selsamal ööl nõutakse sinult su hing! Aga kellele jääb siis see, mis sa oled soetanud?“ Nõnda on lugu sellega, kes kogub tagavara iseenese jaoks, kuid ei ole rikas Jumalas“ (Lk 12:20, 21).

Jumala ja raha teenimine on üksteist välistavad tegevused. On kas üks või teine, Jumal või mammon. On ebarealistlik mõelda, et võime järgida mõlemat teed, kuna kahetise elu elamine saab meid varem või hiljem kätte. Võime vedada ninapidi kaasinimesi, võib-olla ka ennast, aga mitte Jumalat, kellele peame ühel päeval aru andma.

Meil tuleb valida ja mida kauem kahevahel oleme, vabandusi esitame või viivitame, seda tugevamaks muutub haare, mida raha ja rahaarmastus meie hingele avaldab. Usk nõuab otsust.

Meie otsust peaks aitama teha keskendumine sellele, kes on Jumal, mida Ta meie heaks on teinud ja mida Talle võlgname.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 20. jaanuariks.

Loe 1Ms 1:1; Ps 33:6–9; Js 45:11, 12; Jr 51:15 ja Jh 1:3. Mida räägivad need salmid meile materiaalse maailma headusest?

„Kristus ise „laotas laiali taevad ja rajas maa alused“. Tema käsi aetas kosmoseavarustesse maailmad ning kujundas põllulilled. „Tema, kes kinnitab mäed oma rammuga.“ „Tema oma on meri, sest Tema on selle teinud“ (Ps 65:7; 95:5). Tema täitis maa iluga ja õhu lauluga. Kõigele maa peal, õhus ja taevas kirjutas Ta sõnumi Isa armastusest.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 20.

Materiaalsed asjad iseenesest ei ole pahad. Erinevalt mõningatest religioonidest, mis õpetavad, et materiaalne maailm ja mateeria ise on halb või kuri ning et ainult vaimsed asjad on head, hindab Piibel materiaalsel maailma.

Lõppude lõpuks lõi ju Jeesus ise selle. Kuidas saab see siis halb olla? Kahjuks on küll nii – nagu kõigi Jumala andide puhul –, et kurjus on neid moonutanud ja ära kasutanud, kuid see tõsiasi ei tee algset andi halvaks. Piibel hoiatab selle kuritarvitamise ja moonutamise eest, mida Jumal on siia maailma loonud, kuid mitte asjade endi eest.

Vastupidi, Jumal lõi materiaalse maailma ning Tema tahtis, et Ta rahvas naudiks ka selle maailma vilju ja hüve: „Ja tunne rõõmu kõigest heast, mida Issand, su Jumal, on andnud sulle ja su perele, sina ja leviit ja võõras, kes on su keskel“ (5Ms 26:11; vaata ka 5Ms 14:26).

Jeesus on Looja (Jh 1:1–3) ning maakera on vaid näide sellest, mida Ta loonud on. Tema loova võime tõttu on Tal ainulaadne vaatenurk elule ja neile, kes maakeral elavad. Tema teab materiaalse asjade väärtust ning teab, et Ta andis need meie hüvanguks ja rõõmuks. Tema teab ka, mis juhtub, kui inimkond Ta ande moonutab või muudab need eesmärgiks omaette, kuigi – nagu kõik asjad – olid need mõeldud Jumalale au toovaks kasutamiseks.

Vaata ringi ja näe loodud maailma uskumatuid õnnistusi. Ka pärast patu laastamistööd võime näha, et selles on palju head. Mida jutustab loodud maailma headus meile selle Valmistaja headusest?

Jumala Poeg/Inimese Poeg

Usume kristlastena, et Jeesus oli täiesti Jumal ja täiesti inimene. See jumaliku ja inimliku liit annab Talle ainulaadse vaatenurga selle osas, mis on tähtis maa peal ja mis igaviku jaoks. See, et me ei suuda mõista, kuidas Tal saab olla jumalik/inimlik loomus, ei tee seda tõde tühjaks, nagu lennuk ei jää lendamata seetõttu, et keegi ei suuda mõista aerodünaamikat.

„Siin on kaks saladust ühe hinnaga – isikute mitmus Jumala üksolismises ning Jumala ja inimkonna liit Jeesuse isikus... Ilukirjandus pole kaugeltki nii fantastiline nagu lihakssaamise tõde.“ – J. I. Packer, *Knowing God* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 1973), lk 53.

Üks põhjus, miks Jeesus siia maailma tuli, oli näidata meile, kui armastav ja hooliv on Jumal ning kuivõrd Ta meie igaühe eest hoolitseb. Kaugel sellest, et olla külm ja kauge jumalus, nagu nii mõnigi uskus, tegi Jeesus avalikuks meie taevase Isa tõelise iseloomu.

Saatan aga on püüdnud lahutada inimesi Jumalast. Ta on üritanud muuta Jumalat kaugeks ja ähmaseks, kujutades Teda kellenagi, kes meist ei hooli. Saatan teeb kõik, mida suudab, kasutades kõikvõimalikke vahendeid, et hoida meid tõeliselt tundmast ja kogemast Jumala headust ja armu. Ülemäärane armastus materiaalsete asjade vastu toimib Saatanaga ühe riukana selle eesmärgi saavutamiseks hästi.

Loe Mt 19:16–22. Mida räägib see lugu sellest, kuidas Saatan kasutab meie armastust materiaalsete asjade vastu, hoidmaks meid Issandast kaugemal?

Kujuta ette, et Jeesus, lihasse tulnud Jumal ise räägib selle noormehega, kes tundis ilmselgelt, et Jeesus oli eriline. Ja ometi, mis juhtus? Ta lubas oma suurel rikkusel, oma armastusel ainelise vastu lahutada ennast isikust, kes oli Jumal ise. Maailma ja materiaalse armastus pimestas teda niivõrd, et ta muutus küll kurvaks, kuid see kurbus ei pannud teda õigesti toimima. Ta ei kurvastanud selle pärast, et oli kaotamas oma vara (ta ei olnud midagi kaotamas). Ta kurvastas sellepärast, et oli kaotamas nende asjade kaudu oma hinge.

Ükskõik, kas oleme rikkad või vaesed, kuidas tagada, et meie suhe selle maailma asjadega oleks õige?

Kristus, Lunastaja

Võlg pole taevane põhimõte. Kuid Aadam ja Eeva tegid pattu ning seadusest üleastumine tähendas surma. Niiviisi sai inimkond jumaliku õigluse võlglaseks. Olime pankrotis, vaimulikult maksejõuetud, võlas, mida me iial tagasi maksta ei suutnud.

Jumala armastus meie vastu käivitas lunastusplaani. Jeesus sai meie „käämeheks“ (Hb 7:22). Kristuse saamine Lunastajaks toob avalikkuse ette tähtsaima tehingu, mis iial tehtud. Ainult Tema elu ohverdamine sai tasuda jumaliku õigluse poolt nõutud võla. Jeesus tasus meile kuulunud patuvõla siis, kui õiglus ja halastus ristil teineteist embasid. Universum ei ole kunagi näinud ega tunnistanud niivõrd suurt panust, mis käidi välja inimkonna lunastamiseks (Ef 5:2).

„Jumal ostis iga inimolevuse tahte, kiindumuse, mõistuse ja hinge, valades selleks välja kogu oma varakambri ning andes neile Kristuses kogu taeva.“ – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 326.

Loe läbi kõik need kirjakohtad ja loetle, millest on Kristus meid päästnud: Kl 1:13; ITs 1:10; IPt 1:18; Hb 2:14, 15; Gl 3:13; Ilm 1:5.

Jh 19:30 esinevat kreeka keelset sõna *tetelestai* on nimetatud üldse lausunud sõnadest tähtsaimaks. See tähendab: „See on lõpetatud“ ning oli Jeesuse viimane ütlus ristil. Tema viimane teadaanne tähendas, et Tema missioon sai lõpetatud ning võlg „täiesti tasutud“. Ta ei lausunud seda kuidagi lootusetult, vaid nii, nagu isik, kellel õnnestus kadunud maailm lunastada. Päästeristile vaadates näeme mineviku sündmust, millel on mõju olevikule ja lootus tulevikuks. Jeesus andis oma elu, et hävitada patt, surm ja kuradi teod üks kord ja alati seks. See tähendab, et kuigi me ei vääri lunastust, oleme lunastatud (Ef 1:7). Pilguheit lunastuse imedele tähendab astumist pühale pinnale.

Kristus Lunastajana on Jumala ülevaim kuu. Tema ülim huvi on meid päästa. See paljastab Tema huvi inimkonna suhtes ja eelkõige selle, kuidas Ta hindab suhteid meiega. Õiglus on rahuldatud ning koos sellega on Kristuse tähelepanu all meie vastus Tema ohvrile.

Mõtle vaid: Kristus tasus võla, täielikult ja lõplikult kogu kurjuse eest, mida sa iganes tegid. Kuidas peaksid sellele vastama? (Vaata Ib 42:5, 6.)

Valvas Jumal

Vaaraoga vastakuti olles teatas Jumal: „Seekord ma saadan kõik oma nuhtlused sulle enesele ja su sulastele ning su rahvale, et sa teaksid, et minu sarnast ei ole kogu maailmas“ (2Ms 9:14).

Mida Issand silmas pidas, kui Ta ütles, et „minu sarnast ei ole kogu maailmas“?

„Inimeste piiratud meeltel on võimatu täielikult hoomata Piiritu olevuse iseloomu ja tegutsemist. Ka teravaima intellekti, tugevaima ja harituima mõistuse jaoks peab püha Olevus jääma salapäraga kaetuks.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 5. kd, lk 698, 699.

Jumalaga samasugust ei ole (1Kn 8:60). Ta mõtleb, mäletab ja tegutseb viisil, mida me ei adu. Ükskõik, kuidas püüame Teda enda jaoks arusaadavaks muuta, jääb Jumal Jumalaks. Tema on see, kes tegi iga lumehelbekese, aju, näo ja igauhe ainulaadse olemuse, ning „mitte keegi teine“ (1Kn 8:60). Tema ju on Looja ning Loojana erineb Ta oma kätetööst päris kindlasti.

Mida räägivad need kirjakohad meile sellest, kuivõrd Jumal oma kätetööst, loodust, erineb? ISm 2:2; Ps 86:8; Js 55:8, 9; Jr 10:10; Tt 1:2.

Kui vaatame kõike, kes Ta on, kõike, mis Talle kuulub, ja kõike seda, mida Ta teeb, on ilmselge, et Ta on konkurentsitu. Ja ometi konkureerib Ta selles mõttes, et Tal tuleb „võistelda“ inimese armastuse ja kiindumuse pärast. Ehk just sellepärast kasutab Ta ütlust, et Ta on „püha vihaga“, hoolega hoidev, valvas Jumal (2Ms 34:14). Jumal lõi inimesed vabaks, mis tähendab, et meil on võimalus teenida kas Teda või midagi muud. See on paljuski olnud inimese jaoks põhiprobleem: kas eelistada teenida teisi jumalaid, ükskõik, mis vormis need siis esinevad, või ainsat teenimist väärt olevat Jumalat, kes lõi kõik ja kellele kuulub kogu maailm. Siin siis on põhjus, miks Ta on „püha vihaga“.

Mis (kui üldse miski) su elus võistleb Jumalasse kiindumisega?

Õige omanik

Kuulume Jumalale nii loomise kui ka lunastuse tõttu. Ja vähe sellest, et kuulume Jumalale – ka kõik meie omand on Tema oma. Meil iseenesest on üksnes oma valikud, ei midagi muud.

Maailmalikkuse keskseks uskumuseks on seevastu idee, et oleme enda omandi omanikud. See on aga pettus. Kristlased, kes arvavad, et nad on oma vara lõplikud valdajad, mõtlevad midagi, mis on Jumala Sõna õpetustega vastuolus.

Jumal, mitte meie, on kõige omanik (Ib 38:4–11). Meie oleme vaid võõrad ja majalised (3Ms 25:23), samamoodi nagu olid iisraellased Töötatud maal. Iga meie hingetõmme sõltub ju Jumalast (Ap 17:25). See, mida arvame endale kuuluvat, on tegelikult Tema oma. Meie oleme Tema majapidajad ning selles ametis tuleb meil hallata materiaalselt ja ka mittemateriaalselt vara Jumala auks.

Nopi järgmistest salmidest välja see, mis on Jumala päralt: 5Ms 10:14; Ps 50:10; 104:16; Hs 18:4; Hg 2:8; IKr 6:19, 20. Mida räägivad need salmid sellest, kuidas tuleks meil vaadata enda valduses olevat ainelist vara?

„Kõik kuulub Jumalale. Inimesed võivad ignoreerida Tema kinnitusi. Siis, kui Ta heldekäeliselt annetab neile oma õnnistusi, võivad nad kasutada Tema kingitusi omakasupüüdlikkuse rahuldamiseks, kuid neilt nõutakse kord aru haldamise eest.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 9. kd, lk 246.

Jumala omaniku- ja meie majapidajaseisus on seotud ning seetõttu võib Tema meid kasutada viisil, mis valmistab meid taeva jaoks ning on kasuks ja õnnistuseks kaasinimestele. Kuid truudusetud majapidajad võivad tõkestada Omanikule tee Tema vara juurde. Eile nägime ju, et Jumal ei suru oma tahet meile peale. Tema lõi meid ning andis meile siin maailmas omandi, mida hallata Tema jaoks seni, kuni Ta tagasi tuleb. See, kuidas asju ajame, peegeldab suhet, mis meil Temaga on.

Mõtle, mida tähendab päriselt tõsiasi, et sinu oma ei ole mitte miski sellest, mida omad, vaid kõik see kuulub Jumalale. Mida peaks see kõnelema suhtumisest sinu valduses olevatesse asjadesse?

Reede, 19. jaanuar

Toetav mõte: Majapidaja amet, nagu me seda mõistame, sai alguse siis, kui Jumal pani Aadama ja Eeva ilusasse aiakoju, mille eest nad pidid hoolt kandma ja mida ohjama (1Ms 2:15). Selles täiuslikus keskkonnas tuli neil hoida aed elamiskorras ja see ülesanne ei olnud kuigi raske. Jumal volitas nad seda uut osa täitma ning õpetas neile nende kohustust. Eedeni eest hoolitsemine pidi uuele perekonnale tähendama palju ja tooma õnne.

„Valitsemise“ (1Ms 1:26, 28) kohta kasutatav heebreakeelne tegusõna tähendab „kontrolli ja otsustamise alla võtmist“. Seda öeldi mitte karmikäelise valitsemise, vaid Jumala loomingu üle heatahtlikult otsustamise kontekstis. See kohustus ei lakanud. Selles keskkonnas pidid Aadam ja Eeva õppima, et Jumal oli Omanik ja nemad Tema majapidajad. Algu-sest peale kavandas Jumal nii, et Aadamale ja Eevale kuulus vastutus ja usaldus, kuid nemad ei olnud omanikud. Neil tuli Jumalale näidata, et nad olid oma ülesannetele ustavad.

„Aadamale ja Eevale anti Eedeni aia eest hoolitsemine. Neil tuli „seda harida ja hoida“. Nende töö pakkus neile rõõmu. Mõistus, süda ja tahe toimisid täiuslikult kooskõlas. Nende töö ei olnud roiutav ega ränk. Nende tunde täitis kasulik töö ja ühtekuuluvus. Nende tegevusala oli meeldiv. Jumal ja Kristus käisid neil külas ja vestlesid nendega. Neile anti täielik vabadus... Jumal oli nende Eedeni aia omanik. Nad olid Tema alluvuses.“ – Ellen G. White, *Manuscript Releases*, 10. kd, lk 327.

Küsimused aruteluks:

1. Mida õpetab tõsiasi, et Jumal on ilmamaa omanik, meile põhivas-tutusest keskkonna hoidmisel? Meil tuleb küll vältida keskkonnakaits-jate poliitilist fanatismi, kes kõik ju omamoodi loodust kummardavad, kuid milline peaks olema meie kui kristlaste suhtumine keskkonna eest hoolitsemisse?

2. Mõtiskle veel idee üle Jumalast kui „püha vihaga“ Jumalast. Seda arusaama polegi alati nii kerge hoomata, eriti seetõttu, et peame kiivust millekski halvaks, millest hoiduda. Kuidas saada sellest mõttest siiski aru nii, nagu see Jumala kohta rakendub – ilma negatiivse varjundita, mis sel sõnal tavaliselt on?

3. Kuidas õppida vahet tegema Jumala loodud asjade õige kasutamise ja nende kuritarvitamise vahel? Miks on väga tähtis sellist vahet teha?

Täiskasvanud võivad rääkida, kui keeruline on pärast ristimist kohandada oma elu piibelliku hingamispäevaga. Aga mida ütleb 11-aastane poisike?

Ristimine lõpetas Ronnel Nurse'i (pildil) jaoks (kes elab Kariibi mere riigis, mille nimeks on Trinidad ja Tobago) laupäevahommikused multifilmid. Samuti tähendas see, et tal tuli öelda oma armsale vanaemale, et ta ei ole sel päeval enam toidupoe jooksupoisiks ega tee koristustöid.

Nurse, kes nüüd on 25-aastane IT-nõustaja Trinidad ja Tobago Riiklikus Julgeolekuteenistuses, palus ristimist Maracase Seitsmenda Päeva Adventistide Põhikoolis toimunud palvenädala ajal. See kool tegutseb Lõuna-Kariibide ülikooli juures. Tema üksikvanemast ema, kes on nime poolest adventist, pani ta sellesse kooli. Kuid Jumala tundmine on pärit vanaemalt, pühendunud kristlaselt, kes võttis teda endaga igal pühapäeval kirikusse kaasa.

„Nendel palvenädala kokkutulekul tundsin janu või tühjust, mida ma polnud kunagi varem teadnud endas olevat,“ ütles Nurse. „Kui kõneleja tegi üleskutse ristimiseks, müksas miski sisimas, mis ütles, et mul tuleb astuda edasi. Nii ma tegin.“

Varsti pärast ristimist jäi vanaema haigeks. Ta veetis ööd enamasti haiglas. Medõde käis tema juures, julgustas teda ja ütles talle, et palvetab tema paranemise pärast. Hingamispäeviti luges Nurse piiblitlugusid, mis kõnelesid Jumala imelisest tegevusest oma rahva heaks. Ta uskus, et Jeesus kannab tema vanaema eest hoolt.

„Nii olin ühel päeval täiesti rabatud, kui olin just koolist koju tulnud ning mu tädi helistas ja teatas, et vanaema suri,“ ütles ta.

Nurse oli 12-aastane ja tundis, et Jumal oli teda alt vedanud. Kui ta mõtles aga oma vanaema vagale elule, taipas ta, et evangeelium ei lõppenud Jeesuse surmaga, vaid Tema ülestõusmisega, ning kõik need, kes magavad surmaund Jeesuses, äratatakse samuti ühel päeval üles. Talle sai väga lähedaseks salm Rm 8:18, mis ütleb: „Sest minu arvates ei vääri nüüdse ajastu kannatused mainimist tulevase kirkuse kõrval, mida meile ilmutatakse.“

Nurse, kes läks pärast keskkooli Lõuna-Kariibide ülikooli kraadiõppesse arvutiteaduse valal, ütles, et tunneb vanaemast senini puudust.

„Kuid mu usk on tugev pärast selles ülikoolis ja kirikus käimist,“ ütles ta.

Osa 2018. aasta esimese kvartali kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetustest läheb Lõuna-Kariibide ülikoolile kiriku ehitamiseks; ülikoolil pole seni olnud oma kirikuhoonet, vaid jumalateenistusteks on kogunenud loengusaalis.

Põgeneda maailma viisidest

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ps 119:11, Ef 6:18; Rm 8:5, 6; Hb 11:1–6; 1Kn 3:14, Hs 36:26, 27.

Meelespeetav tekst: „Varandusest pole kasu vihapäeval, aga õiglus päästab surmast... Kes loodab oma rikkuse peale, langeb, aga õiged haljendavad nagu lehed“ (Õp 11:4, 28).

Kuigi Saatan ei saavutanud Jeesuse juures midagi, on tal olnud edu kõikide teiste juures. Ja see edu jätkub niikaua, kui me ei võitle Jumala sõjavarustuses ega Tema jõuga, kes üksi pakub meile vabanemist maailma ahvatlusest.

Niisiis tuleb meil keskenduda oma taevasele Varustajale. Taavet tajus elu õiget väärtust siis, kui ta kirjutas: „Noored lõvidki väsivad ja on näljas, aga kes Issandat otsivad, neil ei puudu mingit head“ (Ps 34:11). Saalomoni taipas, et tarkus ja arusaamine on palju väärtuslikumad kui hõbe ja kuld (Õp 3:13, 14). Tõeline õnn ja õige elu tulenevad sellest, kui pöörame silmad ära varalt, mis meil on, ja vaatame elavale Kristusele, kelle omad oleme.

Meie ainus lootus maailma ahvatluse eest põgenemiseks on elujõuline ja edukas suhe Jeesusega. Sellel nädalal vaatleme niisuguse suhte koostisosi ja seda, kui tähtis on vaimulikuks edenemiseks tunda ära maailma maski taga olev jõud ning näha Kristuse tähtsust meie tegeliku olemasolu tagajana.

Selle nädala õppetükk õppides valmistud hingamispäevaks, 27. jaanuariks.

Suhted Kristusega

Ilmaliku vara armastamine – isegi siis, kui seda pole palju – võib olla võimas ahel, mis seob hinge maailma külge, selle asemel, et olla seotud Kristuse külge. Ka siis, kui meil ei ole palju maist vara, võib kirklik soov materiaalsete asjade järele muutuda kohutavaks needuseks, mis suunab hinge päästest kaugemale, juhul kui seda Issanda kontrolli alla ei anta. Saatan teab seda ja just seepärast kasutab ta materiaalse vara armastamist, püüdmaks võimalikult paljusid lõksu.

Mis on meie ainus abinõu?

„Mõtelge sellele, mis on ülal, mitte sellele, mis on maa peal“ (Kl 3:2). Kuidas teha seda, mida Paulus meilt palub? (Vaata ka Ps 119:11, Ef 6:18.)

Milliseid teisi kirjakohti leiad, mis räägivad sellest, et peaksime oma meeled suunama „sellele, mis ülal“? (Vaata näiteks Fl 4:8.)

Ainus ravim ilmalikkuse vastu – ilmnegu see mis tahes vormis – on pidev pühendumine Kristusele elu tõusudes ja mõõnades (Ps 34:2). Mooses pidas „Egiptuse aaretest suuremaks rikkuseks teotust Kristuse pärast“ (Hb 11:26). Igasugusest muust suhtest eespool peab olema Kristus – meie tähtsusejärjekorras esimene. Kristus otsib kohustumist, mis põhineb veendumusel, mitte eelistusel; see tähendab, et meil tuleb pühenduda Kristusele selle pärast, kes Ta on ja mida Ta meie heaks on teinud, mitte aga mingi vahetu kasu pärast, mida meie usk ja Temale pühendumine justkui kaasa tooks.

Meie elu olgu varjul Jeesuses ja Tema plaanid olgu meie plaanid. Kui ennast tõeliselt Temaga seome, paneme käe adra külge ega „vaata tagasi“ (Lk 9:62). Kui me niimoodi pühendume, kasvatab Jeesus kogu meie potentsiaali. Kui allume Temale, murrab Tema meie hinge ümber oleva ilmalikkuse. Asjadekesksest peame saama Kristuse-keskseks; üksnes see täidab tühjuse meie elus.

Mõtle mõnele korrale, mil said endale mingisuguse materiaalse omandi, mida väga tahtsid. Kui kaua kestis rõõm ja rahulolutunne, enne kui see hajus ja sa olid samas kohas, kust alustasid?

Üle maailma on jagatud rohkem kui kuus miljardit Piiblit, kuid kui paljud neist on niisuguste inimeste käes, kes peavad seda elava Jumala Sõnaks? Kui paljud loevad Piiblit siira südamega, mis on avatud tõde tundma?

Õige piibliuurimine suunab meie vaimulikku kompassi ning võimaldab õigesti liikuda valede ja segaduse maailmas. Piibel on jumalikku algupära elujuhis (Hb 4:12) ning niisugusena juhib see meid tõdede juurde, mida me kusagilt mujalt ei saa. Piibel on Kristuse teekaart igapäevase elu elamiseks ning see harib meid, avardades meie mõistust ja kujundades iseloomu.

Loe Jh 5:39; 14:6 ja 20:31. Piibel, eriti evangeeliumid, edastavad meile autoriteetseima teabe Jeesuse kohta. Mida räägivad need Johannese evangeeliumist välja valitud salmid Temast ja sellest, miks on Ta meile ja kõigele, mida usume, väga tähtis?

Uurime Piiblit sellepärast, et see on Tõe lõplik allikas. Jeesus on Tõde ning Piiblist leiame Jeesuse sellisena, nagu meie Teda tunda võime, sest Tema on ennast meile seal avaldanud. Siin, Jumala Sõnas, Vanas ja Uues Testamendis saame teada, kes Jeesus on ja mida Ta meie jaoks korda saatis. Siis hakkame Teda armastama ning usaldame oma elu ja hinge Tema kätte igavesti hoiule. Käies Jeesuse järel ja kuuletudes Talle nii, nagu Tema Sõnas teada antakse, saame vabaks patu ja maailma ahelatest. „Kui nüüd Poeg teid vabastab, siis olete tõepoolest vabad“ (Jh 8:36).

Loe Rm 8:5, 6. Mille eest meid siin hoiatatakse ning kuidas aitab Jumala Sõna uurimine meid selles võitluses oma meelte üle?

Armastus maailma vastu, eriti armastus maise vara vastu, tõmbab meid kergesti Jumala juurest eemale, juhul kui me pole ettevaatlikud. Just seepärast peame ennast hoidma Sõna lähedal, mis suunab meid igaviku ja vaimse tegelikkuse, kristliku elu olulise osa juurde.

Armastus maiste asjade vastu ei vii iialgi meeli vaimuliku kõlbluse juurde; küll aga asendab see piibellikud põhimõtted omakasupüüdlikkuse, enesearmastuse ja ihaga. Armastus niisugusena, nagu see Piiblis ilmneb, loob sildu, õpetades meile, kui tähtis on anda endast kaasinimestele. Ilmalikkus räägib seevastu asjade endale saamisest, mis on kõiges vastupidine Jeesuse eeskujule.

Palve-elu

„Aga igavene elu on see, et nad tunneksid sind, ainsat tõelist Jumalat, ja Jeesust Kristust, kelle sina oled läkitanud“ (Jh 17:3). Pole ime, et kristlased nimetavad oma usku sageli suhteks Jumalaga. Kui Jumala tundmine on „igavene elu“, siis leiame selle elu Temaga sõber olles. Ja muidugi on niisuguses sõpruses *kesksel kohal omavaheline suhtlus. Nägime eile, et Jumal peab meiega sidet oma Jumaliku Sõna abil. Meie omakorda hoiame Temaga sidet palve abil.*

Nagu oleme näinud, tuleb meil häälestada mõistus ja süda taevastele asjadele, mis vastanduvad siinsele maailmale – ja selleks on palve väga oluline. Palve suunab meid oma põhiolemuselt kõrgema reaalsuse poole kui see maailm.

Ja ka siin peame olema hoolikad, sest mõnikord võivad meie palved olla lihtsalt enda iseka loomuse väljendus. Just seetõttu on meil vaja palvetada Jumala tahte alistudes.

Aastaid tagasi laulis üks naine niimoodi: „Oo, Issand, ehk ostad mulle Mercedes-Benzit?“ See oli temale omasel viisil materialismi rünnak nende vastu, kes tunnistavad end uskuvat Jumalasse. Meiegi peame hoolitsema selle eest, et siis, kui palvetame, mis on iseenesest Jumalale allumise ja maailmale suremise tegu, otsiksime Jumala tahet, mitte enda oma.

Loe Hb 11:1–6. Milline tähtis osa peab kuuluma kõikidesse meie palvetesse? Mida tähendab usus Jumala juurde tulla ja usus palvetada?

Kui meie palvetele ei lisandu usk, on tegu jultumusega, Saatanast moondatud usuga. „Palve ja usk on lähedas suguluses ja neid on vaja vaadelda koos. Usupalves peitub jumalik teadus; see on teadus, mida peab mõistma igaüks, kes teeb oma elutööks võidu. Kristus ütleb: „Kõike, mida te iganes palves endale palute – uskuge, et te olete saanud, ja see saabki teile“ (Mk 11:24). Ta teeb selgeks, et meie palumine peab olema Jumala tahte kohane; peame paluma seda, mida Tema on töötanud, ja mida iganes saame, seda tuleb meil kasutada Tema tahte tegemiseks. Kui need tingimused on täidetud, on töötus ühemõtteline.“ – Ellen G. White, *Prayer*, lk 57.

Vaata oma palve-elu. Mille pärast sa palvetad? Mida räägivad su palved sinu prioriteetidest? Mille muu pärast oleks sul vaja palvetada?

Tark elu

Üks ilusaim lugu Piiblis on Saalomoni palve, et Jumal annaks talle ennekoike sõnakuulelikku südant ja ta saaks „su rahvale kohut mõista ning vahet teha hea ja kurja vahel, sest kes suudaks muidu kohut mõista sellele sinu suurele rahvale?“ (1Kn 3:9).

Missugused tähtsad sõnad ütles Jumal Saalomonile, mis – kui kuningas neid tähele pannuks – hoidnuks teda hävingust, mida varandus talle tõi? Miks on Jumala poolt siin talle öeldu väga tähtis meie kõikide jaoks? 1Kn 3:14; vaata ka 1Jh 5:3; 1Pt 4:17.

Saalomoni tarkus oli suur, kuid tarkus iseenesest, kui seda ei rakendata tegevusse ega elata läbi, pole muud kui vaid kasulik teave. Piibellikus mõistes ei olegi tegevusse rakendamata tarkus üldse tõeline tarkus. Paljud, kellel on Jumala ja Tema nõudmiste kohta külluslikult infot, hukuvad. Kuulekuse puudus viis Saalomoni kõrvale rajalt, millele Issand oli ta kutsunud. Alles elu lõpuosas jõudsid tõeliselt ta meeltesse alandlikult kirjutatud sõnad: „Sest tarkus on parem kui pärlid ja ükski ihaldatav asi ei ole sellega võrdne“ (Öp 8:11).

Tarkus on teadmiste ja arusaamade rakendamine. Teadmine esindab fakte; arusaam esindab arukust; ning tarkus tuleb arusaamise ja teadmise ellu rakendamise käigus. Tark majapidaja vajab nii teadmist ja arusaamist kui ka kogemust, mis tuleb teadmise ja arusaamise ellu rakendamisest.

Saalomoni näide iseloomustab, kui kergesti võib materialistliku elustiili laviin pühkida tühisusse ka kõige targema ja mõistlikuma inimese, juhul kui ta ei ela endale antud teadmise järgi.

Võrdle 1Kr 3:19 ja Öp 24:13, 14. Milline vahe on neis salmides räägitud kaht liiki tarkuse vahel? Ütle oma vastus välja hingamispäevakooli klassis.

Püha Vaim

Suur võitlus on tõeline; meie hinge pärast võitlevad kaks vastaspoolt. Üks tõmbab meid Kristuse poole (Jh 6:44) ja teine maailma poole (1Jh 2:16). Püha Vaimu vägi meie elus saab tõmmata ja tõmbab meid õiges suunas juhul, kui allume Temale.

„Aga kui tema, Tõe Vaim, tuleb, juhib ta teid kogu tõesse“ (Jh 16:13; vaata ka Jh 14:16). Püha Vaim volitab meid elama põhimõtete ja usu abil, mitte tujude ja emotsioonide varal, mis seda maailma valitsevad. Edukas ettevalmistus taevas elamiseks tuleb sellest, kui elame ustavalt praeguses maailmas Püha Vaimu juhtimise all.

Paulus annab nõu, „et teie usk ei oleks inimlikus tarkuses, vaid Jumala väes“ (1Kr 2:5). Maailma ahvatlus, mis tuleb sageli materiaalse vara kaudu, viib meid Issandast kaugemale. Kui me aga vastu ei punni, tõmbab Püha Vaimu vägi meid Jeesuse juurde.

Edu võitluses maailmaga ja selle ahvatlustega on saavutatav ainult väljastpoolt meid ennast. Loe Hs 36:26, 27; Jh 14:26 ja Ef 3:16, 17. Kui lubame end Pühale Vaimul oma valdusse võtta, siis mida teeb Jumal, kinnitamaks, et vaimulik võit kuulub meile?

„Väärade teooriate ja pärimuste abil saab Saatan inimese oma mõju alla ning kujundab tema iseloomu väärast suunas. Kuid Piibli kaudu kõneleb inimesele Püha Vaim ja vajutab tõe südamesse. Selliselt paljastab Püha Vaim eksitused ja kõrvaldab need hingest. Tõe Vaimu abil, kes tegutseb Jumala Sõna kaudu, võidab Kristus oma valitud rahva enda poolele.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 671.

Püha Vaim on tõe vahetu kirjeldaja ja seletaja ning ülim kingitus, mida Jeesus sai pärast enda taevasse minekut saata maa peale jumalust esindama. Püha Vaim teeb kõik, et anda meile jõudu võita maailma võimas ahvatlus ja selle „võlud“.

Maailm tõmbab meid kõiki, eks ole? Milliseid valikuid saad praegu langetada, mis aitavad sul alluda Pühale Vaimule, kes üksi saab anda sulle jõudu seista vastu selle maailma kiusatustele?

Reede, 26. jaanuar

Toetav mõte: Majapidaja tegutseb kohusetunde ja armastuse kaksikpõhimõtte järgi. „Pea meeles, et kohustusel on kaksikõde Armastus; kui nad ühendada, saavutatakse peaaegu kõike, kuid lahku jättes ei suuda kumbki teha head.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 4. kd, lk 62. Kohusetunne on tegutsev armastus. Meil on vaja mõtiskleda Kristuse ohvri üle selleks, et armastus meie kohusetunde ärataks.

Vastaspoolel on maailma põhimõtted: vihkamine ja selle kaksik Vastuhakk. Vastuhakk võib olla tegutsev viha. Lutsifer mässas Jumala vastu (Hs 28:16, 17) ega lakka seda tegemast senikaua, kui ta hävitatakse. Tema keeras armastuse mõjuvõimu mõjuvõimu armastamiseks. Iisraeli usujuhid vihkasid mõjuvõimu ja väge, mis oli Jeesusel (Mt 22:29). Isegi siis, kui nad templist põgenesid või Tema läbitungiva pilgu ees taganesid, ei muutnud nad oma viise.

Küsimused aruteluks:

1. Mõtiskle veel armastuse ja kohustuse teemal. Mida peab Ellen G. White silmas siis, kui ta ütleb pärast nende kaksikuteks nimetamist, et üks ilma teiseta ei „suuda teha head“? Milline näeb armastus välja ilma kohusetundeta ning milline näeb kohusetunne välja armastuseta? Miks peavad need käima käsikäes?

2. Selle nädala meelepeetav salm kõlab nii: „Varandusest pole kasu vihapäeval, aga õiglus päästab surmast... Kes loodab oma rikkuse peale, langeb, aga õiged haljendavad nagu lehed“ (Õp 11:4, 28). Mis on selle kirjakohta tähendus? Mida see rikkuse kohta ütleb ja mida see *ei* ütle?

3. Vestelge klassis Saalomoni elu üle. Küsige, kuidas ta teelt niimoodi kõrvale läks. Vaadake Koguja raamatust salme, mis aitavad avada maise varanduse tühjuse ja tühisuse ka siis, kui meil on nii palju nagu Saalomoni. Mida oleme sellele nädalal õppinud palve, Piibli uurimise ja Kristusesse suhtumise kohta, mis saab meid hoida vaimulikult õigel teel?

4. Kuidas võivad inimesed, kellel ei ole palju maist vara, ikkagi olla lõksus, mille Saatan on neile seadnud?

5. Millise vastuseni jõudsid, vaadeldes kolmapäevase osa lõpus olevat küsimust erinevat laadi tarkusest?

Vladimir Moskolenko müksis oma naist Galinat ärkvele unises Ukraina linnakeses nimega Buške. Mees tahtis rääkida oma ebaharilikust unest.

„Seisin ja mu kummaski käes olid betoonplokid,“ ütles ta. „Need olid väga rasked. Siis äkki seisis mu ees tohutult ilus särav ingel. Ta naeratas mulle. Ning ta pani oma käed minu kätele, hoidis betoonplokke ja tõstis need üles.“

Galina Moskolenko tõusis istuli. Ta oli palvetanud selle pärast, kust saada 5 000 USA dollarit, et maksta betoonplokkide eest, millega muuta üks mahajäetud hoone nende linnakese 1 400 inimese jaoks seitsmenda päeva adventistide kirikuks.

„Kuule, mingisugune finantsabi on teel,“ ütles Moskolenko. „Ma ei tea, kust see tuleb, aga see tuleb.“

Kaks päeva hiljem helistas üks koguduseliige ja ütles: „Mind külastavad kolm sõpra Poolast.“

„Siit tuleb meie raha,“ ütles Moskolenko oma mehele.

Hingamispäeval kuulasid külalised Poolast Moskolenko jutlust. Pärast päikeseloojangut rääkis naine neile võlast.

Pangaülekanne 5 000 USA dollarile saabus mõni päev hiljem.

Valendav Buške kirik, mis avas 11 ehitamisaasta järel ukSED 2016. aastal, ehitati palvete ja imedega, ütles Moskolenko. Üks adventistidest abielupaar Austraaliast annetas 2 000 dollarit katuse tegemiseks. Euro-Aasia Divisjon ja kohalik liit andsid raha misjonifondidest. Koguduse liikmetelt USAst ja Tšehhist tuli samuti oma panus.

Jumal ja Tema inglid seksusid korduvalt, ütles 54-aastane Moskolenko. Ta jutustas bürokraatlikust vahekordade klaarimisest pärast seda, kui kohalikud ametivõimud ei andnud luba seina sisse veel üht avaust teha, et saaks ka teise akna. „Palvetasin selle pärast ja mõtlesin: Jumal, aita meil seina sisse ava saada,“ ütles naine.

Siis juhtus midagi huvitavat.

„Hakkasime parandama ainsat olemasolevat akent ja seina tuli pragu,“ ütles naine. „Kogu sein oli kokku kukkumas.“

„Meie ehitustöölised töid kiiresti kohale traktori, et millegagi seina toetada, kuid sel ajal, kui nemad tegutsesid seina püsti hoidmise nimel, vajus see kokku, nagu ingel oli öelnud. „Palun!“ ütles Moskolenko, nipsutades sõrmega õhku.

Just nii juhtub siis, kui teed oma parima ja usaldad Jumalat: Tema teostab ilmvõimatu.

Galina Moskolenko on koguduse juht Buškes, Ukrainas.

Majapidamine pärast Eedenit

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Js 22:14–18; 1Kr 4:1, 2; Kl 2:2, 3; Ef 6:13–17, 2Kr 5:10.

Meelespeetav tekst: „Vastupidi, me räägime nõnda, nagu Jumal meid on arvanud kõlblikuks, et usaldada meie kätte evangeelium: me ei räägi, et meeldida inimestele, vaid Jumalale, kes meie südamed läbi katsub“ (ITs 2:4).

Aadama ja Eeva algseks tööks oli majapidamine. Neile anti aed ja kogu loodu, et nad selle eest hoolitseksid, sellest rõõmu tunneksid ja selle üle valitseksid (1Ms 2:15), kuigi midagi sellest ei kuulunud neile. Nad olid ju Issanda poolt nende kätte usaldatu majapidajad.

Sellel nädalal vaatame lähemalt majapidamise seletust pärast pattulangemist, pärast seda, kui meie esimesed esivanemad Eedenist välja saadeti. See tähendab, et meiegi oleme majapidajad, kuid meie majapidamine toimub keskkonnas, mis erineb vägagi Aadama ja Eeva poolt algselt nauditust.

Mis on majapidamine? Teatud Piibli kangelased näitavad oma eluga, mis see on. Osa kirju sõnastab seda väga selgelt. Kui saame Jumala majapidajateks, läheb meie tähelepanu sellelt maailmalt ja materialistlikelt väärtushinnangutelt Loojale ja Tema missioonile. Jumal usaldas Aadamale ja Eevale ning Ta usaldab ka meile kohustused, millel on jumalik algupära. Sestpeale, kui Eedenis toimus pattulangemine, on majapidamistöö muutunud, kuna koos kohustusega kanda hoolt materiaalse maailma üle usldatakse meile ka vaimulike tõdede hea haldamine.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 3. veebruariks.

Majapidajad Vanas Testamendis

Sõna „majapidaja“ esineb Vanas Testamendis ainult vähestel kordadel. Enamasti tuleb see fraasist, millega väljendatakse, et keegi „on koja üle“ ning mõtteks on, et keegi vastutab majapidamise toimimise eest; seega on „majapidaja“ (1Ms 43:19; 44:1, 4; 1Kn 16:9). Majapidajatel on kohustus korraldada leibkonna ja oma peremehe varandusega seotut, tehes kõike, milleks nad korralduse said. Majapidaja määratluse võib Vanast Testamendist leida siis, kui otsime üles majapidajale iseloomulikud jooned. Majapidajaid ei saa lahutada nende tegevusest, sest see paljastab nende olemuse.

Vana Testament tõstab selgelt esile mõne majapidajale iseloomuliku joone. Esiteks oli majapidaja amet väga vastutusrikas (1Ms 39:4). Majapidajaid valiti nende suutlikkuse järgi ning nad pälvisid omanike lugupidamise ja usalduse, et töö saaks tehtud. Teiseks teadsid majapidajad, et see, mis oli usaldatud nende kätte, kuulus nende omanikule (1Ms 24:34–38). See on suurim vahe majapidaja ja omaniku vahel. Majapidajad saavad oma kohast aru. Kolmandaks, kui majapidajad hakkasid ise kasutama seda, mis oli nende kätte usaldatud, purunes nende ja omaniku vaheline usalduslik suhe ning majapidaja saadeti minema (1Ms 3:23; Ho 6:7).

Loe Js 22:14–18. Hiskija valitsemisajal määrati kojaülemaks ja varahoidjaks Sebna; mõlemad ametikohad olid väga suure volitusega. Mis temaga juhtus, kui ta oma positsiooni kuritarvitas?

„Majapidaja määratleb ennast ühes oma peremehega. Ta võtab vastu halduri kohustused ning peab tegutsema oma peremehe asemel, tehes seda, mida teeks peremees samal kohal olles. Tema peremehe huvid saavad tema omadeks. Halduri positsioon on väärikas, sest tema peremees usaldab teda. Kui ta toimib mingil moel isekalt ja pöörab isanda toodetega kauplemise teel saadud kasumi enda kasuks, on ta rikkunud temale pandud usaldust.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 9. kd, lk 246.

Kuidas paremini selgeks saada, et me tõepoolest ainult haldame seda, mis meil siin elus on? Kuidas peaks selline arusaam mõjutama kõike, mida teeme?

Majapidajad Uues Testamendis

Uues Testamendis on „majapidaja“ kohta kaks põhilist sõna: *epitropos*, mida esineb kolmel korral, ning *oikonomos*, mida esineb 10 korral. Mõlemad sõnad iseloomustavad ameteid, mida omanik usaldas majapidajale halduskohustuste täitmiseks.

Nii Vanas kui ka Uues Testamendis määratletakse majapidajaid selle kaudu, mida nad teevad. Uus Testament iseloomustab majapidajaid just nimelt aruandmiskohustuse (Lk 12:48) ja neile pandud ootuste terminite (1Kr 4:2). Vana Testamendi keskmes on seevastu rohkem Jumala kui omaniku teatavaks tegemine, mitte niivõrd Tema majapidajate iseloomustamine. Seega on majapidaja mõiste mõlemas Testamendis väga sarnane, kuid Uus Testament laiendab arusaama kaugemale majapidamise korraldamisest.

Tähendamissõnas ebaausast majapidajast (Lk 16:1–15) avardab Jeesus majapidaja mõistet. Tema räägib õpetlikult rohkemast kui vaid majapidajast, kes põgeneb rahalise katastroofi eest. See jutt räägib ka nendest, kes usu targa ilmutamisega põgenevad vaimuliku katastroofi eest. Tark majapidaja valmistub tulevikus toimuvaks Jeesuse saabumiseks juba praegu (Mt 25:21).

Loe 1Kr 4:1, 2; Tt 1:7 ja 1Pt 4:10. Mida räägivad need salmid haldamisest ja majapidajatest?

„Eks ma pea avama oma südame Pühale Vaimule, et suureneda võiks iga võime ja teotahe, mille Jumal on minu kätte usaldanud? Ma olen Kristuse oma ja olen võetud Tema teenistusse. Olen tema armu majapidaja.“ – Ellen G. White, *Fundamentals of Christian Education*, lk 301.

Lk 12:35–48 kasutab Jeesus samuti „majapidaja“ kujundit. Ta ütleb, et tark majapidaja on valmis Inimese Poja tulekuks, ning iseloomustab truudusetut majapidajat isikuna, kes on hoolitsemisest loobunud, kuna peremehe tagasitulek viibis. Truudusetu sulane hakkas türanniks ja käitus solvavalt enda ümber olevate inimestega. Ta ei ole enam näide heast tööst ehk heasoovlikust korraldajast.

Kui meie võtame vastu Kristuse, oleme majapidajad, kutsutud korraldama Jumala ressursse. Tähtsaim aga, meil tuleb ette valmistuda taevaks, korraldades kristliku elu vaimulikke tõsiasju.

Loe Lk 12:45. Miks tuleb meil seitsmenda päeva adventistidena sageli heidelda „viibimise“ tajumisega ning olla eriti hoolikas, et me selle petlikkusse ei langeks?

Jumala saladuste majapidajad

Loe Kl 2:2, 3 ja 1Tm 3:16. Mille kohta kasutavad need salmid sõna „saladus“? Mida räägib tõsiasi, et tegemist on „saladusega“, piiridest, mis meil selle tundmisel on?

Naamalane Soofar ütleb Iiobile: „Kas sa suudad leida Jumala sügavuse/saladused?“ (Ib 11:7). Sõna „saladus“ tähendab midagi mõistatuslikku, varjatut, seletamatut, tundmatut või hoomamatut. Jumala saladusi on kirjutatud Pühakirja, kuid nende täielik mõistmine ületab meie arusaamisvõime. Just sellepärast on need *saladused*. Me oleksime otsekui kõik lühinägelikud ja vaataksime taevast lootuses näha väikseimatki üksikasja. Me ei suuda nii kaugele näha ilma, et Jumal seda ilmutaks.

Mida meile 5Ms 29:29 öeldu põhjal ilmutatakse?

Oleme selle majapidajad, mida me täielikult mõista ei suuda. Teame ainult nii palju, kui ilmutus ja Pühakiri avavad. Meie suurimaks ülesandeks on elada Kristuse sulaste ja Jumala saladuste majapidajatena (1Kr 4:1).

Jumal tahab meid kui oma majapidajaid säilitada, õpetada, kaitsta ja hoida jumalikus töes, mida Tema on ilmutanud. See, kuidas me Jumala plaani täidame, on ülim majapidamine ning see tähendab, et meie „usu saladus on puhtas südametunnistuses“ ehk „hoiame usu salaasja puhta südametunnistusega“ [NKJV] (1Tm 3:9).

Kõigist salaasjadest suurim on see, et võime kõik tunda kogemuslikult Kristust, „au lootust“. Lunastusplaan on üleloomulik ja meie ei suuda seda täiesti mõista. Tõenäoliselt on üheks selliseks saladuseks, millest ükski loodud olevus täielikult aru ei saa, tõsiasi, et kõige olemasoleva Looja (Jh 1:1–3) tuli siia maale ja sai „avalikuks lihas“ (Ellen G. White, *Manuscript Releases*, 6. kd, lk 112) üksnes selleks, et tuua ennast ohvriks inimkonna pattude eest. Isegi inglid õpivad mõistma saladust, miks tuli Jeesus maa peale (1Pt 1:12). Ometi paneb see, mida teatakse, meid kõiki kiitma Issandat Tema helduse ja headuse eest (vaata Ilm 5:13).

Sa oled kutsutud evangeeliumi majapidajaks. Millised kohustused see sulle iseeneslikult kaasa annab?

Vaimulike tõdede majapidajad

Kui mõtleme majapidamisele, mõtleme eelkõige üsna õigustatult millelegi käegakatsutavale. Kuid nagu nüüd näinud oleme, on majapidamine sellest midagi enamat. Käegakatsutav vara tuleb Jumalalt ja samuti tulevad ka mittemateriaalsed annid Temalt. See käegakatsutamatu on vaimulik varandus, mille Jumal meile annab (1Pt 4:10), nii et saame Kristuses arendada välja kristliku iseloomu ja saada inimesteks, kes me Temas oleme. Seega peaksime haldama mittemateriaalseid ande veel hoolikamalt kui käegakatsutavaid, sest need on tohutult väärtuslikumad.

Loe Ef 6:13–17. Mida on Jumal andnud selleks, et oleksime majapidajad? Miks on nende asjade õige korraldamine meie jaoks nii tähtis?

„Jumala armuand on igavene elu Kristuses Jeesuses, meie Issandas“ (Rm 6:23). Maailm ja kõik, mida see pakub, ei saa anda meile lunastust, mis on meil Kristuses. Lunastus, and, mille Jumal meile annab, on meie hinnalisim vara. Lunastuse tõelisuse hoidmine alati oma silme ees aitab panna õigesse järjekorda muu vara, mida Jumal samuti meile andnud on.

„Ainult Kolgatalt paistvas valguses saavad õpetussõnad kõlada õigesti. Laskem Petlemma ja risti loost särada valgusel, mis näitab, kui hea on võita kuri ning kuidas iga meile tulev õnnistus on lunastuse kingitus.“ – Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 101.

Lunastus on meie oma ainult seetõttu, et Jeesus tasus lõpphinna. Paulus ütleb selgelt: „Temas on meie lunastus tema vere läbi, üleastumiste andekssaamine tema armu rikkust mööda“ (Ef 1:7). Sõnad „on meil“ tähendavad, et meie oma on „lunastus“. See on meie, kuid ainult seetõttu, et Jumal on selle meile andnud. Seega on ülitähtis, et meil oleks jätkuvalt „Jumala sõjavarustus“ (Ef 6:11), takistamaks kurjust tulemast ja meilt seda lunastust ära võtmast. Sest ta saab nii teha ainult sel juhul, kui me ise talle loa anname, ja see juhtub siis, kui me ei kuuletu Jumala Sõnas enda jaoks avaldatule (Ef 6:17). Meie suurim kaitse tuleb sõnakuulmise, usu ja meile antud valguse kaudu.

Loe veelkord Ef 6:13–17. Kuidas paneme ülle Jumala sõjavarustuse ja mismoodi haldame kõike seda, mida sõjavarustusega meile pakutakse?

Meie kohustus majapidajatena

Tarku majapidajaid tuntakse ära nende valmisoleku järgi võtta omaks ja rakendada ellu isikliku vastutuse moraalne põhimõte. Isikliku vastutuse äratundmine on valik, mille langetame, ja tegu, mida teeme. See kõneleb põhjuse ja tagajärje vahelisest seosest. Valmidus nõustuda isikliku vastutusega on peamine tunnus, millest ei saa mööda vaadata, kui defineerime majapidamist, sest majapidajail peavad olema eesmärgikindlalt südames omaniku parimad huvid. Seega on niisugune valmidus valik, mis määrab majapidaja soovitud suhte Jumalaga.

„Jumal igatseb tuua inimese otsesse suhtesse endaga. Kõiges selles, kuidas Ta inimlast kohtleb, tunnistab Ta isikliku vastutuse põhimõtet. Ta püüab julgustada isiklikult sõltumise taju ning rõhutada vajadust isiklikult juhitud saamise järele. Tema annid omistatakse inimestele üksikisikuina. Iga inimene on tehtud püha usalduse haldajaks; igaühel tuleb täita talle usaldatu Andja poolt näidatud suunal; ja igaüks peab esitama aruande oma haldustegevusest Jumalale.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 7. kd, lk 176.

Kui hakkame majapidajaiks, ei lükka me oma kohustust teisele isikule või organisatsioonile. Oleme isiklikult vastutavad Jumala ees ja see kajastub igasuguses suhtlemises nendega, kes meid ümbritsevad (1Ms 39:9; vaata ka Tn 3:16). Võtame käesoleva ülesande omaks oma parima suutlikkuse kohaselt. Jumala silmis sõltub edu rohkem meie usust ja südamepuhtusest kui arukusest ja talendist.

Loe 2Kr 5:10. Kuidas saame neist sõnadest aru targaks majapidajaks olemise kontekstis?

Teoloogid ja filosoofid on sajandeid väidelnud vaba tahte keeruka küsimuse üle. Kuid Pühakiri teeb selgeks: meil, inimolevustel, on vaba tahe ja vaba valik. Vastasel juhul poleks mõtet arusaamal, et meie üle mõistetakse kohut meie tegude järgi. Jumala armust on meil isiklik vastutus valida, kas langetame õige otsuse kõiges, mida teeme; ja see hõlmab ka oma Peremehe varanduse ustava haldamise.

Reede, 2. veebruar

Toetav mõte: Vanas Testamendis on vähe salme, kus esineb sõna, mida tõlgime kui „majapidaja“, ja neiski ei esine see ühesõnalisena, vaid fraasina *asher al bayt* – „see, kes on koja üle“. Näiteks võib 1Ms 43:19 tõlkida nii: „Ja nad astusid mehe juurde, kes oli Joosepi *majapidaja*, ja rääkisid temaga koja ukse ees.“ Kui keegi mõistab, et perekond, kes majas elab, on osa majast, siis pole selle inimese jaoks ju tähtsamat kui nende oma kodu. Seega on majapidaja isik, kellele on usaldatud midagi väga väärtuslikku, mis ometi temale ei kuulu. Paljuski teeb see vastutuse veel suuremaks kui siis, kui majapidaja vastutaks enda varanduse eest.

Sama mõttekäik jätkub ka Uues Testamendis. „Uus Testament võtab Vana Testamendi mõttekäigud ja sõlmib need kokku esimese sajandi mõtete, arusaamade ja sõnadega, rikastades ja avardades niimoodi piibellikku õpetust majapidaja ametist. Kõige tavalisemad kreekakeelsed sõnad, mida kasutatakse seoses majapidaja ametiga, tuletatakse sõnadest *oikos* ja *oikia*, „koda/maja“. *Oikonomos* on see, kes hoiab maja: majapidaja ehk korraldaja. *Oikonomia* on abstraktne nimisõna, „majapidamistööde tegemine või juhtimine“, mille tähendus on sageli palju laiem.“ – *Handbook of Seventh-day Adventist Theology* (Hagerstown, Md.: Review and Herald Publishing Association, 2000), lk 653.

Küsimused aruteluks:

1. Mida ütles Aadam Jumalale, kui Jumal küsis, mida ta teinud oli, selle asemel, et võtta vastutus keelatud vilja söömise eest? 1Ms 3:12. Huvitav, et üks inimese esimesi reaktsioone, mille patt kaasa tõi, oli lükata süü enda kaelast teisele. Mida räägib Aadama vastus tema valmidusest isiklikult oma tegude eest vastutada? Mida peaks see meile rääkima meie enda valmidusest? Kuidas õppida vältima üldist suundumust süüdistada oma vigades kedagi teist?

2. Arutlege klassis pisut pikemalt mõttekäigu üle, et majapidajaks olemine ei tähenda ainult käegakatsutavat, vaid ka vaimulikku. Mida see tähendab? Kuidas me neid asju „korraldame“?

3. Mõtle Ilm 14:6–12 kolme inglī kuulutuse üle. Millised tähtsad töed siin avalduvad, mis väljendavad, et meile on antud majapidamiskohustus?

4. Miks on meie jaoks väga tähtis õppida usaldama ja uskuma vaimulikke tõesid, millest me täielikult aru ei saa? Milliste maailmalike asjade suhtes teeme seda niikuinii kogu aeg?

Pisarad voolasid 11-aastase Edson Smithi põski mööda, kui ta põlvitas, Piibel käes.

„Issand, kui sina aitad mul lugema õppida, loen ma seda raamatut iga päev,“ palvetas ta.

Smith oli jäänud istuma seitsmenda päeva adventistide kooli neljandasse klassi Kariibi mere riigis, Trinidadis ja Tobagos, kuna ta ei suutnud lugeda. Tal oli raskekujuline düsleksia (*düsleksia ehk vaeglugemine on lugemishäire, mille puhul inimese lugemisoskus on sobiva õpetuse, normaalse intellekti ja sotsiokultuuriliste võimaluste juures oluliselt nõrgem, kui võiks eeldada tema muude võimete põhjal – Wikipedia*). Teatud aja jooksul korjas ja müüs Smith mangosid ning puhastas hoove, et raha teenida. Kuid teda valdas ääretu kurbus, kui ta nägi teisi lapsi kooli minemas.

„Siis, ühel päeval, olin sellises masenduses,“ ütles Smith, kes on nüüd 36-aastane, „et võtsin kätte Piibli, põlvitasin maha, pisarad silmis, ja ütlesin: „Issand, kui sa aitad mul lugema hakata, siis loen ma seda raamatut iga päev.““

Sellele lihtsale palvele ei vastatud kohe ning Smith võttis omaks pornograafia ja pidudele keskendunud elulaadi. Kuid palve seadis Smithi rajale, millest kasvas välja tema haljastusalane tegevus ja seitsmenda päeva adventistide tänavateenistus nimega „Evangeelium Kontidele“. See kasutab nelja asutaja isiklikke tunnistusi, et julgustada noori inimesi Kristust järgima.

Umbes aasta pärast poisipõlve palvet saatsid adventistidest ema ja isa Smithi elama Grenadasse, vanaema juurde; see saar asub 160 kilomeetri kaugusel Trinidadist. Vanaema pani ta uuesti kooli. Kuigi ta oli neljandas klassis kõige vanem, avastas Smith et mitmed teisedki lapsed olid vaeglugejad. „See tegi asja minu jaoks kergemaks,“ ütles ta.

Tema ellu tulnud täiskasvanud otsustasid teda aidata. Üks õpetaja otsustas õpetada talle foneetikat (keele häälikulise ehituse tajumist). Igal öhtul avas Smith kodus raamatu ja püüdis seda lugeda ning sõnade kõla hääldada.

Möödus umbes kolm aastat. Siis, ühel öhtul, kui 15-aastane Smith jälle lugemisega maadles, tajus ta äkki, et suudab seda teha. Sõnad said mõtte. „Ma hakkasin lugema!“ ütles Smith.

Vanemaks saades aitas tema lugemisoskus avada tal oma haljastusäri, mida ta peab kõrvu „Evangeelium Kontidele“ teenistusega.

„Olin klassis puupea. Ma ei teadnud, kuidas sellega hakkama saada,“ ütles ta. „Ja vaata, mida Jumal on minu heaks teinud.“

Loe Edson Smithist edasi järgmisel nädalal.

Majapidaja tunnusmärgid

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Hb 11:8–12, Rm 4:13, 18–21; Mt 6:24; Hb 9:14, 1Jh 5:2, 3; Lk 16:10–12.

Meelespeetav tekst: „Nõnda siis peetagu meid Kristuse sulaseiks ja Jumala saladuste majapidajaiks. Ent majapidajailt nõutakse, et nad oleksid ustavad“ (1Kr 4:1, 2).

Majapidajaid tuntakse nende eraldusmärgi järgi, samamoodi nagu jae-ettevõtteid tuntakse nende logo või brändi nime järgi. Tegelikult on paljud inimesed saanud kuulsaks seetõttu, et on muutnud ennast hästiminevaks kaubamärgiks.

Kristliku majapidaja kaubamärk ehk tähis on Kristuse armastuse peegeldamine selle suhte abil, mis tal Kristusega on. Kui elame Kristuse iseloomujooni esile tuues, ilmutab meie elu meie märki. Meie märk on Tema märk; meie enesemääratlus on üks Temaga (1Kr 6:17).

Sellel nädalal vaatleme Jumala majapidajaid eristavaid tunnusjooni, millest moodustub nende tunnusmärk. Need jooned innustavad meid ootama Jeesuse tagasitulekut ning tegema meile usaldatud tööd Tema tõe ustavate majapidajatena. Iga tunnusjoon iseloomustab süvenevat suhet, mis võib meil olla Temaga, kes tuli otsima ja päästma kadunut. Mida rohkem neid omadusi tundma õpime, seda sügavamalt juurduvad need meie elus. Jumala armastav iseloom kogu oma dünaamikas saab meie kaubamärgiks ning mõjutab meie elu iga osa täna ja igavesti.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 10. veebruariks.

Ustavus

„Ent majapidajailt nõutakse, et nad oleksid ustavad“ (1Kr 4:2). Ustava majapidaja jaoks on väga tähtis võidelda „head usuvõitlust“ (1Tm 6:12) ja võita. „Ustav“ on selline, nagu on Jumal, ja selliseks saame Tema töö abil meis. Ustav olla tähendab jääda truuks sellele, mida teame õige olevat, eriti vaimulike võitluste lõõsas.

Vaimulikud võitlused õige ja vale, hea ja kurja vahel tulevad kindlasti. Need on usuvõitluse osa. Otsus, mis on igas olukorras majapidajale omane, on valik olla ustav. Kui sa armastad rikkust, jää kindlasti ustavaks, pühendunuks Jumalale ja sellele, mida Tema ütleb rahaarmastuse ohtude kohta. Kui ihkad kuulsust, jää ustavaks sellele, mida Jumala Sõna ütleb alandlikkuse kohta. Kui võitled himurate mõtetega, jää ustavaks pühaduse töotustele. Kui tahad võimu, jää ustavaks sellele, mida Jumal ütleb kõikide sulaseks olemise kohta. Truuduse või truudusetuse valik langetatakse sageli sekundi murdosa jooksul, isegi juhul, kui tagajärjed võivad olla igavesed.

Loe Hb 11:8–12, 17–19 ja Rm 4:13, 18–21. Mida õpetavad need salmid meile ustavuse kohta?

Heebreapäraselt tähendab ustav „hoolde usaldamist“. Samast heebreakeelsest sõnatüvest tuleb meile sõna „aamen“ ja see tähendab tegelikult „kaalukas“ või „kindel“. Ustavus tähendab, et meid on kontrollitud ja proovitud ning oleme jäänud kindlalt Jumala plaani juurde.

Valmistudes kõnelema keisri ees, luges reformaator Martin Luther „Jumala Sõna, vaatas üle oma kirjutised ning püüdis visandada oma vastust sobivas vormis... Ta surus ennast Pühakirja vastu... ning asetas liigutatult vasema käe pühale kõitele ja, tõstnud parema käe taeva poole, andis vande jääda ustavaks evangeeliumile ja julgelt tunnistada oma usku isegi siis, kui ta peaks oma tunnistuse pitseerima verrega.“ – J. H. Merle d'Aubigné, *History of the Reformation* (New York: The American Tract Society, 1846), 2. kd, 7. raamat, lk 260.

Loe Ilm 2:10. Mida peaksid meie jaoks teekonnal koos Issandaga tähendama sõnad „ustav surmani“?

Ustavus

„Keegi ei saa teenida kahte isandat, ikka on nii, et ta vihkab üht ja armastab teist või et ta pooldab üht ja põlgab teist. Te ei saa teenida nii Jumalat kui mammonat“ (Mt 6:24). Mida õpetab see salm meile jäagitult Jumala poole hoidmise tähtsuse kohta?

Teadmises, et Jumala nimi tähendab „Püha viha“ (2Ms 34:14), peaks olema selge kutse ustavusele. Ustavus „püha vihaga“ Jumalale on ustavus armastuses. Usuvõitluses aitab usstavus meil paika panna, kes me oleme, ning julgustab meid võitluses püsima jääma.

Meie ustavus on Jumala jaoks tähtis (1Kn 8:61). See ei ole leping, mis püüab ette näha iga erakorralist olukorda; ega ka mitte reeglite loetelu. Küll aga on see meie isikliku usu, uskumuste ja andumise nähtav väljendumine.

Loe 1Aja 28:9. Mida õpetab see salm meile ustavuse tähtsusest?

Seal, kus on olemas ustavus, on olemas ka võimalus reetmiseks. Ustavust, nagu armastustki, tuleb pakkuda vabalt, muidu pole tegu tõelise ustavusega. Sõjas on eesliini väesalga sõdurid sunnitud kohale jääma ja võitlema; muidu laseksid nende ohvitserid nad maha. Need mehed täidavad oma kohustust, kuid see ei tulene tingimata ustavusest. Sedalaadi ustavust Jumal meilt ei oota.

Vaata liibit. Ta ei näinud ette katastroofilisi sündmusi, mis hävitasid ta perekonna, omandi ja tervise. Ta võinuks loobuda usaldamast, armastamast ja endale kohustusi võtmast, kuid tema ustavus Jumalale oli van-kumatu kõlbeline valik. Aus ja kartmatu kiitma avalikult Jumalat, lausus ta need kuulsad sõnad: „Kui ta ka tapab mu, usaldan ma teda ikkagi“ (Ib 13:15, NKJV). Tema truudus hävitava õnnetuse keskel esitab ustavuse olemuse ning see kujutab ilmekalt ustavate majapidajate parimat külge.

Küsi endalt: Kui ustav olen mina Jumalale, kes minu eest suri? Mis-moodi seda ustavust paremini esile tuua?

Puhas südametunnistus

On palju hinnalisi asju, mis meil võib olla. Tervis, armastus, sõbrad, suur perekond – need kõik on õnnistused. Kuid ilmselt tähtsaim neist kõigist on puhas südametunnistus.

Loe Hb 10:19–22 ja 1Tm 4:1, 2. Mida tähendab, kui „südametunnistus on kuri“ ja „südametunnistusse on põletatud tulemärk“?

Meie südametunnistus on välise elu seesmine kuvar. Südametunnistusse on vaja lisada kõrge ja püha mõõdupuu: Jumala seadus. Jumal kirjutas oma seaduse Aadama südamesse, kuid patt peaaegu kustutas selle – mitte otse temas, vaid tema järelkäijates. Seadusest jäid ainult killud. Paganad näitavad „seega, et seadusepärane tegutsemine on kirjutatud nende südamesse; ühtlasi tõendavad seda ka nende südametunnistus ja nende mõtted“ (Rm 2:15). Jeesus oli võidukas seal, kus Aadam langes, sest Jumala seadus oli Jeesuse „südames“ (Ps 40:9).

Milline on Pauluse sõnade kohaselt ainus lahendus meie halva südametunnistuse jaoks? Vaata Hb 9:14.

„Tuleb siseneda ämblikuvõrkudega kaetud südametunnistusse. Hingeaknad tuleb sulgeda maa poole ja laialt lahti lüüa taeva poole, et Õigusepäikese heledad kiired saaksid juurdepääsu... Mõistus tuleb hoida selge ja puhas, et see võiks teha vahet hea ja halva vahel.“ – Ellen G. White, *Mind, Character, and Personality*, 1. kd, lk 327, 328. Kui Jumala seadus on uurendatud uskliku südamesse (Hb 8:10) ning usklik püüab selle seaduse järgi teha, on tõenäoliseks tulemuseks puhas südametunnistus.

Kui sa oled kunagi heidelnud süüdioleva südametunnistuse koorma all, siis tead, kui kohutav see on, kuidas see on sinuga pidevalt kaasas ega anna sulle iial kergendust. Kuidas aitab tähelepanu hoidmine Jeesusel ja Tema ristisurmal sinu ja su pattude eest vabaneda sul süüdioleva südametunnistuse needusest?

Sõnakuulmine

Aabel põlvitas sõnakuulelikult oma altari juures, tuues ohvriks lamba, nagu Jumal käskis. Kain aga põlvitas raevukalt oma altari juures, hoides kätel vilju. Mõlemad töid ohvri, ometi oli ainult üks vendadest kuulekas Jumala korraldusele. Tapetud lammas sai heakskiidu, kuid maa viljad hüljati. Mõlemad vennad mõistsid ohvri toomise tähendust ja juhiseid, kuid ainult üks oli sõnakuulelik sellele, mida Issand oli käskinud (1Ms 4:1–5).

„Aabeli surm oli selle tagajärg, et Kain keeldus kuulekuse koolis omaks võtmast Jumala plaani saada päästetud Jeesuse Kristuse vere kaudu, mida ohvriloom Kristusele osutades kujutas. Kain keeldus valamast verd, mis sümboliseeris maailma eest valatavat Kristuse verd.“ – *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, Ellen G. White'i märked, 6. kd, lk 1109.

Sõnakuulmine algab mõtlemisest. See sisaldab tundlikku protsessi, mille käigus võetakse hingeliselt vastu kohustus viia täide kõrgema autoriteedi antud korraldus. Sõnakuulmine võrsub suhtest autoriteetse isikuga ja valmidusega sellele isikule kuuletuda. Meie ja Jumala vahelise suhte korral on meie kuulekus vabatahtlik, armastav tegu, mis vormib meie käitumist moraalsete kohustuste poole. Kuulekus Jumalale peab olema nii üksikasjalik, kui Tema käsib, ja mitte selline, nagu meie mõtleme või soovime, et see oleks. Kaini juhtum on täpne näide kellestki, kes teeb oma tahtmist selle asemel, et täita Jumala palvet.

Loe 1Jh 5:2, 3 ja Rm 1:5; 10:16, 17. Mida õpetavad need salmid meile selle kohta, mida tähendab kuulekus kristlase jaoks, keda päästetakse usust, ilma seaduse tegudeta?

Me ei kuula sõna selleks, et saada päästetud; me kuulame sõna sellepärast, et oleme juba päästetud. Sõnakuulmine on moraalse usu praktiline avaldumine. Saamuel ütles Saulile: „Ons Issandal sama hea meel põletus- ja tapaohvreist kui Issanda hääle kuuldavõtmisest? Vaata, sõnakuulmine on parem kui tapaohver, tähelepanu parem kui jäärade rasv“ (1Sm 15:22).

Mida mõtles Saamuel ütlusega „sõnakuulmine on parem kui tapaohver“? Kuidas peaks see meid kui kristlasi aitama hoida langemast odava armu valesse evangeeliumisse?

Usaldusväärsus

Loe Lk 16:10–12. Mida õpetab loetu usaldusväärse kohta? Miks on see joon ustava majapidaja jaoks väga tähtis?

Usaldusväärse põhimõte läbib kogu Piiblit. Näiteks on talletatud lugu sellest, kuidas neljale leviidile-ülemvõrerahoidjale usaldati Vana Sea-duse pühamu kaitsmine öisel ajal. Neil tuli valvata varandust täis ruume ning hoida võtmeid, millega avada igal hommikul ukse (1Aja 9:26, 27). Neile anti see ülesanne, kuna neid peeti usaldusväärseks.

Usaldusväärsus on head majapidajat iseloomustavaks jooneks. See tähendab, et kohusetruu majapidaja mõistab oma osa sügavat tähendust; ta mõistab, et Jumal on usaldusväärne ja kohusetruu ning tema eesmärk on olla samasugune (5Ms 32:4, 1Kn 8:56).

Usaldusväärsus eeldab küpseid isiksuseomadusi. See on iseloomu ja pädevuse kõrgeim tasand, mis inimesel võib vaatlejate silmis olla. Jumala iseloomu peegeldamine tähendab, et inimene teeb seda, mida ta lubab teha, hoolimata olukordadest või ümberseisjatest, kes avaldavad survet toimida teisiti. (2Kn 12:16).

Kahe maailmariigi monarhid pidasid Taanieli usaldusväärseks. Tal oli kogu elu jooksul usaldusväärse nõuandja maine, kes edastas kuningatele kartmatult tarkust ja tõde; see oli silmapaistvalt erinev õukonna nõidade ja maagide suhtumisest. Usaldusväärsus on eetika kroonijuvel; see toob moraalsed põhimõtted esile puhtaimal kujul. Selline majapidaja omadus ei ilmne üleöö, kuid tuleb esile ajapikku, kui ollakse ustavad ka väikestes asjades.

Teised märkavad meie kohusetruudust. Nad peavad meist lugu ja sõltuvad meist, sest nad teavad, et eri seisukohad, arvamused, moehullus või meelitus ei kõiguta meid hõlpsasti. Kohusetruudus on seega igas kohustuses tulemuslikult ilmnev iseloom, mis tuuakse esile siin maal, taeva prooviruumis. „Meil tuleb olla ustavad, kohusetruud Kristuse riigi alamad, et inimesed, kes on maailma näinud, võiksid saada tõepärase esituse Jumala riigi kodanike rikkustest, headusest, halastusest, õrnusest ja viisakusest.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 6. kd, lk 190.

Mõttele kellelegi, kes on usaldusväärne ja keda sa isiklikult tunnend. Mida saad sellelt inimeselt õppida, mis aitab sinulgi olla kohusetruu?

Reede, 9. veebruar

Toetav mõte: Veel üheks hea majapidaja tunnusjooneks on isiklik vastutustunne.

„Saatana kavatsus on alati olnud tõmmata inimeste meeled Jeesu-selt ära inimesele ning hävitada isiklik vastutus. Saatanal läks see plaan luhta siis, kui ta kiusas Jumala Poega; kuid tal oli rohkem edu siis, kui ta tuli pattulangenud inimese juurde. Kristlus käis alla.“ – Elln G. White, *Varased kirjutised*, lk 213.

Kui Kristus on meie olemuse keskpunkt, oleme avatud Tema juhtimi-sele. Selle tulemusena avalduvad meie elus ustavus, sõnakuulmine, puhas südametunnistus, kohusetruudus ja isiklik vastutustunne. Nii et meid kui majapidajaid viimistletakse Jumala kätes (Ps 139:23, 24).

Isiklik vastutustunne on oluline piibellik põhimõte. Siin maal elades vastutas Jeesus isiklikult Isa ees (Jh 8:28). Oleme vastutavad iga tühja sõna eest (Mt 12:36). „Igaühelt, kellele on antud palju, nõutakse palju, ja kelle hoolde on jäetud palju, sellelt küsitakse veel rohkem“ (Lk 12:48). Isikliku vastutustunde suurimaks ohuks on kaldumus kanda oma vastutust üle kellelegi teisele. „Pidagem meeles, et meie kätte investeerimiseks usaldatu ei ole meie oma vara. Kui see seda oleks, võiksime toimida isikliku äranaagemise järgi; me kannaksime oma vastutuse üle kaasinimestele ja jätaksime oma haldusameti neile. Kuid nii ei tohi olla, sest Issand on teinud meid isiklikult oma majapidajaiks.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 7. kd, lk 177.

Küsimused aruteluks:

1. Vaata kõiki neid majapidaja tunnusjooni, mida sellel nädalal õppisime: isiklik vastutustunne, usaldusväärsus, sõnakuulelikkus, puhas südametunnistus ja ustavus. Kuidas need üksteisega seotud on? Kuidas saab lõtvus ühel alal viia lodevuseni teisel alal? Või kuidas võib nende omaduste juurde kindlaks jäämine ühel alal viia nende juurde kindlaks jäämiseni teisel alal?

2. Mõtiskle veel selle üle, kuidas evangeeliumi töötused aitavad neid, kes võitlevad süüdlasliku südametunnistusega? Millistele töötustele toetuda?

3. Peame „ustavust“ sageli millekski, mis on hea juba iseenesest. Kuid kas see on alati nii? Mismoodi on võimalik olla ustav kellelegi või millelegi, mis pole hea? Miks tuleb seepärast mõistet „ustavus“ vaadelda alati kindlas kontekstis, et näha, kas konkreetne ustavus on hea või hoopis kohatu?

Neljast vennast noorim, Edson Smith, kasvas üles seitsmenda päeva adventistidest ema-isa juures, kelle armastus koguduse kaasasutaja Ellen G. White'i vastu ajendas neid panema pojale nime White'ide poja Edsoni järgi.

Kuid Smith ei loonud isiklikku suhet Jeesusega.

„Mõnikord kasvad sa üles koguduses, aga mitte Kristuses,“ ütles ta.

Noore mehena võitles ta madala enesehinnanguga oma kodulinna Port of Spainis Kariibi mere riigis nimega Trinidad ja Tobago. Ta käis pidudel ja tantsusaalides. Ta mõtles enesetapule. Kuid siis meenus talle poisipõlve palve Jumala poole lugeda iga päev Piiblit.

Smith hakkas korrapäraselt kirikus käima ja ta ristiti. Ta sõbrunes mõne noore adventistiga, kes igatsesid – nagu temagi – rääkida Jeesusest noortele, kes harrastasid endiselt pidutsevat eluviisi. Ühiselt hakkasid nad rääkima oma elulugu tänavail, bussipeatustes ja isegi sõitvates liinibussides.

„Mul polnud aimugi, et Jumal kasvatab mind mobiilseks evangelistiks,“ ütles Smith, kes on nüüd 36-aastane.

Smith pani sellisele liikuvale teenistusele nimeks „Evangeelium Kontidele“ Hesekieli kuivanud luude oru nägemuse järgi (Hs 37:1–14). Smith ütles, et Jumal tõi ta patusurma olemisest tagasi ellu, nii nagu Jumal ütles Hesekielile, et teeb kuivanud luud jälle elavaks.

Probleemse nooruspõlve järel seisis Smith enda sõnul silmitsi võitlusega seksuaalpatu vastu. Tal kulus mitu tundi Jumala poole hüüdmist ja Piibli töotustele toetumist. Lemmikkirjakohtadeks said Rm 8. peatükk ja Jh 8:34–36, kus Jeesus ütleb: „Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, igaüks, kes teeb pattu, on patu ori. Ori ei jää majja alatiseks, poeg jääb alatiseks. Kui nüüd Poeg teid vabastab, siis olete tõepoolest vabad.“

„Jumal tegi minus oma tööd ja kui Tema saab muuta mind, saab Ta muuta ükskõik keda,“ ütles Smith. „Sa ei pea surema röövlina, jõuguliikmena, homoseksuaalina või masturbeerijana. Jeesus ei tulnud kutsuma õigeid. Ta tuli kutsuma patuseid, kellest mina olen suurim. Ma ülistan Jumalat selle eest.“

Ta ütles, et võõrad inimesed kuulavad teda sageli huviga, kuigi talle on vahele hüütud ja mõnel juhul ka jutlustamise pärast liinibussist maha lükatud. Tema ja ta kaaslased räägivad ka keskkoolides ja kirikutes.

„Mäletame oma tantsusaalides veedetud aastaid,“ ütles ta. „Tahame olla julged ega häbene evangeeliumist rääkida.“

Edson Smithist saad veel lugeda möödunudnädalasest osast.

Olla Jumalaga aus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 16:10; 3Ms 27:30, IMs 22:1–112; Hb 12:1; Lk 11:42; Hb 7:2–10; Ne 13. ptk.

Meelespeetav tekst: „Aga mis on heas mullas, on need, kes sõna kuuldes seda kaunis ja heas südames säilitavad ja kannatlikkuses vilja kannavad“ (Lk 8:15).

Missugune on aus süda ja kuidas see avaldub? Kaasaegne kultuur vaatab ausust sageli kui mingit laialivalguvat, suhtelist eetikat; enamik inimesi on vahetevahel ebaausad, kuid peavad seda vastuvõetavaks nii kaua, kuni rikkumine ei ole liiga suur. Väidetakse, et teatud olukordades on ebaausus õigustatud.

Tõde ja ausus käivad alati koos. Ometi ei kaldu me sünni poolest aususele; see on õpitud kõlbeline väärtus ning majapidaja kõlbelise iseloomu keskpunkt.

Kui oleme ausad, tuleb see heaks. Näiteks pole kunagi vaja muretseda, et meid tabatakse valetamiselt või vale kinni määtsimiselt. Sel ja mitmel muul põhjusel on ausus väärtuslik iseloomujoon, eriti keerulistes olukordades, kus võib kergesti tulla kiusatus olla ebaaus.

Selle nädala õppetükis uurime aususe vaimulikku mõistet praktilise tegevuse, kümnnise andmise kaudu ning vaatame, miks on kümnis majapidaja ja haldusameti jaoks eluliselt tähtis.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 17. veebruariks.

Lihtsalt aususe küsimus

Meist enamjagu on ühte meelt selles, et meile ei meeldi ebaausus. Eriti ei meeldi see meile siis, kui näeme seda ilmnemas kaasinimeste juures. Seda ei ole aga kerge märgata enda juures ja kui ka näeme, siis kipume oma tegusid seletama, õigustama ning nende tähtsust vähendama: *Oh, see pole ju nii halb; tegu on ju piasiasjaga, millel pole tegelikult tähtsust*. Võime ennast lollitada kas või suurema osa ajast, aga Jumalat ei tee me iialgi lolliks.

„Ebaausust viljeletakse meie ridades kõikjal ning see on leiguse põhjus paljude jaoks, kes suusõnaliselt usuvad tõde. Nad ei ole seotud Kristusega ja petavad omaenda hinge.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 4. kd, lk 310.

Loe Lk 16:10. Millise tähtsa tõe väljendab siin Jeesus, mis peaks aitama meil näha, kui tähtis on olla aus ka „väikestes asjades“?

Jumal ju teab, kui kergesti oleme ebaausad, eriti kui asi puudutab meie varandust. Sellepärast on Ta andnud meile võimsa vastumürgi ebaaususe ja omakasupüüdlikkuse vastu, vähemasti siis, kui see puudutab materiaalsel varal.

Loe 3Ms 27:30 ja MI 3:8. Mida need salmid õpetavad ja kuidas aitab neis räägitu meil ausana püsida?

„Ühtki üleskutset ei tehta tänumeele ega heldekäelisuse ilmutamiseks. Tegu on lihtsa aususe küsimusega. Kümnnis on Issanda oma; ja Ta palub meil Temale tagasi anda see, mis on Tema oma... Kui ausus on ärielu ülitähtis põhimõte, siis peame ju meiegi taipama oma kohustust Jumala suhtes – kohustust, mis on kõige muu aluseks, eks ole?“ – Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 138, 139.

Kuidas aitab kümnnise andmine sul meeles pidada, kes on lõpuks kõige selle omanik, mis sul on? Miks on tähtis mitte iialgi unustada, kes on niikuinii kogu meie vara omanik?

Usuelu

Loe 1Ms 22:1–12. Mida räägib see lugu meile Aabrahami usu tõelisusest?

Usuelu ei ole ühekordne nähtus. Pole nii, et väljendame vaid ühe korra võimsalt usku ja tõestame seega, et oleme küllalt lojaalsed ja ustavad kristlased, kes elavad armust ning on kaetud Kristuse verega.

Näiteks hämmastab religioosset maailma tänapäevani tuhandete aastate tagune usutegu, kui Aabraham läks Moriija mäele Iisakit ohverdama (1Ms 22. ptk). Ometi polnud see usutegu midagi sellist, mis olnuks Aabrahamil „kohe varnast võtta“. Tema senine ustavuses ja sõnakuulmises elatud elu võimaldas tal midagi sellist teha. Oleks ta enne seda sündmust olnud sageli ustavusetu, poleks ta eales suutnud katset läbi teha. Pole kahtlust, et niisuguse usuga mees elas kindlasti sama ustavalt ka pärast seda sündmust.

Mõtles sellele, et majapidaja usk ei ole mingisugune ühekordne tegu. Ajapikku kasvab see kas sügavamaks ja tugevamaks või pealiskaudsemaks ja nõrgemaks. Sõltuvalt sellest, kuidas keegi usus elab.

Loe Hb 12:2. Mida ütleb see meie usu allika kohta ja selle kohta, kuidas usku omada?

Meie ainsaks abiks ustavate majapidajatena on vaadata „üles Jeesusele, usu alustajale ja täidesaatjale, kes häbist hoolimata kannatas risti temale seatud rõõmu asemel ja on nüüd istunud Jumala trooni paremale kääle“ (Hb 12:2). Sõna „täidesaatja“ kasutatakse Uues Testamendis ainult sellel ühel korral ja seda võib ka tõlkida kui „lõpetaja“. See tähendab, et Jeesusel on kavas viia meie usk küpsuseni ja täielikkuseni (Hb 6:1, 2). Seega on usk usuelu dünaamiline kogemus: see kasvab, küpseb ja suureneb.

Mismoodi oled näinud oma usku ajapikku kasvamas ja küpsemas? Või kas oled?

Usu avaldus

Nagu eile nägime, on usk protsess, dünaamiline kogemus, mis ideaalis kasvab ja küpseb. Ning üks viis, kuidas Jumal meie usu „täide saadab“ ja selle täiusele viib, on kümnise kaudu. Õigesti mõistetuna ei ole kümnise tagastamine Jumalale käsumeelsus; kui anname kümnist, ei tegutse me püüdluses teenida välja teed taevasse. Kümnise andmine on hoopiski usu avaldumine. See on väline, silmaga nähtav, isiklik väljendamine, et me usume tegelikult.

Igaüks võib ju väita, et ta usub nii Jumalasse kui ka Jeesusesse. Teatavasti „ka kurjad vaimud usuvad“ Jumalat (Jk 2:19). Kuid võtta kümme protsenti oma sissetulekust ja anda see Jumalale tagasi? See on usutegu.

Loe Lk 11:42. Mida tähendab see, kui Jeesus eeldas, et kümnist ei jäeta andmata? Kuidas on kümnis seotud seaduse kaalukamate küsimustega?

Kümnis on alandlik väljendamine, et sõltume Jumalast, ning tegudega usaldamine, et Kristus on meie Lunastaja. See on tunnistus, et meid on juba õnnistatud „kõige vaimuliku õnnistusega Kristuses“ (Ef 1:3) ja meile on töötatud veel rohkemat.

Loe IMs 28:14–22. Mismoodi vastas Jaakob Jumala töötusele?

„Jumala plaan kümnise süsteemiga on ilus selle lihtsuses ja võrdsuses. Kõik saavad seda usus ja julguses ette võtta, sest see on päritolult jumalik. Selles põimuvad lihtsus ja kasulikkus ning sellest arusaamine ja elluviimine ei nõua sügavat õpetatust. Kõik võivad tunda, et nad saavad olla osalised kallihinnalise lunastustöö edasiviimises. Iga mees, naine ja nooruk võib saada Issanda varahoidjaks ning olla käsilaseks, kes täidab varalaeka nõudmisi.“ – Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, lk 73.

Mil moel oled enda jaoks avastanud kümnise andmisest tuleneva tõelise vaimuliku õnnistuse? Kuidas on kümnise andmine sinu usku suurendanud?

Aus kümnis: püha Issanda jaoks

Räägime sageli Jumalale kümnise andmisest. Kuid kuidas anname Jumalale seda, mis juba Tema oma on?

Loe 3Ms 27:30. Millised kaks tähtsat punkti tulevad sellest tekstist esile seoses kümnisega?

„Kümnis kuulub Issandale ja on seega püha. See ei muutu pühaks mingi vande või pühitsemisakti tõttu. See lihtsalt on püha juba oma olemuselt; see kuulub Issandale. Mitte kellelgi peale Jumala ei ole sellele õigust. Mitte keegi ei saa seda Jumalale pühendada, sest kümnis pole iialgi inimese varanduse osa.“ – Ángel Manuel Rodríguez, *Stewardship Roots* (Silver Spring, Md.: Stewardship Ministries Department, 1994), lk 52.

Meie ei tee kümnist pühaks; Jumal teeb seda oma kavandatusega. Temal on selleks õigus. Majapidajatena anname Talle tagasi selle, mis on Tema oma. Kümnis pühendatakse Jumalale konkreetset ülesandel. Teha seda mingil muul kavatsusel on ebaaus. Püha kümnise tagastamise harjumust ärgu lõhutagu iial.

Loe Hb 7:2–10. Kuidas avab Paulus kümnise sügavama tähenduse, kui arutleb Aabrahami kümnise andmise üle Melkisedekile? Kellele Aabraham tegelikult kümnise andis?

Nii nagu hingamispäev on püha, nii on kümnis püha. Sõna „püha“ tähendab „eraldatud pühaks kasutamiseks“. Hingamispäev ja kümnis on sel moel seotud. Me eraldame seitsmenda päeva hingamispäevaks kui millegi, mis on püha; ja me eraldame kümnise kui Jumala püha omanduse, kui millegi, mis on püha.

„Jumal on pühitsenud seitsmenda päeva. See etteantud osa ajast, Jumala enda poolt eraldatud religioosseks jumalateenistuseks, on tänapäeval jätkuvalt sama püha nagu siis, kui Looja selle esimest korda pühitses.

„Sarnaselt on kümnis meie sissetulekult „püha Issandale“. Uus Testament ei kehtesta uuesti juba toimivat kümnise seadust, nii nagu see ei kehtesta uuesti ka hingamispäeva; sest mõlema jõusolek on tõena võetav ning nende sügav vaimulik mõte selgitatud.... Kui me, inimesed, püüame ustavalt anda Jumalale aja, mille Tema on kinni pannud, enda jaoks reserveerinud, kas me ei peaks siis andma Talle üle ka selle osa oma vahenditest, mida Tema nõuab?“ – Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, lk 66.

Mida saad teha selleks, et hoida oma südames ja meeles elavana tõsiasi, et kümnis on tõepoolest „püha“?

Vaimulik ärkamine, usupuhastus ja kümnis

Hiskija pikka valitsemisaega peetakse Juuda suguharu kõrgajaks. Taa-veti ja Saalomoni valitsemisajast peale ei olnud Iisrael kogenud nii suuri Jumala õnnistusi. Teise ajaraamatu peatükid 29–31 kirjutavad Hiskija vaimulikust ärkamisest ja usupuhastusest: „Tema tegi, mis õige oli Issanda silmis“ (2Aja 29:2). „Taastati Issanda koja teenistus“ (2Aja 29:35). Peeti paasapäha (2Aja 30:5). „Ja Jeruusalemmas oli suur rõõm“ (2Aja 30:26). Paganlikud kujud, altarid ja ohvrikünkad purustati (2Aja 31:1). Toimus järsk südame uuendamine ja reformatsioon harjumustes, ning selle tulemusena toodi külluslikult kümnist ja annetusi (2Aja 31:4, 5, 12).

Nehemja toob esile veel ühe näite vaimulikust ärkamisest, usupuhastusest ja kümnisest. Loe Ne 9:2, 3. Mida tähendab südame elustumine? Loe Ne 13. ptk. Mida tõi juuda rahvas „Jumala kotta“ (Ne 13:4) pärast seda, kui Nehemja selle taastas (Ne 13:12)?

„Vaimulik ärkamine ja usupuhastus on kaks erinevat asja. Ärkamine tähistab vaimuliku elu uuendamist, mõistuse ja südame jõudude elav-nemist, ülestõusmist vaimulikust surmast. *Reformatsioon, usupuhastus, tähistab ümberkorraldamist, mõttekäigu ja teooriate, harjumuste ja tavade muutumist.*“ – Ellen G. White, *Christian Service*, lk 42.

Seos vaimuliku ärkamise, usupuhastuse ja kümnise vahel on iseenes-lik. Ilma kümnise tagastamiseta on vaimulik ärkamine ja usupuhastus leige, kui ärkamist üldse on. Liiga sageli seisame kristlastena tegevuse-tult kõrval, kui peaksime aktiivselt tegutsema Issanda poolel. Vaimulik ärkamine ja usupuhastus nõuavad pühendumist ning kümnis on selle pühendumise osa. Kui hoiame andmast Jumalale seda, mida Ta meilt palub, siis ei saa me oodata, et Ta vastaks sellele, mida Temalt palume.

Vaimulik ärkamine ja usupuhastus toimuvad koguduses, mitte väljas-pool seda (Ps 85:7). Meil tuleb otsida Jumalalt elustumist (Ps 80:20) ning usu puhastamist „esimese armastuse tegudeks“ (Ilm 2:5). Selles, mida endale hoiame ja mida Jumalale tagastame, peab toimuma reformatsioon.

Mitte tegu ei erista, vaid mõistuse ja emotsioonide otsus paljastab motiivi ja pühendumise. Tulemuseks on usu kasvamine, teravnenud vaimulik nägemine ja uuenenud ausus.

Reede, 16. veebruar

Toetav mõte: Jumal algatas kõik lepingud, mida Piibel välja toob, ning Tema on võtnud juhtohjad oma rahva tõmbamiseks nendesse lepingutesse (Hb 8:10). Lepingutöötused peegeldavad Tema armu, armastust ja soovi meid päästa. Leping Jumalaga sisaldab paljutki: selles on Jumal, vastuvõtja, lepingu tingimused, mõlema poole pühendumine tingimustele, sätestatud karistus lepingu pidamata jätmisel ja ettekavatsetud tulemus ehk soovitud tagajärg. Kümnis kajastab mõisteliselt neid koostisosi Ml 3:9, 10. See kirjakoht kordab mitu korda Jumala ja Tema majapidajate vahelist lepet anda kümnist. Kui me sellisesse lepingusse astume, on see nähtavaks märgiks, et räägime vastu tarbijalikkuse materialistlikele põhimõtetele ning tõestame, et usku pöördunud patuse südamest saab tulla midagi head.

„Umbne, omakasupüüdlük meelsus näib inimesi takistavat andmast Jumalale seda, mis Talle kuulub. Issand tegi inimestega erilise lepingu, et juhul, kui nad järjekindlalt eraldavad selle osa, mis on mõeldud Kristuse riigi edendamiseks, õnnistab Issand neid rikkalikult, nii et pole enam ruumi, kuhu Tema ande vastu võtta. Kuid juhul, kui inimesed hoiavad tagasi seda, mis kuulub Jumalale, teatab Issand selgesõnaliselt: „Olete neetud.““ – Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, lk 77.

Jumalaga lepingusuhtes elamisel on kohustused. Rõõmustame lepingu töötustest, kuid tihtilugu tunneme vastumeelsust käskude ja kohustuste suhtes. Ometi on leping selles kontekstis kahepoolne korraldus ning kümnis on üks osa lepingu elamisest.

Küsimused aruteluks:

1. Miks on kümnise tagastamine meie poolt vägagi tähtis usutegu?
2. Mida lausuksid kellelegi, kes ütleb: „Mul lihtsalt pole võimalik kümnist anda?“ Kuidas aidata inimest, kes näeb ennast sellises olukorras? Ja mida lisaks sõnadele veel aitamiseks teha saab?
3. Kolmapäevase osa viimane küsimus oli, mida saad sina teha selleks, et hoida silme ees kümnise pühadust. Mismoodi vastasid? Kuidas mõjutab tõsiasi kümnise pühadusest seda, kuidas kümnist annad?

Erica abikaasale ei meeldinud, kui ta nägi oma naist ja mind nende kodus USAs California osariigis Piiblit uurimas.

Abikaasa, kes oli ühe teise uskkonna liige, astus sisse siis, kui meil oli teine kord üheskoos Piiblit tundma õppida. Ta on kogukas mees ja ma tundsin hirmu.

„Minu nimi on Yolanda Martinez Santos ja ma olen seitsmenda päeva adventistide kirikust,“ ütlesin ma kätt sirutades.

Esimest korda olin koputanud Erica uksele kaks nädalat tagasi Souls Westi evangelismikooli õpilasena. (See kool tegutses Arizona osariigis Adventistide Koguduse Vaikse ookeani Uniooni eestvõttel). Üks Youth Rushi suveprogrammi noor kirjandusevangelist oli koputanud minu uksele ja juhtinud mu 2013. aastal adventkogudusse ning nüüd käisin mina ükselt uksele ja pakkusin kohaliku koguduse palvel kirjandust.

Erica abikaasa üllatusele vaatamata ei käskinud ta mul lahkuda. Erica ütles mulle küll hiljem, et mees oli õnnetu. Erica ja mina palvetasime, et abikaasa lubaks meil Piiblit uurida – ja et temagi sellest osa võtma hakkaks.

Meie üllatuseks ühines abikaasa meiega järgmisel kokkusaamisel. Ta teatas ka, et hakkab koos meiega igal nädalal uurima.

Ei läinud kuigi kaua, kui Erica kutsus ka oma venna Piiblit uurima, ja vend tuli õhinal. Siis küsis Erica 13-aastane poeg, kas ka tema tohiks tulla.

Sedamööda, kuidas piibliuurimised edenesid, hakkas Erica jagama seda, mida oli teada saanud, oma õega, kes elab teises suurlinnas. Õdegi tahtis teada rohkem, nii jõudis ta kohalikku adventkogudusse ja hakkas koos nendega Piiblit uurima. Õe abikaasa ja ämm tegid samuti.

See pole veel kõik. Erica tutvustas mind oma vanematele, kes rääkisid mulle, et Erica on muutunud teiseks inimeseks. Nad ütlesid, et tahavad seda, mis temal on. „Teil puudub Jeesus,“ ütlesin ma.

Vanemad hakkasid koos meiega Piiblit uurima.

Raske uskuda, et piiblitöölise koputus vaid ühele uksele on nüüdseks viinud sinnamaani, et üheksa inimest ristiti: Erica, tema poeg, vend, ema, isa, õde, õemees ja õemehe ema. Ka Erica naaber ristiti.

Mis puutub Erica abikaasasse, siis tema käib nüüd regulaarselt kohalikus adventkoguduses.

Erica rääkis mulle hiljem, et selleks ajaks, kui ma esimest korda tema uksele koputasin, oli ta kuu aega Jumalat palunud, et Jumal kinnitaks oma olemasolu ja näitaks talle kätte õige koguduse.

„Kui sa poleks mu uksele koputanud, siis ei oleks midagi sellist juhtunud,“ ütles Erica. „Jumal, sina oled vastanud mu hüüdele!“

Loo autor Yolanda Martinez Santos on piiblitöölise Californias.

Kümnise mõju

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mk 16:15, IPt 3:8, 9; IKr 9:14, Rm 3:19–24.

Meelespeetav tekst: „Eks teie tea, et need, kes pühi toiminguid toimetavad, söövad pühakoja omast, ja et need, kes altari juures teenivad, saavad oma osa altarilt? Nõnda on Issand ka korraldanud, et evangeeliumi kuulutajad võivad elada evangeeliumist“ (IKr 9:13, 14).

Nagu möödunud nädalal nägime, on kümnis usu oluline väljendus. See on üks võimalus avalikustada või kontrollida meie usu tunnistamise tegelikkust. „Katsuge iseendid läbi, kas te olete usus! Pange endid proovile! Või te ei tunne endast, et Jeesus Kristus on teie sees? Kui ei, siis te olete ju kõlbmatud!“ (2Kr 13:5).

Piibli esimene viide kümnisele on see, kui Aabraham andis kümnist Melkisedekile (1Ms 14:18–20, Hb 7:4). Ka leviidid võtsid vastu kümnise oma teenistuse eest templis (2Aja 31:4–10). Tänapäeval läheb kümnis evangeeliumi toetamiseks. Õigesti mõistetuna on see nagu vaimulik mõõdupuu, mis näitab meie suhet Jumalaga.

Kümnise andmise mõju, kasutamine, tähtsus ja jaotamismeetod on mõeldud meie vaimulikuks kasvamiseks, Jumala töö toetamiseks ning evangeeliumi kuulutamisele rahalise aluse pakkumiseks. Tegu on Jumala plaaniga ning seda on nimetatud esimeseks sammuks, mida ustav maja-pidaja astub.

Sellel nädalal jätkame kümnise uurimist: selle jaotamist, tähendust, mis on selle kaasinimeste jaoks, ja mõju, mida see avaldab meie vaimulikule elule.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 24. veebruariks.

Rahastame ühiselt misjonitööd

Jeesus annab meile korralduse „kuulutage evangeeliumi“ (Mk 16:15) ja „tehke jüngriteks“, „õpetades neid pidama kõike“ (Mt 28:19, 20). Seega tahab Jumal meid kaasata tähtsaimasse töösse Maa peal, milleks on inimeste toomine Jeesuse juurde. Majapidaja kohustus on rahastada seda missiooni Jumala poolt meile usaldatud allikatest. Osalemine süvendab isiklikku pühendumist Kristuse esitamises kaasinimestele. Iga jünger, majapidaja ja tööline toob kogu kümnise selle püha töö heaks. Peame palvetama ühtsuse pärast misjonitöö ustavas varustamises, sest edukas misjon tugevdab meie ühtsust usus.

Milline on Jumala äraproovitud majandusplaan selle missiooni teostamiseks? Mida tähendab „kogu kümnis“? (MI 3:10). Mida tähendab väljend, „et mu kojas oleks toitu“? (MI 3:10).

Oleme näinud, et inimesed on andnud kümnist Aabrahami ja Jaakobi ajast peale (1Ms 14:20; 28:22) ning tõenäoliselt varemgi. Kümnis on osa süsteemist, mis varustab Jumala kogudust. See on Tema missiooni edasiviimise erapooletuim meetod ja selle rahastamise suurim allikas.

Tänases kultuuris annab valdav osa kristlasi suhteliselt vähe Jumala missiooni varustamiseks. Kui iga kristlane annaks ausalt kümnise, oleks tulemus „lausa ettekujutamatu, lihtsalt üllatav, peaaegu ülemeeleline – Christian Smith and Michael O. Emerson *Passing the Plate* (New York: Oxford University Press, 2008), lk 27.

Igal ajastul on Jumalal olnud inimesi, kes olid valmis panustama majanduslikke vahendeid Tema missiooni. Meil kõikidel on kohustus mõista ja tegutseda koos selle ülemaailmse ülesande nimel. Me ei saa lubada Jumala missiooni rahastamisel kaootilisust, hooletust ja juhuslikkust. Meie väljakutse on palju suurem kui omal ajal, mil rahvas ja leviidid ütlesid Nehemjale: „Me ei jäta maha oma Jumala koda“ (Ne 10:40), ja palju heidutavam, kui see, mille ees seisis usklikud 1800ndail aastail. Tänased koguduseliikmed ja kiriku juhtkond peavad vaimulikult liituma ja pingutama koos rahalises mõttes, et rahuldada misjonitöö ülemaailmseid eesmärke ja rahalisi vahendeid.

Mõtle, kui tohutu ulatusega on adventistide misjonitöö maailmas (vaata Ilm 14:6, 7). Kuidas peaks meist igaüks mõistma oma kohustust selle töö rahalisel toetamisel?

Õnnistused Jumalalt

Nagu Ml 3:10 nägime, töötas Jumal suurt õnnistust neile, kes on oma kümnes ustavad. Ometi pole Jumala õnnistus ühemõtteline. Rõhutada näiteks, et õnnistuseks on ennekõike materiaalsete varade kogunemine, on näha väga kitsarinnaliselt seda, mis on tegelikult Jumala õnnistus.

Malaki raamatus kirjutatud õnnistus on niihästi vaimulik kui ka ajalik. Jumala õnnistus tähendab kinnitust lunastamisest, õnnelikkust, meelerahu ja seda, et Jumal teeb alati, mis on meie jaoks parim. Kui oleme Jumala poolt õnnistatud, siis oleme ka kohustatud jagama neid õnnistusi vähem õnnelikega. Meid on õnnistatud selleks, et meie õnnistaksime teisi. Tõsi on, et meie kaudu saab Jumal laiendada oma õnnistusi mujale.

Loe IPt 3:8, 9. Mida räägib Peetrus meile õnnistatud olemise ja teiste õnnistamise suhte kohta?

Kümnes andmisest tuleb kahekordne õnnistus. Meid õnnistatakse ja meie oleme õnnistuseks teistele. Saame anda välja seda, mida meile on antud. Jumala õnnistused jõuavad nii meile, sissepoole, kui ka kaasnimesteni väljapoole. „Andke, ja teile antakse... Sest selle mõõduga, millega teie mõõdate, mõõdetakse teile tagasi“ (Lk 6:38).

Loe Ap 20:35. Kuidas käib see ka kümnesi kohta?

Suurim õnnistus, mida kümnesi andmine meile õpetab, on Jumala usaldamine (Jr 17:7). Kümnesi konkreetne süsteem rajati põhimõttele, mis on sama kestav nagu Jumala seadus. See kümnesisüsteem oli õnnistuseks juutidele, muidu poleks Jumal seda andnud. Samuti saab see olema õnnistuseks neile, kes seda maailma ajaloo lõpuni edasi kannavad. Meie taevane Isa algatas süstemaatilise heategevussüsteemi suureks õnnistuseks inimesele, mitte selleks, et ennast rikkaks teha. Ta nägi, et just sellist heategevussüsteemi vajas inimene.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 3. kd, lk 404, 405.

Mõtlesime aegadele, mil Issand on sind õnnistanud kellegi teise tegevuse kaudu. Kuidas saad ise minna ja teha midagi sarnast kaasnimestele?

Kümnise eesmärk

Paulus kirjutab Timoteosele: „Sa ei tohi siduda kinni pahmast tallava härja suud!“ ja „Tööline on väärt oma palka“ (1Tm 5:18). Härja puhul tsiiteerib ta Moosese kirjutatut 5Ms 25:4 ning töölise puhul Jeesuse poolt öeldut Lk 10:7. Härja kohta öeldust on saanud vanasõna ja see tähendab, et on ilus, kui härg saab tööd tehes viljateri süüa. Sarnaselt tähendab teine tähendamissõna, et pühendunud tööline, kes kuulutab evangeeliumi, peab saama tasuks palka.

Jumal loob ja hoiab süsteemid käigus. Tema on kavandanud päikesesüsteemi, ökosüsteemi, seedesüsteemi, närvisüsteemi ja palju muud. Kümnisesüsteemi kasutasid leviidid (4Ms 18:26) selleks, et kanda hoolt kogudusetelgi ja enda ülalpidamise eest. Kaasaja vasteks neile on inimesed, kes pühendavad oma elu evangeeliumi kuulutamisele. Jumala kümnisesüsteem on Tema valitud vahend evangeeliumitöö ülalpidamiseks ja see on olnud kasutusel kogu lunastusloojooksul. Selliste tööliste toetamine kümnisega on Jumala töö mõttes põhjapanev ja põhimõtteline.

Mida Paulus mõtleb ja mis on fraasi „nõnda on Issand ka korraldanud, et evangeeliumi kuulutajad võivad elada evangeeliumist“ moraalne tähendus (1Kr 9:14)? Mida õpetab 2Kr 11:7–10 vajadusest toetada neid, kes levitavad evangeeliumi?

Kui Paulus ütleb: „Teisi kogudusi ma riisusin neilt palka võttes, et teenida teid“ (2Kr 11:8), kõneleb ta peene irooniaga sellest, et sai palka vaeselt Makedoonia koguduselt siis, kui teenis rikast Korintose kogudust. Tema mõte Korintose kogudusele oli, et need, kes evangeeliumi kuulutavad, väärivad tasu.

Kümnist tuleb kasutada eriotstarbeliselt ja nii peab see jääma. „Kümnis eraldatakse erikasutuseks. Seda ei tule pidada vaestefondiks. See tuleb eriliselt pühendada nende toetamiseks, kes kannavad Jumala sõnumit maailmale; ja sellest otstarbest ei tohiks kõrvale suunduda.“ – Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, lk 103.

Loe 3Ms 27:30. Mil moel on sinne põhimõte tänapäeval rakendatav?

Varaait

Jumalal on tuule (Jr 10:13), vee (Ps 33:7) ning lume ja rahe (Ib 38:22) varaaidad, mille üle on Temal täielik kontroll. Kuid Jumala hinnatuim varaait on seotud kümnisega. „Aga leviitidele, vaata, annan ma pärisosaks kõik kümnise Iisraelis tasuks nende teenistuse eest, mida nad toimetavad, kogudusetelgi-teenistuse eest“ (4Ms 18.21). See salm on täna tuntud „varaaida põhimõtte“ esmamainimine – nimetatakse paik, kus kümnist hoitakse. Järgnevalt juhendas Jumal iisraellasi tooma kümnis Tema valitud kohta (5Ms 12:5, 6). Saalomoni ajal tagastati kümnis Jeruusalemma templisse. Nii et iisraellased mõistsid kohe, mis ja kus oli „varaait“, kui prohvet Malaki neile ütles: „Tooge kõik kümnis täies mõõdus varaaita“ (Ml 3:10). Varaait kujutas asukohta, kus toimusid religioossed teenistused ja kus leviite toetati.

Milliseid nimesid kasutab Pühakiri veel varaaida asukoha määramiseks? IAja 26:20; 2Aja 31:11–13; Ne 10:39.

Püha kümnise viimine varaaita on Pühakirjas esitatud näidis. Igal ajajärgul on Jumalal olnud keskne varaait, kus kümnist käidelda. Seitsmenda päeva adventistid moodustavad ülemaailmse religiooni/koguduse, mis võtab omaks ja praktiseerib varaaida põhimõtet. Koguduseliikmeid julgustatakse tagastama oma kümnist kohaliku koguduse kaudu liidu/misjonipõllu kassasse, kust pastorid saavad oma palga.

„Sedamööda, kuidas Jumala töö laieneb, saabub abipalveid üha sagedamini. Et neile üleskutsetele oleks võimalik vastata, peaksid kristlased panema tähele Jumala käsku: „Tooge kõik kümnis täies mõõdus varaaita, et mu kojas oleks toitu, ja proovige mind ometi sellega, ütleb vägede Issand. Tõesti, ma avan teile taevалуugid ja kalkan teile õnnistust küllastuseni“ (Ml 3:10). Kui end kristlasteks tunnistajad tooksid ustavalt Jumalale oma kümnise ja annetused, oleks Tema varakamber täis. Siis ei oleks tarvis korraldada laatu, loteriisid ega lõbustusi, et hankida vahendeid evangeeliumitöö toetamiseks.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 338.

Mõtle, mis juhtunuks siis, kui inimestel tulnuks saata oma kümnis enda soovi kohasesse paika. Kui kõik nii teinuks, siis mis juhtunuks Jumala tööga? Nii et miks on tähtis saata oma kümnis sinna, kuhu see kuulub?

Kümnis ja õigus usu läbi

Loe Rm 3:19–24. Millist olulist tõde, meie usu jaoks põhitõde, siin õpetatakse? Miks tuleb meil seda õpetust pidada oma uskumuste aluspõhjaks?

Piibelliku sõnumi kokkuvõte on see, et meist keegi ei vääri lunastamist (Rm 3:23). Kui vääriksime, siis saaksime selle teenete või tegude tõttu, ning selline mõttekäik on Pühakirjaga vastuolus.

Loe Rm 4:1–5. Mida õpetavad need salmid teenetele vastanduvast armust?

Lunastus on and (Ef 2:8, 9), mis antakse pälvimatult. Pääste tuleb seetõttu, et Kristuse täiusliku ohvri teened kantakse meie arvele. Kui kõne all on kümnis, siis ei saada selle tagastamiseks Jumalalt krediiti. On ju nii, et kuna kümnis ongi juba Jumala oma, siis kuidas saaks selle Temaile tagasi andmine olla teene?

Kümnise andmine ei ole tegu, mis meid päästab – just samuti, nagu seda pole ükskõik milline teine hea tegu, mille tegemiseks meid kui kristlasi on loodud. „Sest meie oleme tema teos, Kristuses Jeesuses loodud heade tegude tegemiseks, nii nagu Jumal on juba enne meile seadnud, et me teeksime seda“ (Ef 2:10).

Ent kümnise tagastamine paljastab hoiaku, mis on kas alandlik ja alistuv või üleolev ja väljakutsuv selle suhtes, mida Jumal on palunud meil teha. Kui me Jumalat armastame, kuulame Tema sõna. Kümnis on väline ilming mõistmisest, et me oleme siin tööpoolest ainult majapidajad ja võlgneme Jumalale kõik. Samamoodi, nagu hingamispäev meenutab meile igal nädalal, et Jumal on Looja ja Lunastaja, toimib ka kümnise tagastamine: see tuletab meile meelde, et me ei ole enda omad ning meie elu ja pääste on Jumala annid. Tulemuseks on tegelikkuse tunnistamine ja usuelu elamine, mis kinnitab, et kümnise tagastamine on meie usu käegakatsutav väljendusviis.

Mida ütleb Lk 21:1–4 selle kohta, mida tähendab elada usus?

Reede, 23. veebruar

Toetav mõte: Väga kerge on unustada, et iga hingetõmme, iga südame-löök, iga meie olemasolu hetk tuleb üksnes Issandalt. Ap 17. peatükis räägib Paulus ateenlastele tõelisest Jumalast, kes on Looja („Jumal, kes on teinud maailma ja kõik, mis siin sees“ [Ap 17:24]), kuid lisaks ka Alalhoidja („Sest tema sees meie elame ja liigume ja oleme“ [Ap 17:28]). Ateenlased ei tundnud tõelist Jumalat. Meie, kristlased, tunneme ning see taju peab olema keskne selles, kuidas elame. Jumalal on meie suhtes suur nõudeõigus ja seetõttu tuleb meil elada nende nõudmistele kohaselt.

„Niisugune lugu on Jumala nõudmistega meie suhtes. Tema annab oma varandused inimeste kätte, kuid nõuab, et üks kümnendik pandaks ustavalt Tema töö heaks. Ta nõuab, et see osa paigutataks Tema kassasse. See tuleb Talle Tema omana tagastada; see on püha ja seda tuleb kasutada pühaks otstarbeks, toetamaks neid, kes kannavad päästesõnumit maailma kõikidesse osadesse. Ta saab selle osaku, see tähendab, et need vahendid peavad alati voolama Tema varakambrisse, et tõe valgus saaks viidud nendeni, keda ümbritseb ööpimedus ja kes on kaugel eemal. Ustavalt sellele nõudmisele kuuletumisega kinnitame me, et kõik kuulub Jumalale.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 6. kd, lk 386.

Küsimused aruteluks:

1. „Aeg kaob kiiresti igavikku. Ärgem hoidkem Jumalalt tagasi seda, mis kuulub Temale. Ärgem keelakem Talle oma teenistust, mida me küll ei saa osutada ilma Kristuse teeneteta, kuid millest me ei saa ka keelduda, ilma et see tooks kaasa meie hävingu. Ta tahab kogu südant. Anna see Temale, see on Tema oma nii loomise kui ka lunastamise kaudu. Ta küsib sinult mõistust. Anna see Temale, see on Tema oma. Ta küsib sinu raha. Anna ka see, see kuulub Temale.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 566. Mida peab Ellen G. White silmas, kui ta ütleb: „Ärgem hoidkem Jumalalt tagasi seda, mis kuulub Temale... me ei saa keelduda, ilma et see tooks kaasa meie hävingu“? Mida röövime endalt siis, kui me ei anna kümnist?

2. Peatu veel mõttel, mis saaks siis, kui kõik koguduseliikmed teeksid kümnisega seda, mida tahavad; tähendab, saadaksid selle ühe või teise ürituse heaks, mida nemad väärtustavad, selle asemel, et saata see „varaaita“. Miks on niisugune mõttekäik väga halb? Mis meie kogudusega juhtuks? Miks aitaks selline tegevus kaasa kohutava killustumise tekkimisele meie seas?

3. Lk 21. peatükis soovitas Jeesus lesknaisel anda raha templisse, vaata-mata sellele, et Ta teadis, milline korruptsioon seal toimus. Mida on sellel öelda neile, kes soovivad ise oma kümnist suunata, kuna neil on kahtlusi selle suhtes, kuidas raha kasutatakse?

Minu kolmanda õpetaja-aasta lõpul, mil olin õpetanud inglise keelt 50 000-lises põgenikelaagris Tais, liginesid paljud mu õpilased ristimisele.

Kuid seitsmenda päeva adventistide pastor ütles mulle, et õpilased kõhklesid. Nad kartsid, et saavad kristlasteks, aga misjonärid lahkuvad enne, kui nemad usust nii palju aru saavad, et tõeliste kristlastena elada.

Kui pastor seda mulle rääkis, ei teadnud ma, mida teha. Olin kavatsenud pärast kolme õpilasmisjonäri aastat minna tagasi koju USAsse Nebraska osariiki. Minu ema ootas seal minu tulekut. Kuid mu peaesmärgiks oli hingede päästmine. Nii hakkasin ma palvetama: „Issand, mida ma pean tegema?“

Siis lugesin ma hommikvalvest: „Jumala töö peab olema meie plaanides ja kiindumustes esikohal“ (Counsels of Stewardship, lk 220).

Mõtlesin: „See lõik on küll otse minu jaoks. Tahtsin lõpetada kolledži, saada elukutse ja luua perekonna. Kuid tundus nii, nagu oleks Jumal öelnud: „Terri, siin on see juhtimine, mida sa oled oodanud. On vaja, et Jumal oleks su plaanides ja kiindumustes esikohal.“

Arutlesin mõttes, et esimesena vastutan oma perekonna ees. Aga mu perekond juba tundis Jumalat. Nii otsustasin helistada emale ja teha tema nõuande kohaselt.

Reisisin 35 kilomeetrit, et jõuda lähima postkontorini, kus oli üldkasutatav telefon. Pidin tegema väga lühikese kõne, sest mul polnud raha. Teadsin, et see maksis palju.

Küsisin emalt: „Mida sa arvad, kui otsustaksin jääda veel aastaks või määramata ajaks?“

Tema vastus tuli kohe. „Terri,“ ütles ta, „ma ei saa sulle öelda, et tule koju. Kui ütleksin sulle, et tule koju, ja kas või ühel inimesel jääb seetõttu evangeelium kuulmata, siis kahetseksin seda terve igaviku. Aga kui sinu sinnajäämine aitab kas või ühel hingel Jumalat tundma õppida ja Tema riiki pääseda, siis väärib see isegi seda, kui ma sind enam ei näeks.“

Pisarad voolasid mu põski mööda, kui postkontoris istusin. Täna sin Jumalat ema eest, kes oli nii armastav. Mu ema tahtis mind näha, kuid ta oli oma südames juba ohvri toonud. Hingede päästmine oli tema jaoks niivõrd tähtis, et ta loobus pigem minuga kokku saamisest.

Loo autor Terri Saelee on Põhja-Ameerika Divisjoni adventistide põgenike ja immigrantide teenistuse juht, mis sai star-dipaugu 2011. aasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusega. Tema juhtimise all on avatud Põhja-Ameerika erinevates paikades rohkem kui 140 põgenikest koosnevat kogudust.

Tuua ohvriks tänu

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 6:19–21; Ef 2:8; IPt 4:10; Lk 7:37–47; 2Kr 8:8–15; 2Kr 9:6, 7.

Meelespeetav tekst: „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu“ (Jh 3:16).

Meie Jumal on Jumal, kes annab; see suur tõde ilmneb võimsaimalt Jeesuse ohvris. „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu“ (Jh 3:16). Või selline salm: „Kui nüüd teie, kes olete kurjad, oskate anda häid ande oma lastele, kui palju enam Isa taevas annab Püha Vaimu neile, kes teda paluvad“ (Lk 11:13).

Jumal annab ja annab; Tema iseloom on selline. Nii et meil, kes tahame seda iseloomu peegeldada, tuleb ka anda. Raske on kujutleda vastakamat sõnapaari kui „omakasupüüdlik kristlane“.

Üks viis anda tagasi meile kingitud vahenditest on annetuste kaudu. Meie annetused esindavad võimalust väljendada tänu ja armastust. Sel päeval, mil Jeesus tervitab lunastatuid taevas, näeme neid, kes võtsid vastu Tema armu, ning mõistame, et armu vastuvõtmiseks tuli meilgi ohvreid tuua.

Sellel nädalal vaatame olulisi külgi annetamises. Vahendite, aja ja talendi helde jagamine on võimas vahend elada usus ning ilmutada Jumala iseloomu, keda teenime.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 3. märtsiks.

„Kus su aare on“

Loe Mt 6:19–21. Kuigi oleme nende salmidena päris tuttavad, tekib siiski küsimus, kuidas jääda vabaks võimsast haardest, mis maisel aardel meie jaoks on.

„Sest kus su aare on, seal on ka su süda“ (Mt 6:21) on Jeesuse teadaanne. Selle avalduse täit jõudu võib näha kahest eelnevast salmist, mis vastandavad selle, kas kogume maist vara või kogume vara taevasse. Maist iseloomustavad kolm sõna: koi, rooste ja vargad (vaata Mt 6:19), mis kõik annavad mõista, kui lühiaegne ja põgus on meie maine vara. Kes poleks omal nahal tunda saanud, kui kiiresti võivad maised asjad kaduda? „Maa peal on kõik ebapüsiv ja ebakindel; see allub lagunemisele, hävimisele, varastamisele ja ära kadumisele. Taevaga on vastupidi: kõik on igavene, kestav, kindel ja hävimatu. Taevas pole kaotsi minekut.“ – C. Adelina Alexe, „Where Your Heart Belongs“ Nikolaus Satelmajeri toimetatud teosest *Beyond Blessings*, (Nampa, Idaho. Pacific Press Publishing Association, 2013), lk 22.

Vaata oma omandust. Isegi siis, kui sul on seda väga vähe, tuleb varem või hiljem enamik sellest ära visata. Erandiks on perekondlikud reliikviad. Kuid tark majapidaja keskendub varanduse hoiustamisele taevasse. Sealse puhul, erinevalt siinsest, pole sul vaja muretseda majanduslanguse, varaste ega ka rüüstajate pärast.

Mt 6:19–21 on kirjas üks tähtsaim halduspõhimõte. Sinu varandus tõmbab, lükkab, sunnib, juhib, nõuab, meelitab ja soovib kontrollida su südant. Materiaalses maailmas järgneb su süda sinu varandusele ja eluliselt tähtsaks jääb küsimus, kus on su aare. Mida enam keskendume maistele vajadustele ja kasule, seda raskem on mõelda taevastel teemadel.

Silmakirjalik on tunnistada suuga, et usume Jumalat, kuid hoida oma aaret siin maal. Meie teod peavad vastama meie sõnadele. Teisisõnu, me näeme oma aardeid maa peal, kuid meil tuleb usu kaudu näha oma annetusi varandusena taevas (2Kr 5:7). Meil on küll vaja olla praktiline ja oma katta vajadused (sealhulgas saada pensioni), kuid alati on tähtis hoida mõtteis suurem pilt, igavik.

Loe Hb 10:34. Millise tähtsa mõttekoha esitab Paulus siin maa-pealset aaret ja taevast aaret kõrvutades?

Jumala armu majapidajad

Mida enamat on Ef 2:8 kohaselt Jumal meile andnud?

Arm on „ärateenimata poolehoid“. See on and, mida sa ei vääri. Jumal on valanud oma armu välja sellele planeedile ning kui me seda ära ei lükka, siis jõuab Tema arm meie südamepõhja ning muudab meie elu nüüd ja igavikuks. Armu and sisaldab kogu taevast rikkust ja väge (2Kr 8:9). Inglise imestavad selle piiritu annu üle (1Pt 1:12).

Kahtlemata on kõik, mida Jumal meile annab – Jeesuses Kristuses meile antud arm – kõigist andidest väärtuslikem. Ilma armuta oleksime ilma lootuseta. Patu kurb mõju inimkonnale on liiga suur, et inimene sellest iial vabaneks. Ka kuulekus Jumala seadusele ei saa meile elu anda. „Kas seadus on siis Jumala töötuse vastu? Ei mingil juhul! Sest vaid siis, kui oleks antud seadus, mis suudab teha elavaks, tuleks õigus tõepoolest seadusest“ (Gl 3:21). Juhul kui üldse mingi seadus meid päästa saaks, oleks see Jumala seadus. Kuid Paulus ütleb, et ka see ei saa seda teha. Selleks, et saada päästetud, vajame armu.

Loe 1Pt 4:10. Kuidas on majapidamine seotud armuga? Selgita, kuidas Jumalale ja kaasinimestele andmine toob esile armu.

Peetrus ütles, et nii, nagu oleme saanud Jumala armu annu, tuleb meil omakorda olla „Jumala mitmesuguse armu head majapidajad“ (1Pt 4:10). See tähendab, et Jumal on meile andnud annid ja nii tuleb meil anda tagasi sellest, mis meile on antud. See, mida oleme armu läbi saanud, ei ole ju meie enda meeleheaks ega kasuks, vaid evangeeliumi edasiandmiseks. Heldelt on meile antud (just selline on arm); heldelt tuleb ka meil igal viisil anda.

Mõtle kõigele sellele, mida Jumal on sulle andnud. Mismoodi saad olla sulle heldelt antud armu majapidaja?

Meie parim and

Loe Lk 7:37–47. Mida räägib see lugu Jumalale annetamise õigest motiivist?

Maarja astus tuppa ja nägi Jeesust laua ääres lebamas. Maarja murdis katki alabasternõu kallihinnalise nardiga ja valas selle Tema peale. Mõni pidas Maarja tegu kohatuks, arvestades, et elu, mida ta elas, oli lubamatu.

Kuid Maarja oli vabastatud deemonite valdusest (Lk 8:2). Siis, pärast Laatsaruse ülestõusmise tunnistajaks olemist, täitis teda ülevoolav tänu. Tema lõhnaõli oli ta omandi väärtuslikem osa ja see oli tema moodus osutada Jeesusele tänulikkust.

Selles loos on peidus alge, mis peab olema meie tõeline motiiv annetuste andmisel: tänumeel. Lõppude lõpuks, kuidas veel saame reageerida Jumala armu hindamatule annile? Tema heldus ergutab meid samuti andma ning üheskoos meie tänulikkusega moodustavad mõlemad aruka ohvri, mille koostisosadeks on meie aeg, talendid, vara ja ihu.

Loe 2Ms 34:26; 3Ms 22:19–24 ja 4Ms 18:29. Ehkki nende salmide kontekst erineb tänapäevasest täiesti, millise põhimõtte enda annetuste kohta siit saame?

Meie parimad annetused võivad meie silmis näida puudulikud, kuid Jumala silmis on need tähelepandevad. Jumalale parima andmine näitab, et seame Tema oma elus esimesele kohale. Me ei anna annetusi mitte selleks, et poolehoidu pälvida; küll aga anname enda käes olevat, tundes tänu selle üle, mis on meile Jeesuses Kristuses antud.

„Kogu pühendumine ja heategevus, mida ajendab tänulik armastus, edasi antud väikseimaski annetuses, vabatahtlikus ohvris, jumalikus aroomis on hindamatu väärtusega and. Kuid, olles vabatahtlikult allutanud meie Lunastajale kõik, mida anda saame (olgu see meile nii väärtuslik kui tahes), näib see, mida annetame, väga puudulik ja kõhnuke siis, kui vaatame, kui suur on tegelikult meie tänuvõlg Jumalale. Kuid inglid võtavad need annetused, mis näivad meile armetud, ning esitavad need healõhnalise ohvrina trooni ees, ja need võetakse vastu.“ – Ellen G. White, Tunnistused kogudusele, 3. kd, lk 397.

Südame motiivid

Varasemas õppetükis märkisime ära loo lese heldest annetusest. Ehk küll teiste annetustega võrreldes üliväike, oli see helde, kuna näitas tema iseloomu ja südame õiget olemust, pannes Jeesuse ütlema: „See vaene lesknaine pani rohkem kui kõik muud“ (Lk 21:3).

Jumal üksi (Jk 4:12) teab meie tõelisi motiive (Õp 16:2; vaata ka 1Kr 4:5). On võimalik tegutseda õigesti valedel motiividel. Selleks, et küllusest ära anda, pole vaja kuigi palju usku, kuid kaasinimeste heaks ohverdavalt andmine kõneleb küll väga jõuliselt meie südame kohta.

Loe 2Kr 8:8–15. Mida räägib Paulus siin andmise ja selle motiivide kohta? Millised põhimõtted saame neist salmidest majapidaja ameti kohta?

Olgu su andmise motiiv mis tahes, see jääb vahemikku egoismist altruismini, enesearmastusest omakasupüüdmatuseni. Võitlus isekuse ja andmise vahemikus käib palju sagedamini kui ükski teine vaimulik võitlus. Isekus võib jahutada südame, mis oli kord Jumala nimel tuline. Probleem tekib siis, kui jätame isekuse oma kristlikku kogemusse. See tähendab, et leiame teid oma isekuse õigustamiseks ja teeme seda Kristuse nimel.

Kokkuvõte on ühesõnaline: armastus. Ning armastus ei saa ilmnedagi ilma enesesalgamiseta, tahtlikkuseta anda endast, lausa ohverdavalt, teiste heaks.

Kui Jumala armastus ei peegeldu meie elus, ei peegelda meie andmine Jumala armastust. Isekas süda kaldub armastama ainult ennast. Peame paluma Issandal „ümber lõigata [meie] südame eesnähk“ (5Ms 10:16), et õpiksimme armastama nii, nagu oleme armastatud meie.

Armastus – kogu õige heategevuse alus – koondab kogu kristliku heategevuse. Meile suunatud Jumala armastus ergutab meid omakorda armastama ning see on tõesti andmise ülim motiiv.

Mis võib olla vale vabatahtliku annetuse juures, mida antakse rohkem kohusetundest kui armastuse tundest?

Andmise kogemus

Kui Kristus tuli meile ilmutama Jumala iseloomu, siis on nüüdseks selge, et Jumal armastab meid ja tahab meie jaoks ainult parimat. Ta palub meil teha midagi lihtsalt sellepärast, et see tuleb meile endale kasuks, mitte kunagi meile kahjuks. Sama on Tema üleskutsega, et oleksime helded ja rõõmsad andjad sellest, mis meile on antud. Vabatahtlikud ja helded annetused on ühepalju kasulikud meile, andjatele, kui ka saajatele. Ainult need, kes selliselt annavad, teavad eneses, kui palju suurem õnnistus on anda kui saada.

Loe 2Kr 9:6, 7. Kuidas peitub neis salmides andmise mõte?

Helde annetuse andmine saab ja peab olema väga isiklik, vaimulik tegu. See on usutegu, tänulikkuse väljendumine selle eest, mis on meile Kristuses antud.

Ja nagu iga usutegu, nii ka andmine ainult kasvatab usku, sest „usk on ilma tegudeta surnud“ (Jk 2:20). Pole paremat teed oma usu kasvamiseks kui selle läbi elamine, mis tähendab nende tegude kordasaatmist, mille kutsus esile meie usk; mis võrsuvad usust. Kui anname meeleldi ja heldelt, siis peegeldame Kristuse iseloomu. Teda oma tegudes kogedes õpime rohkem mõistma, milline on Jumal. Nii et selline andmine paneb veel kindlamalt lootma Jumalale ning loob võimaluse maitsta ja vaadata, „et issand on hea! Õnnis on mees, kes tema juures pelgupaika otsib“ (Ps 34:9).

„Igaviku käigus saab üha selgemaks tõdemus, et Jeesuse näost särav au on ennastohverdava armastuse au. Kolgatalt lähtuvas valguses nähakse üha enam seda, et ennastohverdava armastuse seadus on elu seadus maal ja taevas; et armastus, mis „ei otsi omakasu“, on pärit Jumala südamest; ning et meie alandlikus ja teenimisvalmis Päästjas ilmneb Tema iseloom, kes elab valguses, millele ükski inimene ei või läheneda.“ – Ellen G. White, Ajastute igatsus, lk 20.

Mismoodi oled päriselt kogenud, kuidas usk kasvab, kui jagad endale antut meeleldi ja heldelt edasi?

Reede, 2. märts

Toetav mõte: „Vabaduse vaim on Taeva vaim. Omakasupüüdlikkuse vaim on Saatana vaim. Kristuse ennastohverdav armastus on saanud avalikuks ristil. Tema andis kõik, mis Tal oli, ja siis andis Ta enda, et inimest päästa. Kristuse rist kutsub õnnistatud Lunastaja iga järelkäija üles heategevusele. Seal nähtavaks tehtud põhimõte on anda, anda. Kristliku elu õige vili on tegelik heasoovlikkus ja head teod, ning need on nimetatud põhimõtte elluviimine. Ilmalikkuse põhimõte on võtta, võtta, ja sellega loodavad nad tagada õnne; kuid niisuguse põhimõtte elluviimine selle kõikides suundades kannab viletsuse ja surma vilja.“ – Ellen G. White, Advent Review and Sabbath Herald, 17. okt. 1882.

Küsimused aruteluks:

1. Mis teeb enesearmastuse niivõrd vastakaks Kristuse meelsusele? Milliseid teadlikke tegusid saame teha selleks, et kaitsta ennast langedud inimese jaoks nii loomuliku suhtumise eest?

2. „Igaüks andku nii, nagu ta süda on lubanud, mitte nõrduvalt või sunnilt, sest Jumal armastab rõõmsat andjat“ (2Kr 9:7). Kreekakeelne sõna, mida tõlgitakse kui „rõõmsat“, esineb Uues Testamendis ainult ühe korra ning on sõna, millest tõlkes saame sõna „rõõmsameelne“. Mida peaks see ütlema meile hoiaku kohta, kuidas anda?

3. Kirjuta üles kõik, mida sulle Kristuses on antud. Palveta selle pärast, mida üles kirjutasid. Mida õpetab su loetelu selle kohta, miks peaksime omakorda andma sellest, mida meile on antud? Samas näitab loetelu sedagi, kuidas ka meie parimad annid, parimatel motiividel antuina, paistavad väga armetutena sellega võrreldes, mida oleme saanud. Mida sellest õpime?

4. Miks on isekus kindel tee enda õnnetuks tegemiseks?

5. Mõtle kellelegi oma koguduseperes, kes vajab milleski abi. Mida saad teha kohe praegu, et jõuda selle inimese või nende inimesteni ja neid aidata? Mida saad teha, kuigi see nõuaks sinult valusat ohvrit?

Mervan Jaikaran (pildil), puidutehase masinaoperaator Kariibi mere riigist nimega Trinidad ja Tobago, oli 7-aastasena neli päeva meelemärkusetä ning viibis kolm kuud haiglas pärast hävitavat autoõnnetust.

Jaikaran oli sammunud teepeenral, kui auto talle otsa sõitis ja teda 45 meetrit lohistas, rebides lõhki ühe ta näo- poole ja põhjustades tõsiseid seljavigastusi.

„Ema ütleb, et ma olin surnud ja tagasi elule toodud,“ ütles Jaikaran, kes on nüüd 52-aastane ja kelle vasemal näopoolel on suured armid. „Mina ütlen, et ema, ma olin patus surnud, aga Jeesus tõi mind elule tagasi.“

Jaikarani, üheksast lapsest ühe, kasvatas üles seitsmenda päeva adventistist üksikema pärast seda, kui isa pere juurest ära läks. 11-aastaselt lõpetas ta koolis käimise, suutmata õppida avariist tingitud ajukahjustuse tõttu. Ta hakkas suitsetama ja alkoholi tarbima 14-aastaselt ning jõudis lõpuks välja marihuaana ja kokaiinini. Ta abiellus 28-aastaselt ja sai nelja lapse isaks.

Kuid Jaikaran jätkas uimastite tarvitamist ning lõpuks läks naine koos lastega tema juurest minema.

Jaikaran ütles, et tahtis meeleheitlikult muutuda. Ühel päeval kisendas ta: „Jeesus, ma tahan muutuda. Aga ma ei taha oma naise abi. Ma ei taha oma ema abi. Ma tahan Sinu abi.“

Mõni tund hiljem helistas talle adventistide juhitud uimastisõltuvusest vabanemise keskuse juht; selle keskuse nimeks oli Love Until Ready Center (Armasta Kordasaamiseni Keskus). Hiljem sai ta teada, et tema õde oli võtnud abi saamiseks ühendust adventpastoriga ning pastor oli helistanud rehabilitatsioonikeskusesse.

Jaikaran pani ennast õhinal ravile kirja. Ta oli 46-aastane.

Edu tuli aeglaselt, kuid ta toetus iga päev Piibli töotustele. Kolm tema lemmiktöötust olid: „Kindlameelsele sa hoiad rahu, rahu, sest ta loodab sinu peale“ (Js 26:3); „Ma ei lahku sinust ega jäta sind maha“ (Jos 1:5); ja „Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi“ (Mt 6:33).

Samuti palvetas ta, et Issand sõlmiks nende perekonna jälle kokku ja seoks selle tihedalt Temaga.

Taastusprogrammi lõpus palus Jaikaran, et naine tuleks talle järele ja viiks ta ema juurde. Kuid kui naine nägi, et mees oli uus mees, viis ta mehe ootamatult koju. Lõpuks ristiti mõlemad.

Nüüd räägib Jaikaran kõigile, keda kohtab, oma kiindumusest Jeesusesse. Ta palvetab iga päev: „Issand, anna mulle veel kedagi, kellele sinust rääkida.“

„Usun, et Issand tõi mind siia maailma, et saaksin olla Tema tunnistaja,“ ütles ta. „Mitte midagi pole minu oma. Kõik on Tema oma.“

Majapidaja osa

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Kl 1:16–18; Hb 4:14–16; 3Jh 3; IMs 6:13–18, Ilm 14:6–12; IPt 1:15, 16.

Meelespeetav tekst: „Jumal ei ole meid ju kutsunud rüvedusele, vaid pühitsusele“ (ITs 4:7).

Majapidaja ameti sügavuse ja laiuse tõttu on kerge kaotada silmist tervikpilt; takerduda pisi-asjadesse ja saada nende paljususest üle koormatud. Majapidajatöö on lihtne, kuid ühtlasi keeruline ja niimoodi on kerge seda vääriti mõista. Ometi pole kristlasi ega kogudust ilma selleta olemas. Olla kristlane tähendab olla ka hea majapidaja.

„Tegu pole teooriaga ega filosoofiaga, vaid tööprogrammiga. See on tööpoolest ellu rakendatud kristlik seadus... Vaja on elust adekvaatselt aru saada; ja eriti tõelisest, elutähtsast usukogemusest. Tegu pole lihtsalt vaimselt nõustumise küsimusega, vaid tahteaktiga ning kindlapiirilise, otsustava tehinguga, mis puudutab elu kogu vaatevälja.“ – LeRoy E. Froom, *Stewardship in Its Larger Aspects* (Mountain View: Calif., Pacific Press Publishing Association, 1929), lk 5.

Millised on mõningad põhilised töökspidamised selle kohta, mida tähendab olla kristlik majapidaja? Sellel nädalal vaatame lisa sellele, mida majapidaja amet kristlikus elus tähendab. Teeme seda huvitava võrdluse, vankriratta kaudu.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 10. märtsiks.

Kristus keskpunktina

Jeesus on keskne kangelane kogu Piiblis (Jh 5:39) ning meil on vaja näha ennast suuhtes Temaga. Tema maksis karistuse patu eest ja on „lunahind paljude eest“ (Mk 10:45). Jeesusel on kogu meelevald taevas ja maa peal (Mt 28:18) ning kõik on Tema kätes (Jh 13:3). Tema nimi on ülem kõigist teistest ja ühel päeval kummardavad kõik põlved Tema ette (Fl 2:9–11).

„Jeesus on kõige elav kese.“ – Ellen G. White. *Evangelism*, lk 186.

Kristus on meie majapidajatöö süda ja jõu allikas. Tema tõttu tuleb esile meie elamisväärt elu, mis näitab kõikidele, et Ta on meie elu keskpunkt. Paulus koges palju katsumusi, kuid vaatamata sellele, kus ta oli või mis temaga juhtus, oli tal elamiseks üks põhieesmärk: „Mulle on elamine Kristus ja suremine kasu“ (Fl 1:21).

Loe Kl 1:16–18, Rm 8:21 ja 2Kr 5:17. Mida räägivad need salmid meile sellest, kui kesksel kohal on Jeesus meist igapäevaks?

Pole olemas ehtsat majapidajatööd ilma Kristuseta, kes on selle tuum (Gl 2:20). Tema on „õndsas lootuses“ kese (Tt 2:13) ja „tema ise on enne kõike ja kõik püsib koos temas“ (Kl 1:17). Just nii, nagu vankriratta telg on vankriratta kese ja kannab kaariku raskust, nii on Kristus majapidaja elu kese. Täpselt nagu kindel telg tagab stabiilsuse, võimaldades rattal ringi käia, on Jeesus meie kristliku olemasolu kindel ja püsiv kese (Hb 13:8). Tema mõju peaks puudutama kõike, mida mõtleme või teeme. Kõik majapidajatöö tahud keerlevad Kristuse ümber ja leiavad Temas oma keskpunkti.

„Minust lahus ei suuda te midagi teha“ (Jh 15:5). Majapidajatöö kese ei ole mingi tühi koht, vaid elava Kristuse tõelisus, kes meis tegutseb, et kujundada meie iseloomu praegu ja igavikuks.

Üks asi on öelda, et Jeesus on meie elu tuum, kuid teine asi on elada nii, et Ta tõesti on see. Kuidas olla kindel, et Jeesus elab tõepoolest sinus, nagu Ta lubab teha, kui me Ta sisse laseme?

Pühamu õpetus

Tavaliselt ei mõelda pühamust majapidaja kontekstis. Ometi on seos olemas, sest pühamu on niivõrd tähtis meie usu süsteemi jaoks ja majapidajatöö on selle süsteemi osa. „Õige arusaamine [Kristuse] tegevusest taevases pühamus on meie usu aluspõhi.“ – Ellen G. White, *Evangelism*, lk 221. Meil on tungiv vajadus mõista majapidaja rolli piibelliku käsitlevates valguses.

1Kn 7:33 kirjeldab „vankriratast“. Võime kujundlikult öelda, et pühamu doktriin on nagu vankriratta rumm. Rattarumm kinnitub teljele ja pakub rattale, kui see pöörleb, suuremat stabiilsust. Olles surnud ja võidukalt üles tõusnud (2Tm 1:10), on Kristus oma surma tõttu pühamus tehtava töö aluspõhi (Hb 6:19, 20) ja võimaldab *meie usul olla püsiv. Ning just pühamust teenib Ta meid, siin maa peal olijaid* (vaata Hb 8:1, 2).

„Seistes põhimõtte eest *sola Scriptura* [Pühakiri ja ainult Pühakiri] rajab piibellik adventism oma õpetusliku süsteemi pühamu doktriini üldperspektiivile.“ – Fernando Canale, *Secular Adventism? Exploring the Link Between Lifestyle and Salvation* (Lima: Peru, Peruvian Union University, 2013), lk 104, 105.

Mida räägivad järgmised salmid Jeesuse tegevusest pühamus? IJh 2:1; Hb 4:14–16, Ilm 14:7.

Pühamu doktriin aitab avada pääste ja lunastuse suure tõe, mis on kogu kristliku teoloogia tuum. Pühamus näeme Kristuse surma meie eest, kuid ka Tema teenistust taevases pühamus. Näeme lisaks kõige pühamas paigas oleva Jumala seaduse tähtsust ja lõpukohtu tegelikkust. Kõige selle keskpunktis on Jeesuse valatud vere tõttu meile kättesaadavaks tehtud lunastus.

Majapidajatöö räägib elust, mis on kindlalt kinnitatud päästmise suure tõe külge, nagu seda näitab pühamu doktriin. Mida sügavamalt saame aru sellest, mida Kristus meie heaks on teinud ja mida Ta *meis* praegu teeb, seda lähemale tuleme Kristusele, Tema tööle, Tema missioonile, Tema õpetustele ja Tema kavatsusele nende suhtes, kes elavad läbi majapidamise põhimõtted.

Loe Hb 4:14–16. Mida leiame siit endale, kui võitleme patu, iseenda ja isekusega? Kuidas saada jõudu ja lootust, mida meile siin töötatakse?

Kristuse-kesksed õpetuslikud uskumused

Pühamu on keskne, sest seal väljenduvad väga võimsalt lunastuse suured tõed ja paljastub risti tähendus. Kõik meie õpetuspunktid tuleb ühel või teisel viisil siduda evangeeliumi töötuse ja päästmisega. Nii nagu ratta kodarad, lähtuvad muud õpetuspunktid suurest tõest, et saame päästetud Jeesusesse uskumise kaudu.

„Kristuse ohver lepituseks pattude eest on suur tõde, mille ümber koonduvad kõik teised tõed... Need, kes uurivad Lunastaja imelist ohvrit, kasvavad armus ja tundmises.“ – *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, 5. kd, Ellen G. White märked lk 1137.

Mida pidas Jeesus silmas, kui Ta osutas endale kui „tõele“ Jh 14:6? Võrdle Jh 17:17. Mida selle tõega peale hakkame? 3Jh 3.

Meie õpetuslikud uskumused mõjutavad seda, kes me oleme ja mis suunas läheme. Doktriinid ei ole vaid abstraktsed teoloogilised mõttekäigud; iga õige õpetus kinnitub Kristusesse ja igaüks neist peab erineval viisil mõjutama seda, kuidas me elame. Tegelikult võib õigustatult öelda, et meie enesemääratlus seitsmenda päeva adventistidena on juurdunud meie doktrinaalsetes õpetustes rohkem kui milleski muus. Õpetused, mida Piiblist esile toome, teevad meid seega nendeks, kes me seitsmenda päeva adventistidena oleme.

Majapidaja osa on elada õpetuslikus tões, nii nagu see ilmneb Jeesuses, sel viisil, mis mõjutab positiivselt meie elukvaliteeti. „Kui te üldse olete temast kuulnud ja temast õpetatud, nii nagu tõde on Jeesuses. Teil tuleb jätta oma endise eluviisi poolest vana loomus, kes laostub petlike himude käes, ning saada uueks oma mõttelaadilt ja riietuda uue inimesega, kes on loodud Jumala poolt elama tõe õiguses ja vagaduses“ (Ef 4:21–24).

Siit tekstist näeme, mida tähendab elada tõde läbi, mitte üksnes teada tõde. Olla majapidaja ei ole sama, mis uskuda doktriine, ükskõik, kui õiged need on; olla majapidaja tähendab muuta need tõed oma elus ja kaasinimestega suhtlemises tegelikkuseks.

Kolme ingli kuulutus

Ainult kahel korral on Jumal hoiatanud maailma saabuva katastroofi eest: Noa ajal (1Ms 6:13–18; Mt 24:37) ja teist korda kolme ingli kuulutuse kaudu (Ilm 14:6–12). Need sõnumid tõmbavad lahti eesriide ning paljastavad maailma tuleviku sündmuste vaatepildid. Meie arusaamine neist sõnumitest on ajapikku küpsemaks saanud, kuid sõnum ja missioon on endiselt õigeksmõistmine usust Kristusesse, „kolmanda ingli kuulutus tegelikkuses“. – Ellen G. White, *Evangelism*, lk 190. Teiste sõnadega, meie käes oleva tõe sõnumi keskmes, selle sõnumi keskmes, mida meid on kutsutud maailmale kuulutama, seisab Jeesus ja Tema suur ohver meie eest.

Loe Ilm 14:6–12. Mis on nende sõnumite olemus? Mida need maailmale ütlevad? Milline kohustus lasub meie õlul nende sõnumitega seoses ja kuidas sobib siia majapidaja amet?

Seitsmenda päeva adventistidena on meie missiooniks esitada kolme ingli sõnumi tõde, et valmistuda Kristuse teiseks tulekuks. Inimesed peavad suutma langetada otsuse igaviku suhtes. Majapidaja osaks selles missioonis on olla Jumala kaasosaline (2Kr 5:20, 6:1–4).

„Erilises mõttes on seitsmenda päeva adventistid seatud maailmas vahimeesteks ja valgusekandjateks. Neile on usaldatud viimane hoiatus hukkuvale maailmale. Neile särab Jumala Sõnast imeline valgus. Neile on antud pühalikema tähtsusega töö teha – esimese, teise ja kolmanda ingli sõnumi kuulutamine. Teist nii suure tähtsusega tööd ei ole. Nad ei tohi lubada millelgi muul oma tähelepanu neelata.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 9. kd, lk 19.

Vankriratta serv on peaaegu kokkupuutes maapinnaga ja esindab kolme ingli kuulutuse missiooni. Selle sõnumi ülesandeks on kaitsta meid teoloogilise kõrvalekalde eest ning määratleda meie kohustus lõpuaja sündmustes. Me peame olema selle sõnumi majapidajad, kuulutama seda maailmale.

Väga kerge on lõpuaja sündmustele mõeldes takerduda graafikutesse ja kuupäevadesse. Nendel on oma osa, aga kui püüame seda sõnumit maailmale jutlustada, kuidas siis tagada, et hoiaksime esiplaanil ja keskpunktis Jeesuse ning ohvri, mille Ta meie pärast tõi?

Majapidajatöö

Kristus tahab, et elaksime püha elu. Tema elu iseloomustab „pühadus“ ja selline peab majapidajatöö lõpuks välja nägema (Hb 9:14). Meil tuleb korraldada oma elu Jumalale meelepärasel viisil, sealhulgas kõige selle haldamine, mis on meie kätte usaldatud. Majapidamine väljendab seda pühadust.

Võrdle 1Pt 1:15, 16 Hb 12:14ga. Mida tähendab „olge pühad“ ja „pühadus“? Kuidas on see seotud meie majapidajaks olemisega?

Roomlased avastasid, et kaarikurattad kestsid kauem, kui rehvi ümber painutati rauariba. Sepad kuumutasid materjali, et see ulatuks just täpselt rehvide ringi peale tegema. Külma veega karastati see ratast tihedalt ümbritsema. Seega puutus just rauariba teega kokku, kui vankriratas veeres.

Rauariba vankripöial esindab arusaama majapidamisest. See on tõetehk, kus meie vaimulik elu hõõrub vastu praktilist elu. Siin kohtub meie usk elu tõusude ja mõõnadega edu ning ebaedu kaudu. Siin saavad meie uskumused tõeliseks igapäevaelu karmis võitluses ja kukerpallides. Majapidajatöö on selle välisümbris, kes me oleme ja mida teeme. See annab tunnistust meie käitumisest ja hästi korraldatud elust. Meie igapäevased tegevused, mis ilmutavad Kristust, on nagu raud vankrirattal, mis puutub kokku teega.

Teod on mõjukad ja neid peab kontrollima meie pühendumine Kristusele. Meil tuleb elada kinnituse ja töötusega: „Ma suudan kõik tema läbi, kes teeb mind vägevaks“ (Fl 4:13).

„Hinge pühitsemine Püha Vaimu töö kaudu tähendab Kristuse iseloomu istutamist inimesse. Evangeeliumi religioon on Kristus kogu inimese elus – elav, aktiivne põhimõte. See on Kristuse arm, mis ilmneb iseloomus ja teostub heades tegudes. Evangeeliumi põhimõtteid ei saa lahutada ühestki elu praktilisest osast. Kogu kristlik kogemus ja töö peab peegeldama Kristuse elu.“ – Ellen G. White, *Kristuse tähendamisõnad*, lk 384.

Vaata oma igapäevast elu, oma igapäevast eksistentsi. Mida avaldab see Kristuse tegelikkuse kohta sinus, Tema tööst sinus, et teha sind uueks? Milliseid teadlikke valikuid vajad selleks, et näha Tema pühaduse avaldumist endas?

Reede, 9. märts

Toetav mõte: Aeg-ajalt tuli kaarikuratta rauast riba sättida, sest vastu teed kolksuv metall venis välja. See sättimine tähendas rauast riba tugevat tagumist ja korralikku haamritööd. Rauariba sättimine kujutab majapidamist kui praktilist pühitsemist. See on Kristuse kandmine mõtteis elu iga suure või väikese tahu juures, isegi siis, kui protsess on raske ja valulik. Puudutagu see meie raha kasutamist, perekonnasuhteid või töökohta, kui nimetada vaid mõnda tahku – kõik peab vastama Kristuse tahte. Mõnikord, nagu me kõik liigagi hästi teame, omandame sellise õppetunni ainult ränkade löökide abil.

Rauda sättida pole kerge. Samuti pole kerge sättida inimloomust. Mõtles Peetruse kogemusele. Ta oli olnud Jeesusega kõikjal, kuid selliseid sõnu ta Jeesuse huultelt küll ei oodanud: „Aga mina olen sinu pärast Jumalat palunud, et su usk ei lõpeks. Ja kui sa ükskord pöördud, siis kinnita oma vendi!“ (Lk 22:32). Mitte kuigi kaua hiljem, pärast seda, kui Peetrus oli salanud Jeesuse, sai ta oma elus võimaluse, kuid see sündis alles väga valusa ja keerulise kogemuse järel. Selles mõttes sätiti tema majapidajatööd. Peetrus pöördus uuesti usku ja tema elu suundus uues suunas, kuid alles pärast mõningast tõsist tagumist.

Küsimused aruteluks:

1. Mis on praktilisel pühitsusel tegemist Jeesuse juhisega „ta salaku oma mina ja võtku oma rist päevast päeva enese peale“ (Lk 9:23)? Mis lüüakse risti? Gl 6:14. Kuidas iseloomustab see pühitsemisprotsessi? Kuidas aitab praktiline pühitus meil õppida mõtlema Jumala moodi? 1Kr 2:16.

2. Milline on olnud sinu enda kogemus sellega, kuidas on valulikud katsumused kristliku elu ja Issanda järel käimise võimsateks õppetundideks? Las inimesed, kes leiavad klassis olevat sobiva oma kogemustest ja neist õpitust rääkida, teevad seda. Mida õpime üksteise kogemustest?

3. Mõtles teistelegi uskumustele, mida me seitsmenda päeva adventistidena kanname – olgu selleks hingamispäev, surnute olukord, loomine, Kristuse teine tulek jne. Mismoodi mõjutavad need mitmesugused uskumused meie elu üldiselt?

Salkkond noori seitsmenda päeva adventiste asus hingamispäeva pärastlõunal USA Hawaii osariigis jagama kogukonnale GLOW brošüüre.

Noored palvetasid koos ja hakkasid koduustele koputama.

Kui esimene uks avanes, ütles noormees: „Tere! Oleme seitsmenda päeva adventistide kogudusest ja meil on teie jaoks kingitus.“

„Minule?“ küsis üllatunud majaomanik.

„Jah, teile,“ vastasid külalised, ulatades paar brošüüri.

Kui majaomanik GLOW brošüürid vastu võttis, tegi noormees perenaisele pakkumise tema pärast palvetada.

„Kas teil on mõni eriline palvesoov, mida võiksime Issanda ette kanda?“ Sama kordus majast maha.

„Tere! Oleme seitsmenda päeva adventistide kogudusest ja meil on teie jaoks kingitus. Milles võiksime teie pärast palvetada?“

Mõnes kodus ei tulnud keegi ust avama. Vähe oli kohti, kus külalistel paluti lahkuda.

Siis astusid kaks noort taraga ümbritsetud maja poole. Nad leidsid värava ja püsisid selle avamise kallal, kui nende kõrvu kandus hoiatav hääl.

„Urrrrr.... auh! Urrrrrr....auh!“

Üle aia piiludes nägid nad enda ees kurja koera.

„Mida me nüüd teeme?“ küsis üks.

Kumbki ei tahtnud riskida koerast möödumisega, et uksekella vajutada.

Noormees võttis GLOW brošüüri ja sirutas selle üle aia. Koer jälgis teraselt.

Siis laskis noormees GLOW brošüüri lahti. See kukkus maha.

Koer jooksis brošüüri juurde ja nuusutas seda. Siis tegi ta midagi üllatavat. Koer võttis brošüüri hambusse, pööras selja ja sörkis maja esiukse juurde ning pani selle ukse ette maha.

Adventkoguduse kaasrajaja Ellen G. White ütleb meile: „Jumal kasutab teid ja vahendeid, mis näitavad, et Tema oma käega kannab asjade eest hoolt. Töölisi panevad imestama need lihtsad vahendid, mida Tema kasutab selleks, et alustada ja lõpetada oma õigluse töö“ („Testimonies to Ministers and Gospel Workers“, lk 300).

Kui ingel sai panna eesli rääkima, miks siis mitte teha Hawaii kurjast koerast kirjandusevangelist?

Ja kui koer saab adventkirjandust jagada, siis miks mitte sina?

Loo autor Nelson Ernst on GLOW kaasasutaja ja juht; tegemist on kirjanduse jagamise teenistusega, mis sai alguse Californiast ja on levinud üle maailma.

Võlg – igapäevane otsus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ps 37:21, Mt 4:3–10, Mt 6:33; 5Ms 28:12; Öp 13:11; Öp 21:5; 2Kr 4:18.

Meelespeetav tekst: „Täitke kõigi vastu oma kohustused: maksu, kellele maksu; tolliraha, kellele tolliraha; kartust, kellele kartust; au, kellele au! Ärgu olgu teil ühtki muud võlga kellegi vastu kui ainult võlg üksteist armastada, sest kes armastab teist, on Seaduse täitnud“ (Rm 13:7, 8).

Mõnikord võib sul olla õnne, et leiad kellegi, kes on valmis sulle raha laenama. Võib-olla on selle isiku motiiv puhas – tähendab, et ta tahab päriselt sind su rahaprobleemis aidata. Kuid enamasti ei laena inimesed sulle raha oma südameheadusest. Nad laenavad sulle raha sellepärast, et tahavad (sinult) rohkem raha tagasi saada.

Peaksime tegema kõik, mida saame, et vältida võlga. Muidugi on teatud olukordi, nagu maja või auto ostmise, kiriku ehitamine või hariduse omandamine, mil meil tuleb raha laenuks võtta. Kuid seda peab tegema võimalikult targalt, kavatsusega maksta võlg tagasi niipea, kui võimalik.

Ikkagi peame olema ettevaatlikud. Selle raha kulutamine, mida meil pole, on Jumala rahva jaoks ohtlik tee, kuidas „teha ahnus ja armastus maise rikkuse vastu oma iseloomu valdavateks joonteks. Niikaua, kui need jooned valitsevad, jäävad pääste ja arm tahaplaanile.“ – Ellen G. White, *Varased kirjutised*, lk 267.

Peame täiustama oma oskusi ja võimeid nii, et jääme vaoshoituiks ning teeme kõik võimaliku, et vältida võlga. Sellel nädalal vaatame, mida ütleb Piibel võla kohta.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 17. märtsiks.

Laenamine ja kulutamine

Prohvetid ja Eliisa tegid puid Jordani jõe ääres, kui „[ühel prohvetil] kukkus kirves vette. Ta kisendas ning ütles: „Oh häda, mu isand! See oli ju laenatud!““ (2Kn 6:5). Tegusõna „laenatud“ tähendab, et keegi lubas teisel kasutada midagi, mis kuulus andjale. Sellise loaga kaasneb risk ja vastutus. Laenatud rahaga pole lugu teistsugune kui laenatud kirvega, välja arvatud see, et raha väärkasutamisel võivad olla tõsisemad tagajärjed.

Laenamine raha ainult sel põhjusel, et seda kulutada. Finantsrisk, mille võtame, eeldab, et suudame raha tagasi maksta ning majanduslikus olukorras ei tule ette üllatusi. Tulevik on meile aga teadmata (Kg 8:7); nii et raha laenamisel on risk alati juba eos.

Mida ütlevad järgmised kirjakohad võla kohta?

Ps 37:21 _____

Kg 5:4 _____

5Ms 28:44, 45 _____

Võime laenata raha mõttega, et kasutame seda targalt, kuid kiusatus kulutada seda, mis meil on – ka laenatud raha –, võib viia väga keeruliste probleemideni. Tõepoolest, laenatud raha kulutamine võimaldab meist paljudel elada nii, kuidas me muidu endale võimaldada ei saa. Tarbimiskultuuri südamelöök, mis tuksub rikastes ja vaestes, on kiusatus laenata ja kulutada. Kiusatuina peaksime otsima üles Jumala korralduse (1Kr 10.13), sest laenamine võib olla needuseks (5Ms 28:43–45).

Ära alusta raha laenamise halba harjumust. Kui see sul juba on, siis maksa tagasi niipea, kui võimalik. Peame õppima kulutama targalt ja olema oskuslikud Jumala raha suhtes; ärgem andkem maailma rahale võimalust kasutada meid.

Veelkord – on mõni olukord, mis puhul meil tuleb võtta laenu. Kuid seda peab tegema ettevaatlikult ja kavatsusega maksta kõik tagasi niipea, kui saame.

Millised vaimulikud ohud varitsevad võlakoorma all olevat inimest?

Majapidajatöö ja enda soovide kiire rahuldamine

„Ja Jaakob andis Eesavile leiba ja läätseleent; ja tema sõi ja jõi, tõusis üles ja läks ära. Nii vähe hoolis Eesav esmasünniõigusest“ (1Ms 25:34). Eesav oli sitke väljas uitaja, kes tegutses kire ajal. Kui ta haistis venna hautise lõhna, tahtis ta kohemaid läätseleent, kuigi oli ebatõenäoline, et ta oleks nälja kätte surnud. Tungide ja tundmuste meelevaldas lubas ta hetke survele mõistusest jagu saada ning müüs oma esmasünniõiguse maha enda soovi kohese täitmise eest. Siis, kui ta esmasünniõigust tagasi tahtis – „ehk ta küll seda pisaratega otsis“ (Hb 12:17) – ei saanud ta seda enam.

Sellele näitele on vastandiks meie eeskuju Jeesus. Pärast 40-päevast paastu näljahäda piiril kiusas Saatan Jeesust kolm korda (Mt 4:3–10). Kuid Jeesus nägi, mida need kiusatused tähendasid, ja isegi oma nõrgas olekus ei andnud Ta järele enda soovide rahuldamisele. Kogu oma elu tõrjus Jeesus tagasi patuseid naudinguid ja isekate soovide täitmist ning seda tehes näitas Ta, et ka meie võime võidutseda patu üle. Tema ei müünud maha ega kaotanud oma esmasünniõigust ning Ta kutsus meid kõiki koos Tema endaga pärandit jagama (Rm 8.17; Tt 3:7). Hoiame oma esmasünniõigust, kui järgime kiusatuses Jeesuse eeskuju (1Kr 10:13).

Parimat, mida see maailm pakub, tuleb kogeda siin ja praegu, sest sel pole pakkuda tulevase elu kogemust. Endale elamine on vastupidine Jumalale elamisele.

Mida õpetavad järgmised kirjakohad oma soovide kiire rahuldamise ohu kohta, mis ohustab isegi ustavaid inimesi? 2Sm 11:2–4; 1Ms 3:6; Fl 3.19; 1Jh 2:16, Rm 8:8.

Soov saavutada kiire rahulolu on omane kontrolli alt väljunud meelele; see on kannatlikkuse vaenlane, mis õõnestab pikaajalisi eesmärke, pilkab ja vigastab vastutust. Vaevatasu äraootamine on õpitav põhimõte; see on eluline oskus, mis aitab toime tulla olukordade ja survega, eriti kiusatustega, mida maailm pakub, nagu näiteks raha ebamõistlik laenamine. Selline mõttekäik pole aga populaarne maailmas, mis on rajatud kohese tasu väljalunastamisele, kiiretele lahendustele ning kiiresti-rikkaks-saamise skeemidele. Kui oleme kord proovinud oma soovide kohest rahuldamist, valime üsna tõenäoliselt ikka ja jälle lähemaajalise tasu... Jumala antud andide majapidajatena ei tohi me sellesse lõksu langeda.

Elada oma võimaluste piires

„Targa kodus on kallist vara ja õli, aga alp inimene neelab need“ (Õp 21:20). See salm vastandab majapidaja majandusliku vastutuse ning luksusliku ja pillava asjaajamise. Rumalad inimesed ei tee plaane, kuidas elada oma vahenditest. Ahnelt kulutavad nad enda käsutuses olevat rikkust ning laenavad seda isegi juurde, tundes, et tarkus rahaasjades ehk kokkuhoidlikult elamine on eluraskus, nagu soovimatu toiduvalikki. Ometi tuleb ka siis, kui meil on vaja raha laenata – nagu näiteks maja jaoks –, teha seda hoolikalt kaalutledes ja tajudes, et me peame elama oma võimaluste piirides.

Rikkad suudavad ka oma rikkuse juures üle enda jõu elada. Nende probleem on selles, et nad muretsevad alata oma rikkuse pärast ja mõtleavad, kuidas seda hoida. Kui inimestel on väga vähe ning nad elavad palgapäevast palgapäevani, muretsevad nad eluga hakkama saamise pärast, mitte rikkuse pärast. Ometi annab Piibel nõu elada oma võimaluste piires, vaatamata sellele, kui palju meil on. Paulus soovitab seda, mida peetakse äärmiselt lihtsaks: „Kui meil on aga elatist ja ihukatet, siis olgu neist meile küll“ (1Tm 6:8). Paulus ei pea maist vara enda jaoks üldse nii tähtsaks, sest tema jaoks on Kristuses elamisest enam kui küll (Fl 1:21).

Millist põhimõtet tuleb meil ennekoike meeles pidada? Mt 6:33.
Kuidas olla kindel, et elame just niimoodi?

Peaksime mõtlema, et meie vahendid pole mitte sissetulekud, vaid ressursid, mida oleme kohustatud haldama. Selle eesmärgi täitmiseks peaksime kasutama meetodit nimega eelarve. Eelarve planeerimine on õpitav oskus, mida on vaja hoolikalt omandada. Selleks, et hästi korraldada tasakaalustatud finantsplaani (Õp 14:15), on vaja distsiplineeritud vilumust ja jõupingutusi. Kui otsustame olla edukad finantshaldurid, suudame vältida täbaraid majanduslikke vigu.

Juhul, kui sul on rahaasjade korraldamisega probleem, pane paika eelarve. See ei pea olema keeruline. See on niisama lihtne kui arvutada kokku oma mõne kuu väljaminekute kogusumma ja siis leida keskmine kulu kuu jooksul. Võtmesõnaks on elamine oma võimaluste kohaselt ükskõik milles ning teha kõikvõimalik võla vältimiseks.

Loe Lk 14:27–30. Jeesus iseloomustab siin jüngerluse hinda, tuues näiteks ehitaja, kes arvestab välja torni ehitamise hinna, ja tagajärjed, mis juhtuvad siis, kui ta ei suuda oma tööd lõpetada. Millise õppetunni majapidamise kohta peaksime siit saama?

Loe 5Ms 28:12. Mida õpetatakse siin võlga sattumise kohta? Millist põhimõtet näeme siin toimimas?

Tervele mõistusele omane on ju vältida võlga nii palju, kui võimalik. Pühakiri pidurdab meid ka teise inimese võlga käendamisest (Õp 17:18; 22:26). Võlg sunnib isegi tulevikus võimalikult palju pingutama ning me oleme kohustatud vaatama otsa võlast tulenevatele nõudmistele ka majanduslikult kehvast olukorrast. See on eliksiir, mis läheb libedasti kurgust alla, millest kristlastel on keeruline keelduda ja mida on raske hallata. Võlg ei pruugi olla ebamoraalne, kuid see ei muuda meie vaimulikku elu tugevamaks.

„Majandamises tuleb olla täpne või sa tõmbad endale kaela ränga võla. Hoia asjad piirides. Hoidu sattumast võlga nii, nagu sa hoidud jäämast pidalitõppe.“ – Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, lk 272.

Võlast võib saada finantsorjus, mis teeb meid „laenuandja orjaks“ (Õp 22:7). Kuna võlg on meie majandusmaailma tugevasti sisse kootud, peame seda justkui normiks. Terved riigid ju elavad võlgu; miks ei võiks üksikisikud seda teha? Selline suhtumine on vale.

„Tehke Jumalaga pühalik leping, et Tema õnnistuste abil maksate tagasi oma võlad ja ei ole seejärel enam ühelegi inimesele võlgu, tulgu kas või pudrust ja leivast elada. Väga kerge on toidukorda ette valmistades tõmmata mõne toiduaine lisamiseks taskust välja veel kakskümmend viis senti. Hoolitsege pennide eest ning dollarid hoolitsevad enda eest ise. Veeringuke siia ja veeringuke sinna sellele ja tolele ning varsti saavad neist kokku dollarid. Salga ennast vähemalt sel ajal, mil oled võlas... Ära kõhkle, ära muutu araks ega pöördu tagasi. Eira oma maitset, salga järeleandmine isule, säästa penne ja maksa ära oma võlg. Tegutse selle nimel nii kiiresti, kui võimalik. Siis, kui seisad jälle vaba mehena, kui ei võlgne ühelegi inimesele midagi, oled saavutanud suure võidu.“ – Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, lk 257.

Võlg on kristlase jaoks nõrk jalgealune. See võib rikkuda meie vaimuliku kogemuse ja mõjutada meie suutlikkust toetada rahaliselt Jumala tööd. See rõõvib meie suutlikkuse anda kindlameelselt kaasinimestele ning varastab meilt võimalused saada Jumala õnnistusi.

Millised valikud tuleb sul langetada just praegu, mis aitavad vältida ebavajalikku võlga? Milles tuleb sul ennast salata selleks, et jääda võlast vabaks?

Säästa ja investeeeri

Sipelgad töötavad talvevarude nimel (Õp 6:6–8). Teeme targalt, kui arvestame nende eluviisiga siis, kui säästame korrapäraselt raha eriotstarbeks. Säästmise mõte on selles, et meil tekiks vahendeid, mida kasutada elamiskulude ja vajaduste jaoks, vastupidi teenitud raha raiskamisele või varude kokkukuhjamisele. Rahaasjade korraldamine nõuab tarkust, eelnevat arvestamist ja distsipliini. Kui ainus, mida teeme, on enda jaoks säästmine, siis näppame Jumala vara, selle asemel, et seda majandada.

„Raha tarbetult kulutamine on kahekordne kaotus. See on läinud, seda küll, kuid on läinud ka selle tulu potentsiaal. Kui me paneksime selle kõrvale, saaksime seda maa peal paljundada säästude kaudu või investeerida taevasse... Säästmine on kord, millega saame raha üle voli. Selle asemel, et lubada rahal viia meid kõikjale, kuhu meie kapriisid kalduvad, võtame ohjad enda kätte.“ – Randy C. Alcorn, *Money, possessions and Eternity* (Carol Stream: Illinois, Tyndale House Publishers, 2003), lk 328.

Loe Õp 13:11, Õp 21:5 ja Õp 13:18. Millised praktilised sõnad neis salmides aitavad meil paremini hakkama saada rahateemadega?

Majapidajad säästavad perekonna vajadusteks ja investeerivad taevasse, siis kui haldavad Jumala vara. Jutt ei käi sellest, kui palju kellelgi on, vaid sellest, kas aluseks on piibellik majapidamisplaan (olgu su majanduslik olukord ükskõik milline). Perekonna vajaduseks säästmist tuleb teha targalt. Iga kaotsimineku peaks viima miinimumini ja hajutama riski (Kg 11:1, 2). Selle mudeli puhul on edukaid vahendeid kaks: minimeerida kulutusi vastavalt oma vajadustele (Õp 24:27) ja otsida asjatundlikku abi kaasinimestelt (Õp 15:22). Kui vajadused on rahuldatud ja rikkus kasvab, tuleb „meelde tuletada Issandat, oma Jumalat, et see on tema, kes annab sulle jõu varanduse soetamiseks“ (5Ms 8.18).

Jumala majapidaja kõige turvalisemaks investeeringumudeliks on investeerida „taevariiki“ (Mt 13:44). Seal pole majanduslangusi, riske, vargaid ega turulangust. Sul oleks justkui rahakott või rahatasku, mis kunagi ei kulu (Lk 12:33). Kristuse vastuvõtmine avab arve ning küm-nise tagastamine ja annetuste andmine on hoiused. See tähendab, et ükskõik, kui palju on meil siin muret oma maapealsete asjadega, nagu näiteks maksuarvete tasumine, tuleb alati silmas pidada igavesi tõdesid.

Loe 2Kr 4:18. Kuidas hoida seda tõe alati silme ees, elades samas siin vastutustundlike majapidajatena?

Reede, 16. märts

Toetav mõte: Iga loomupärane võime, oskus või and tuleb Jumalalt, oleme siis selle geenidega kaasa saanud, on seda mõjutanud ja harinud meie keskkond või mõlemat korraga. Selle võrrandi tähtis osa on, mida hakkame nende võimete ja oskustega peale. Jumal ootab, et majapidajad õpiksid koolituse ja praktilise kogemuse abil olema oma oskuste ja võimete alal meisterlikud (Kg 10:10).

Issand täitis Betsaleeli „Jumala Vaimuga, tarkuse, mõistuse ja teadmistega ning igasugu tööoskusega“ (2Ms 35:31). Tema ja Oholiab (2Ms 35:34) olid suutelised õpetama teistele oma käsitööoskusi.

Õppigem materialistlikus maailmas olema paremad majapidajad ja võla kõrvaldajad. Peaksume alati arendama oma oskusi lugemise, seminare ja hariduse osas, kus iganes võimalik, ning rakendama lõpuks õpitu ellu. Oma oskuste arendamine võimaldab meil anda Jumalale parim ning olla head majapidajad.

Tähendamissõna talentidest näitab, et iga sulane sai talendid, „igaühle tema suutlikkust mööda“ (Mt 25:15). Kaks sulast kahekordistasid oma kogust, kolmas peitis oma jao mulla alla. Me peame alati püüdma endal olevat parandada, kuid talendi mahamatmine ei näita mingit suutlikkust ega oskust. Rahaasjade korrastamine, võlast vabanemine, enesekontrolli harrastamine ja praktiline kogemus arendavad pädevust, mida Jumal õnnistab. Saamaks milleski edukaks ja heaks, peame seda ikka ja jälle kordama.

„Kui Piibli õpetused rakendatakse igapäevasesse ellu, siis on neil sügav ja kestav mõju iseloomule. Neid õppetunde õppis Timoteos tundma ja elas neid ka läbi. Tal ei olnud eriliselt hiilgavaid talente, kuid tema töö oli sellest hoolimata väärtuslik, kuna ta tarvitas endale Jumalast antud võimeid Meistri teenistuses.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 205.

Küsimused aruteluks:

1. Kuigi enesekontroll on kristlase jaoks alati tähtis, on see eriti oluline siis, kui kontrolli puudumine võib viia rahalistesse raskustesse või lausa hävingusse. Kuidas saame kogudusena aidata neid, keda see probleem võib ohustada?

2. Loe Rm 13:7, 8. Kuidas rakendame need sõnad oma igapäevaellu ja suhtlemisse kaasinimestega?

3. Mõni väidab, et me ei peaks muretsema võlgadesse sattumise pärast, sest Jeesus tuleb varsti tagasi. Kuidas sa sellisele väitele vastaksid?

Ema kastis ta enne hingamispäevakooli läbimärjaks. Isa järgnes talle, kui ta läks – ja seejärel jooksis – kirikusse. Iga kord, kui tüdruk kuulis oma isa lukustatud püssikasti klapi kõbinat, kartis ta, et isa tuleb talle järele.

„Olin väga-väga hirmunud,“ ütles Margaret Wilfred (pildil), meenutades aastatetagust aega pärast seda, kui ta ristiti seitsmenda päeva adventistide kogudusse. „Olin närvinõrkuses. Sellest ajast peale tabab see mind.“

Kuid Wilfred, kes on nüüd 61-aastasena Kariibi mere saarteriigi Trinidad ja Tobago adventistide koolist pensionile jäänud õpetaja, ei kahetse. „Tunnen rõõmu Jumalaga koos elamisest,“ ütles ta. „Olen saanud kogu selle rahu, mis mul praegu on.“

Wilfred kasvas pühapäeva pidavate vanemate peres adventistidele kuuluva Lõuna-Kariibide ülikooli kompleksi lähedal Maracase orus. Lapsepõlvest peale armastas ta seda muusikat, mis hingamispäeviti ülikoolilinnaku kirikust voogas. Õpilaste laulurühmad külastasid hingamispäeva hommikuti mõnikord seda orgu. Just muusika oli see, mis võlus Wilfredi tulema adventistide evangeelsetele seeriakoosolekutele siis, kui ta oli 19-aastane, ning pärast koosolekuid ta ristiti.

„Sealt sai alguse see vaimne väljaväänamine,“ ütles ta.

Tema vanemad olid maruvihased. Isa ähvardas teda ja pani ta majja luku taha. Püssikasti klapi kõlin kohutas teda. Ta kartis, et teda pekstakse või juhtub midagi veel hullemat. Kord järgnes isa talle pool teed kirikusse.

„Jooksin kogu tee, sest kartsin, mida ta teha võib,“ ütles ta.

Ema viskas talle pangetäie vett kaela pärast seda, kui ta oli kirikusse minekuks riietunud.

„Elu ei olnud minu jaoks õnnelik,“ ütles ta.

Kuid Wilfred ei kaalunud kunagi usust lahti ütlemist. Ta klammerdus Ps 34:87 külge, mis ütleb: „Issanda ingel on leerina nende ümber, kes teda kardavad, ja ta vabastab nad.“ Tema teine lemmiksalm on Ps 27:10: „Sest mu isa ja ema hülgasid minu, aga Issand võtab mu üles.“

Lõpuks pinged kodus lõdvenesid. Wilfred sai riigi stipendiumi, et edasi õppida, ning ta astus adventistide ülikooli. Hiljem võttis ta vastu töö Maracase Seitsmenda Päeva Adventistide Põhikoolis, kus ta õpetas 35 aastat esimest ja teist klassi.

„Ma tean, et olen Jumala silmatera,“ ütles ta. „Tema näeb mind kõiges läbi.“

Osa 2018. aasta esimese kvartali kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest läheb Lõuna-Kariibide ülikoolile kirikuhoone ehitamiseks; ülikoolil pole kunagi olnud kirikuhoonet, vaid jumalateenistusi peetakse loengusaalis.

Majapidaja harjumused

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ef 5:15–17; Kl 3:23; Lk 12:35–48; Jk 4:14; Ap 3:21, 1Kr 9:24–27.

Meelespeetav tekst: „Kuidas hoiab noor inimene oma teeraja selge? Kui ta seda peab sinu sõna järgi. Ma nõuan sind kõigest oma südamest, ära saada mind kõrvale oma käskudest! Ma panen su sõna taltele oma südamesse, et ma ei teeks pattu sinu vastu“ (Ps 119:9–11).

Sinu harjumused näitavad su elu eesmärki ja suundumust. Majapidajad, kes arendavad välja head harjumused, on kõige ustavamad. Taanielil oli igapäevase palvetamise harjumus (Tn 6:11). Paulusel oli tava olla sünaagoogis (Ap 17:1, 2). Samuti kirjutab ta: „Ärge eksige! „Halb seltskond rikub head kombed““ (1Kr 15:33). Viljelgem häid harjumusi, et need asendaksid halvad.

„Isiksustena oleme need, ajas ja igavikus, kelleks meid meie harjumused teevad. Nende elu, kes kujundavad õiged harjumused ja sooritavad ustavalt kõik kohustused, on säravaks valguseks, mis heidab säravaid kiiri kaasinimeste teerajale.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 4. kd, lk 452.

Rada, mille loob harjumus, on kiireim tee, millel sammudes saame otsitud tasu. Harjumus on juurdunud otsus. Teisisõnu, sul ei tule selle üle enam mõeldagi; sa lihtsalt tegutsed nii. Harjumus võib olla väga hea või väga halb, sõltuvalt sellest, mida sa teed. Sellel nädalal vaatleme võimsaid harjumusi, mis aitavad majapidajatel ajada Jumala asju.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 24. märtsiks.

Harjumus: otsida esmalt Jumalat

Meil kõigil on harjumused. Küsimus on selles, missugused need on. Head või halvad? Kõikidest headest harjumustest, mis kristlasel olla saavad, on kõige tähtsam otsida igal päeval esimesena Jumalat.

„Igal hommikul pühenda ennast – hing, ihu ja vaim – Jumalale. Pane alus pühendushetke harjumusele ning usalda järjest rohkem oma Päästjat.“ – Ellen G. White, *Mind, Character, and Personality*, 1. kd, lk 15. Sellise harjumusega läheme kindlasti läbi „kitsa...värava“, mis viib ellu (Mt 7:14).

Jumal ütles: „Sul ei tohi olla muid jumalaid minu palge kõrval“ (2Ms 20:3). Jeesus ütles meie põhivajaduste kontekstis, et me otsiksime „esmalt Jumala riiki ja tema õigust“ (Mt 6:33), ning meile on ka öeldud: „Te otsite mind ja leiate minu, kui te nõuate mind kõigest oma südamest“ (Jr 29:13).

Loe Mt 22:37, 38; Ap 17:28; Ef 5:15–17 ja Kl 3:23. Mida siin öeldakse, mis aitab meil aru saada, kuidas Jumal oma elus esikohale seada?

Kõikidest näidetest, kuidas otsida esmalt Issandat, pole miski loomulikult parem Jeesuse eeskujust. Jeesus pani oma Isa kõiges esikohale. Hakkame seda nägema ajal, mil Ta lapsena Jeruusalemma külastas. Seistes oma emaga silmitsi, kes Ta „pühakojast“ üles oli leidnud, ütles Ta emale: „Ma pean olema neis paigus, mis on mu Isa päralt“ (Lk 2:46, 49).

Kogu elu jooksul ihkas Jeesus ühendust oma Isaga, nagu tõendab Tema palve-elu harjumus. See harjumus oli midagi niisugust, mida jüngrid täielikult ei mõistnud. Kõik kurjuse väed ei suutnud Jeesust Isast lahutada, sest Jeesus tegi harjumuseks hoida Temaga täielikku ühendust.

Me saame toimida Jeesuse eeskuju kohaselt, kui langetame otsuse armastada Jumalat kogu südamest, meelet ja hingest (Mt 22:37). Palvetades, Jumala Sõna uurides ja Jeesuse iseloomu kõiges tehtavas jäljendades püüdes moodustame harjumuse panna Jumal oma elus esikohale. Milline harjumus saaks kristlase jaoks olla parem?

Küsi endalt: Olen ma tõesti pannud Jumala oma elus esikohale? Kuidas ma seda tean?

Harjumus: oodata Jeesuse tulekut

Loe Lk 12:35–48. Mida õpetab see tähendamissõna suhtumisest Jeesuse teise tulekusse? Miks peame alati kõike, mida teeme, paigutama Jeesuse teise tuleku konteksti?

Majapidajatöö tegemine tuleks Jeesuse taastuleku valguses harjumuseks muuta. Ustavuseta majapidajate iseloom, kes käitusid, nagu olnuks nad ustavad, saab lõpuks teatavaks nende tegudes; õiged, ustavad majapidajad teostavad oma kohustusi, valvates ja töötades nii, nagu oleks nende peremees kohal. Nad elavad tuleviku nimel ja töötavad ustavalt päevast päeva. „Aga meie kodupaik [kodakondsus – NIV] asub taevas, kust me ka ootame Päästjat – Issandat Jeesust Kristust“ (Fl 3:20).

Aabraham ootas igavest linna (Hb 11:10) ning Paulus ootas Kristuse taastulekut (Hb 10:25). Nad olid ettemõtledjad, oodates, kavandades ja valmistudes kohe Jeesusega kohtuma. Meilgi tuleb arendada harjumust hoida püsivalt pilk evangeeliumi tippsündmusel (Tt 2:13). Selle asemel, et piiluda aeg-ajalt või heita juhuslik pilk prohvetikuulutusele, on meil vaja pidevalt vaadata, silmitseda ning anda endale aru igavikust, mis ootab meid siis, kui Kristus tuleb. Samas tuleb meil vältida läbimõtlemata ja luulelennulisi mõtisklusi lõpuaja sündmuste kohta. Teise tuleku töötus annab meie elule suuna, tagab õige vaatenurga olevikus ning aitab meelles pidada, mis on elus tähtis. Harjumus oodata Jeesuse tagasitulekut iseloomustab majapidajat ja tema eesmärki.

Rist on meile sillutanud tee Lunastajaga kohtumiseks. Vaatame Pühakirjas avaldatud teetähiseid, mis suunavad meie pilgu Kristuse tulekule Isa ja inglite hiilguses (Mk 8:38). Nii ei pea me „silmas nähtavat, vaid nähtamatut, sest nähtav on mööduv, nähtamatu aga igavene“ (2Kr 4:18).

Jah, surm ja surma saamise alaline reaalsus peaks aitama meil alati mõista, kui piiratud ja põgus on meie aeg siin. Kuid töötus Kristus teisest tulekust näitab meile sedagi, et surm ise on lühiaegne ja mööduv. Pole siis ime, et meil tuleb elada Kristuse tagasituleku töötuse valguses – selle töötuse, mis peaks mõjutama iga kristliku majapidaja elu. Tehkem nüüd harjumuseks elada alati Kristuse tagasituleku ootuses. Juba meie nimi paljastab selle ootuse tegelikkuse.

Harjumus: kasutada aega õigesti

„Sest meie oleme eilsed ega tea midagi, meie päevad maa peal on ju nagu vari“ (Ib 8:9).

Sa võid kella seisma panna, aga ei saa peatada aja kulgu. Aeg ei oota; see jätkab edasi liikumist ka siis, kui püsime vagusi ega tee midagi.

Mida õpetavad järgmised kirjakohad meile maise elu ajast? Jk 4:14, Ps 90:10, 12; Ps 39:5, 6; Kg 3:6–8. Millise põhisõnumi saame neist salmidest selle kohta, kui kallihinnaline on aeg siin?

On oluline, et kristlased oleksid head majapidajad millegi suhtes, mis on niivõrd piiratud ja taastumatu. Seega peaksime arendama harjumust kasutada aega targalt, keskendudes sellele, mis on tähtis praeguses ja tulevases elus. Meil tuleb ajaga ümber käia selle põhjal, mille Jumala Sõna meile olulisena esile toob. Sest kui aeg on läbi, ei saa seda uuesti alustada. Juhul, kui kaotame raha, võime selle lõpuks tagasi saada, võib-olla isegi rohkem, kui algselt kaotasime. Ajaga nii ei ole. Kaotatud hetk on kaotatud igaveseks. On kergem panna puruks läinud toores muna tagasi oma koore sisse kui vallutada möödanikust ükski hetk. Aeg on üks kallihinnalisim kaup, mille Jumal on meile andnud. Seepärast on väga tähtis arendada harjumust võtta meile antud aja igast hetkest maksimum.

„Meie aeg kuulub Jumalale. Iga hetk on Tema oma ning meil on pühalik kohus kasutada seda Tema auks. Ühegi teise talendi kohta, mille Ta on andnud, ei nõua Ta rangemat aruandlust kui meie aja kohta.

Aja väärtus on äraarvamatu. Kristus pidas iga hetke hinnaliseks ja seda peaksime tegema ka meie. Elu on liiga lühike, et seda raisata. Meil on ainult mõned prooviaja päevad, mis valmistavad meid ette igavikuks. Meil pole aega raisata, pole aega, mida kulutada isekatele naudingutele, pole aega patu hellitamiseks.“ – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 342.

„Vaadake siis hoolega, kuidas te elate: mitte nagu arutud, vaid nagu targad, kasutades aega õigesti, sest päevad on kurjad“ (Ef 5:15, 16). Mida Paulus siin meile ütleb ja kuidas saame rakendada neid sõnu oma praeguses olukorras?

Harjumus: hoida mõistus, keha ja hing tervena

Algselt loodi meid täiuslikekes – vaimses, füüsilises ja vaimulikus mõttes. Muidugi on patt seda kõike rikkunud. Evangeeliumi hea sõnum on muuhulgas see, et Jumal hoolitseb meie taastamise eest; Ta teeb meid selliseks, nagu olime algselt mõeldud olema.

Loe Ap 3:21 ja Ilm 21:1–5. Milline lootus on neis salmides meie jaoks? Kuidas elada ajal, mil seda lõplikku taastamist ootame?

Kristus tegutses siin maal väsimatult selle nimel, et ülendada inimkond vaimulikult, hingeliselt ja füüsiliselt, mis kõik kuulutavad ette lõplikku taastamist aja lõpus. Jeesuse terviseteenistus tunnistab Jumala tahtest, et oleksime võimalikult terved nüüdsest kuni lõpuni. Nii arendavad majapidajad oma mõistuse, ihu ja hinge harjumusi, mis edendavad tervislikku eluviisi.

Esiteks, mõistus saab üha tugevamaks, mida rohkem seda kasutatakse. Täida oma meel harjumuspäraselt sellega, „mis iganes on tõene, mis auväärne, mis õige, mis puhas, mis armastusväärne, mis ülendav“ (Fl 4:8). Sellised mõtted toovad rahu (Js 26:3) ning „südamerahu on ihule eluks“ (Õp 14:30). Meele tervislikud harjumused lubavad mõistuse kindlust hoida võimalikult heas korras.

Teiseks, hea tervise harjumused, nagu näiteks liikuv eluviis ja sobiv toiduvalik, näitavad, et hoolime endast. Kehaline tegevus alandab stressi ja vererõhku, parandab enesetunnet ning on tõenäoliselt suurem vanemismvastane ravim kui miski muu meie riiulitelt kättesaadav.

Kolmandaks arendab majapidaja häid harjumusi, mis kosutavad hinge. Tõsta oma hing Jumala poole (Ps 86:4, 5) ja oota (Ps 62:6). Su hingel läheb hästi „nagu sa käidki toes“ (3Jh 3) ning on „tervikuna hoitud laitmatuna meie Issanda Jeesuse Kristuse tulemiseks“ (1Ts 5:23).

Mõtle, millised on sinu harjumused ja kuidas need mõjutavad su vaimulikku, füüsilist ning hingelist tervist. Kas sul on vaja teha mõningaid muutusi, mis aitavad sul parandada mõnd või kõiki neist aladest? Millised valikud saad langetada ja millistele Piibli töotustele toetuda, mis aitavad sul parandada oma elukvaliteeti nüüd, mil ootad lõplikku taastamist?

Harjumus: enesekontroll

Enesekontroll on üks tähtsaim iseloomujoon, mis majapidajal olla saab. „Jumal ei ole meile ju andnud arguse vaimu, vaid väe ja armastuse ja mõistlikkuse vaimu“ (2Tm 1:7). Kreekakeelne sõna *sophronismos*, mis tähendab distsipliini, esineb Uues Testamendis ainult selles salmis ning kannab mõtet teha seda, mida tegema peab, et mõistus oleks terve ja tasakaalustatud ega kalduks kõrvale Jumala põhimõtetest. Enesekontroll aitab meil „eristada head ja kurja“ (Hb 5:14), saada aru käesolevatest olukordadest, kuid siiski taluda rahulikult ja alandlikult survet ja meelepetet, vaatamata tagajärgedele. Taaniel jätkas lõvidest hoolimata õigesti tegemist; tema vastandiks võib tuua Simsoni, kes elas isemeelset elu ning ilmutas vähe mõõdukust ja head otsustusvõimet. Joosep jätkas Pootifari kojas selle tegemist, mis oli õige; tema vastand võib olla Saalomon, kes teenis teisi jumalaid (1Kn 11:4, 5).

Loe 1Kr 9:24–27. Mida ütleb Paulus enesekontrolli kohta? Mis tema öeldust on kaalul kogu enesekontrolli küsimuse juures tervikuna?

„Maailm on naudingute orjuses. Väärõpetuste ja väljamõeldiste tulv uputab üle kogu maa. Saatan lisab pidevalt hingihukutavate püüniste arvu. Kõik, kes soovivad täielikku pühadust jumalakartuses, peavad õppima mõõdukust ja enesevalitsemist. Soovid ja kired peavad saama allutatud mõistuse kontrollile. Ilma sellise enesedistsipliiniga pole võimalik saavutada hingejõudu ja vaimulikku arusaamist, mis teeb meid suuteliseks mõistma ja läbi elama Jumala Sõna pühi tõdesid.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 101.

Enesekontroll paraneb harjumusi arendades. Jumal on kutsunud sind olema püha „kogu oma käitumises“ (1Pt 1:15) ja harjutama „ennast jumalakartuses“ (1Tm 4:7). Majapidajatel tuleb harrastada ja harjutada enesekontrolli sama usinalt, nagu teeb harjutusi väga andekas sportlane või muusik.

Kuidas õppida alluma Jumala väele, kes ainsana saab anda enesekontrolli, mida vajame ustavate ja jumalakartlike majapidajatenaselles rikutud maailmas elades?

Reede, 23. märts

Toetav mõte: Eenok ja Noa muutsid harjumuseks Jumalaga käimise ajajärgul, mil vähesed jäid liialduse, materialismi ja vägivalla keskel usstavaks (1Ms 5:24; 6:9). Nad taipasid ja võtsid omaks Jumala armu ning olid enda hoolde usaldatud vara ja ülesannete head majapidajad.

Kogu ajaloo jooksul on elanud inimesi, kes on käinud koos Jumalaga nii, nagu Eenok ja Noa. Näiteks Taaniel ja tema sõbrad „ mõistsid, et seismaks õige usu esindajaina keset paganluse vääreligioone, peavad nad omama selget mõistust ja laitmatut jumalikku iseloomu. Jumal ise oli nende õpetaja. Eenoki sarnaselt kõndisid nad alati Jumalaga palves, sihikindlas uurimises ja Nähtamatuga ühenduse hoidmises.“ – Ellen G. White, *Prohvetid ja kuningad*, lk 486.

„Jumalaga käimine“ on see, mida majapidaja teeb. See tähendab, et ta elab siin maa peal päevast päeva koos Jumalaga. Tark majapidaja muudab maailma rikutuse keskel Jumalaga käimise harjumuseks, sest ainult ühendus Jumalaga kaitseb meid langemast siin valitsevatesse pahedesse.

Olla ustav sulane tähendab elu, mis algab kokkuleppest Jumalaga (Am 3:3). Meil tuleb käia ja elada Kristuses (Kl 2:6), käia uues elus (Rm 6:4), käia armastuses (Ef 5:2), käia tarkuses (Kl 4:5), käia tões (Ps 86:11), käia valguses (1Jh 1:7), käia vagaduses (Õp 19:1), käia Tema seaduse järgi (2Ms 16:4), käia heade tegude tegemises (Ef 2:10) ning käia kindlal teel (Õp 4:26).

Küsimused aruteluks:

1. Sõnasta, mis on alandlikkus, ning selgita selle osa majapidaja elus (Mt 11:29; Ef 4:2; Fl 2:3; Jk 4:10). Miks on alandlikkus tähtis, kui käime Jumalaga? (Mi 6:8).

2. Rääkige klassis, mismoodi aidata meie keskel olijaid, kes on takerdunud halbadesse, ennasthävivatest harjumustest. Mida saad kohaliku kogudusena teha nende inimeste aitamiseks?

3. Milliseid häid harjumusi peab kristlikul majapidajal veel olema? Vaata näiteks Tt 2:7, Ps 119:172; Mt 5:8.

4. Rääkige klassis ajast ja aja salapärast. Miks näib aeg minevat väga kiiresti? Kuidas üldse aru saada, mis on aeg? Veel tähtsam, miks on vaja olla head majapidajad selle suhteliselt lühikese ajamahu üle, mis meil siin maa peal on?

Starlene Peters (pildil) astus hingamispäeva hommikul seitsmenda päeva adventistide kirikusse, kehal verevalumid ja seljas rebenenud riided; selja taha jäi pärast pidutsemist purjus peaga tehtud autoavarii.

Endise adventistina kõhkles ta pisut selles, kuidas kaua välditud koguduseliikmed tema kirikusse tulekule reageerivad. Kuid üks tema sõber oli mõni tund tagasi selles autoavariis surma saanud ja tal oli vaja leida Jumal.

„Nägin selles õnnetuses äratuskella helinat,“ ütles 32-aastane Peters, kes on nüüd täiskohaga misjonär. „Tajusin, kui habras on elu.“

Petersi oli üles kasvatanud adventistist vanaema Port of Spainis, Kariibi mere saarte riigis nimega Trinidad ja Tobago. Varasest noorusest peale nõuti temalt igal hingamispäeval kirikus olemist. Pärast ristimist täitis ta koguduses palju ameteid, kuid tema sõnade kohaselt polnud ta teenimine ehe. „Sest lapsepõlves ma enamasti ei tundnud Jumalaga sidet,“ ütles Peters.

18-aastasena lahkus ta kodust ja kirikust, et elada pidutsedes.

Siis toimus õnnetus. Peters ja tema kaks sõpra sõitsid pärast reedeõist peolkäimist kodu poole ning juht, kes oli purjus, tegi avarii. Peters ja juht pääsesid kriimustustega, aga nende sõber, 26-aastane naine, sai surma.

Peters viidi õnnetuspaigalt haiglasse kontrolli. Siis küsitles politsei teda jaoskonnas. Pärast seda suundus Peters otseteed kirikusse.

Petersil polnud seljas midagi muud, kui piduriided: napp kleidike, kõrvarõngad ja jumestus. Ta ei teadnud, mida oodata. Ta polnud enam seitse aastat jumalateenistusel käinud.

Pastor asus just jutlust pidama, kui Peters uksest sisse astus. Kõigi silmad pöördusid temale. Siis hakkasid koguduseliikmed äkitselt laulma.

„Nad katkestasid teenistuse ja hakkasid lihtsalt laulma, sest nad olid nii õnnelikud, et ma pärast nii mitut aastat jälle kirikus olin,“ ütles Peters.

See oli samaväärne vastuvõtt, nagu sai Jeesuse tähendamissõnas osaks kadunud pojale (Lk 15:11–32).

Sellest hetkest peale otsustas Peters anda elu Jeesusele ja alustada uuesti.

„Tegin Jumalaga lepingu: kas kõik või mitte midagi,“ ütles ta. „Mind ristiti uuesti, ja siit algas mu elu.“

Loe Starlene Petersist edasi järgmisel nädalal.

Majapidaja ameti tulemused

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2Tm 3:1–9; Hs 14:14, Fl 4:4–13; Õp 3:5; 1Pt 2:11, 12; Mt 7:23, 25:21.

Meelespeetav tekst: „Käituge hästi paganate keskel, et kuigi nad teist räägivad paha kui kurjategijaist, siiski, pannes tähele teie häid tegusid, annaksid nad Jumalale au aruandmise päeval“ (1Pt 2:12).

Teenides majapidajatena, peame elama Jumala tunnistajatena, mis tähendab, et peaksime avaldama tugevat mõju enda ümber olevatele inimestele – mõjutust hea suunas.

Jutt pole sellest, et peaksime ennast ümbritsevast maailmast eraldama. Vastupidi, meil on eesõigus peegeldada paremat elamise viisi neile, kes ei tunne meile antud tõdesid. Majapidamine on õilis töö, sest haldame Jumala kutset elada jumalakartlikult. Jumal annab meile praktilise kogemuse elada teistmoodi kui ükski muu eluviis maa peal (2Kr 6:17) ning see on midagi niisugust, mida kaasinimesed märkavad ja mille kohta lausa küsivad. Seepärast on meile öeldud: „Pühitsege Issandat Kristust oma südames, olles alati valmis kostma igaühele, kes teilt pärib aru lootuse kohta, mis teis on“ (1Pt 3:15).

See viimane õppetükk vaatab isiklikku kasu, vaimulikke tulemusi, edukaid tagajärgi, meie mõju ja majapidaja eluga rahulolemise võtit, teades, et kogu jutt käib „Kristusest teie sees – kirkuse lootusest“ (Kl 1:27).

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 31. märtsiks.

Pühapäev, 25. märts

Majapidamine ja jumalakartus

Jumalakartus, vagadus, on väga lai teema. Jumalakartlikud inimesed elavad pühas eluviisis (Tt 1:1), olles hoiakutes ja pühendumuses nagu Kristus ning tehes Jumalale meelepäraseid tegusid (Ps 4:4, Tt 2:12). Jumalakartus on tõelise religiooni väljendus ja selles on igavese elu töötus. Sellist töötust ei paku ükski filosoofia, varandus, kuulsus, võim ega sünnipärane soosing.

Loe 2Tm 3:1–9. Mille eest Paulus siin hoiatab, mis on otseselt seotud ustava majapidaja eluga?

Iiobi raamat annab edasi Iiobi iseloomu ja tegude kirjelduse. See näitab, kuidas jumalakartlik elu avaldub isegi kannatustes. Samuti näitab see, kui väga Saatan niisugust eluviisi vihkab. Jumalgi andis teada, et ei olnud teist Iiobi sarnast tema usu ja eluviisi kvaliteedi poolest (Ib 2:3).

„Uusimaal oli mees, Iiob nimi. See mees oli vaga ja õiglane, ta kartis Jumalat ja hoidus kurjast“ (Ib 1:1). Seega näeme meest, kelle usk ei olnud ainult sõnaline väljaütlemine või religioossed rituaalid, vaid osa tema elust (Ib 1:5). Seda, et ta Jumalat austas, ilmutas terve tema vaga elu isegi kohutavate läbikatsumiste keskel. Olla vaga ei tähenda, et oleme täiuslikud, küll aga seda, et peegeldame täiuslikkust meie enda tegevusvaldkonnas.

Loe Hs 14:14. Mida ütleb see salm nende meeste iseloomu kohta? Mis on neil ühine ja peab ilmema ka meis kõigis?

Majapidamine on tegelikult jumalakartliku elu väljendus. Ustavatel majapidajatel ei ole üksnes jumalakartuse vorm. Nad on jumalakartlikud ja see jumalakartus avaldub selles, kuidas nad elavad, kuidas tegelevad varaga, mida Jumal on neile usaldanud. Nende usku väljendab nii see, mida nad teevad, kui ka see, mida nad ei tee.

Rahulolu

„Ma ei ütle seda puuduse pärast, kuna ma olen õppinud olema rahul sellega, mis mul on“ (Fl 4:11). Kui meil tuleb olla rahul selle olukorraga, milles viibime, siis kust peab selline rahulolu pärinema?

Timoteosele kirjutades iseloomustab Paulus üht ebameeldivat inimgruppi, „kes arvavad jumalakartuse olevat tuluallika“ (1Tm 6:5). Kuidas saaks veel paremini iseloomustada mõnd tänapäevast teletüssajat? Nad teenivad palju raha, jutustades kuulajatele, et kui nad on ustavad (ning „ustavus“ tähendab ka nende tegevuse toetamist), siis saavad nad rikkaks. Jõukuse ja ustavuse vahele võrdusmärgi panemine on lihtsalt veel üks materialismi ilming, ainult kristluse rüüs.

Tõsiasi on, et jumalakartusel ei ole midagi tegemist jõukusega. Kui oleks, siis tuleks pidada mõningaid maailma vastikemaid inimesi jumalakartlikeks, kuna nemad on ka ühed jõukamad. Paulus ütles hoopis vastupidi: „Jumalakartus koos rahulolemisega on suur saavutus“ (1Tm 6:6, NIV). Jumalakartus koos rahulolemisega mistahes olukorra üle on suurim rikkuse tüüp, sest Jumala arm on palju väärtuslikum kui rahaline kasu. Seega peaksime olema rahul, „toidu ja ihukattega“ (1Tm 6:8, NIV). Lõpuks pole asi selles, kui palju meil on, sest kui meil on kalduvus sel viisil mõelda, tahame alati saada rohkem.

„Rahulolemine igas olukorras on suur kunst, vaimulik saladus. Seda tuleb õppida ja õppida kui mõistatust... Kristlik rahulolemine on see armas, sisim, rahulik, armuline vaimsuse raamistik, millele tahtlikult igas olukorras alistud ning milles naudid Jumala tarkust ja isalikku korraldust... See on hinnalise salvi pott ning väga lohutav ja kasulik murelikele südameatele rahututel aegadel ja olukordades.“ – Jeremiah Burroughs, *The Rare Jewel of Christian Contentment*, lk 1, 3.

Loe Rm 8:28; Hb 13:5 ja Fl 4:4–13. Mida siit leiame, mis aitab meil elada rahulolevat elu?

Usaldus

Loe Õp 3:5. Milline tähtis sõnum on siin meile, eriti salmi viimases osas, et me ei „toetuks“ omaenese mõistusele? (Vaata ka Js 55:9; 1Kr 4:5; 13:12.)

Jumala majapidajate moto ja eesmärk on „loota Issanda peale kõigest südamest ja mitte toetuda omaenese mõistusele“ (Õp 3:5).

Muidugi on seda sageli kergem öelda kui teha. Kas pole nii, et võime vägagi sageli mõistuspäraselt uskuda Jumalat ning seda, et Ta meid armastab ja meie eest hoolitseb, kuid ometi muretseda ennast haigeks millegi pärast, millega silmitsi seisame? Mõnikord näib tulevik väga hirmutav, vähemasti meie enda kujutelmades.

Kuidas me siis oleme majapidajad, kes toetuvad lootuses Jumalale? Hakates usus astuma ja kuuletudes Issandale kõiges, mida me nüüd teeme. Usaldus on mõttetegu, mis ei ammendu; vastupidi, mida rohkem me Issandat usaldame, seda rohkem meie usaldus kasvab. Ustavate majapidajatena elamine on juba ise viis, kuidas väljendada Jumalale lootmist. See lootus ja usaldus on majapidaja põhjapanev ja edasiviiv jõud ning saab nähtavaks selles, mida teeme.

„Looda Issanda peale kõigest südamest.“ Pühakiri kasutab ikka ja jälle kujundina fraasi „sinu süda“. See tähendab, et meie otsused tulevad kõlbelisest sisimast minast, mis kokku moodustab selle, kes me oleme (Mt 22:37). Siia on haaratud meie iseloom, motiivid ja kavatsused – meie olemuse tuumik.

Kergem on usaldada Jumalat asjus, mida ei saa kontrollida. Sel puhul pole meil muud valikut kui usaldada Teda. Õige „kõigest südamest“ lootmine aga ilmneb siis, kui meil tuleb langetada valik millegi suhtes, mida saame kontrollida, ja kui meie lootmine Jumalale paneb meid valima ühel või teisel viisil.

Apostlid on näide kogu südamest Jumalale lootmisest: „Loomu poolest olid nad nõrgad ja abitud, nagu paljud praegu töös olevad inimesed, kuid nad panid kogu oma lootuse Issandale. Rikkust neil oli, aga see koosnes mõistuse ja hinge kultuurist; ning selline rikkus saab olla kõigil, ks panevad Jumala esimesele ja viimasele ja kõigest parimale kohale.“ – Ellen G. White, *Gospel workers*, lk 25.

On tõi, et kergem on usaldada Jumalat selle puhul, mida ei saa kontrollida. Aga mida öelda selle kohta, mida sa kontrollida saad? Milliseid valikuid võib sul olla vaja langetada, et Jumala tahe määraks, mis tee sa valid, ja sa usaldaksid seejuures Jumalat?

Meie mõju

„Sest varem te olite pimedus, nüüd aga olete valgus Issandas“ (Ef 5:8). Paulus iseloomustab südame muutust kui midagi, mida on avalikult näha. Kui me „käime valguses“ (1Jh 1:7; Js 30:21), siis tunnistab meie igapäevane haldamistegevus mõjusalt valgusest pimedas maailmas.

Jeesus ütles: „Mina olen maailma valgus“ (Jh 8:12). Peegeldame Jumala valgust oma igapäevase nähtava käitumise püsiolemuse kaudu.

Kuidas paistab meie majapidaja amet silma nii, et see tooks au Jumalale? Millist mõju avaldavad meie teod kaasinimestele? Mt 5:16, Tt 2:7; 1Pt 2:11, 12.

Majapidamine on Jumala vara haldamine, kuid see läheb sellest kohustusest kaugemale. Meie amet on nähtav perekondade, kogukondade, maailma ja universumi ees (1Kr 4:9). Majapidamine, mida elatakse välja ka kutsetöös, demonstreerib mõju, mis on kuningriigi põhimõtetele meie elus. Ja nii mõjutame teisi. Ilmutame Kristust, kui oleme lahked ja moraalsed; Looja kiidab selle kõik heaks.

Meie tööetika peab olema kooskõlas majapidaja ameti väärtushinnangutega. Meie kutsetöö on lava, kus võib näha õiglase inimese majapidamistegevust. „Ta toob esile su õiguse nagu valguse ja su õigluse nagu lõuna selguse“ (Ps 37:6). Majapidaja mõju, olgu siis töö juures või vabal ajal, ei jää „vaka alla“ (Lk 11:33), vaid seda nähakse nagu linna mäe otsas (Mt 5:14). Kui sa elad sihikindlalt sel viisil kodus ja tööl, avaldad mõju nende meelele ja südamele, kes on su ümber.

„Kõigel looduses on talle määratud töö ja need ei nurise oma koha pärast. Vaimulikes asjus on igal mehel ja naisel oma erisugune mõjusfäär ja kutsumus. Huvi, mida Jumal ootab, on proportsionaalne Kristuse anni mõõtu mööda määratud kapitaliga... Nüüd on sinu aeg ja eesõigus... näidata iseloomu püsivust, mis teeb su tõeliselt moraalselt väärtuslikuks. Kristusel on õigus sinu teenetele. Alluta end puhtsüdamlikult Talle.“ – Ellen G. White, *This Day With God*, lk 243.

Millist mõju avaldab sinu tööetika neile, kellega sa koos töötad, või neile, kes sind kodus näevad? Millise sõnumi edastad neile oma usu kohta?

Sõnad, mida tahame (ja ei taha) kuulda

Oleme maa peal võõrad ja rändurid, kelle lõppsihiks on täiuslik, ilus ja rahumeelne taevast (Hb 11:13, 14). Senimaani tuleb meil elada siin. Kristlik maailmavaade, eriti suures võitluses avalduv, ei paku võimalust olla eikellegi poolt. Me elame kas Jumalale või tema vaenlasele. „Kes ei ole minuga, see on minu vastu, ja kes ei kogu minuga, see pillutab laiali“ (Mt 12:0). Siis, kui Ta tagasi tuleb, saab selgelt ja ühemõtteliselt avalikuks, kelle poolel oleme.

Mingil hetkel pärast Kristuse tagasitulekut kuulevad need, kes väitsid, et käivad Tema järel, emba-kumba teadaannet. Millist teadet nad kuulevad ja mida kumbki neist tähendab?

Mt 25:21 _____

Mt 7:23 _____

Kristuse ütlus „tubli“ on meeldivaim ja rahuldustpakkuvaim sõna, mida majapidaja eales kuuleb. Jumalik, vastuvaidlematu kinnitus meie püüdluste kohta Tema vara haldamisel toob sõnulseletamatu rõõmu, sest tehtud sai parim oma suutlikkuse kohaselt. Samas teame kogu aeg, et meie pääste ei kinnitu mitte tegudele, mida meie oleme Kristuse heaks teinud, vaid Tema tegudele meie heaks (vaata Rm 3:21; Rm 4:6).

Ustava majapidaja elu kajastab usku, mis tal juba on. Nende sõnadest, kes püüavad ennast Jumala ees õigustada oma tegude abil (vaata Mt 7:21, 22), ilmneb püüd saada pääste tegude kaudu.

„Kui Kristuse järelkäijad annavad Issandale tagasi Temale kuuluva, koguvad nad varandust, mis antakse neile siis, kui nad kuulevad sõnu: „Tubli, sa hea ja ustav sulane... Mine oma isanda rõõmupeole!“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 523.

Lõpuks on majapidaja amet ju elu, mis on elatud kahest suurest käsust ajendatuna: armasta Jumalat ja armasta oma ligimest; need on kogu tema tegevuse liikumapanevaks jõuks.

Kui hästi su enda elu ja sinu elus avalduv majapidajatöö neid kaht suurt käsku kajastavad?

Reede, 30. märts

Toetav mõte: „Kristus tuli siia maailma, et ilmutada Jumala armastust. Tema järelkäijatel tuleb alustada tööd, mida Tema alustas. Püüdkem üksteist aidata ja kinnitada. Püüdes teha head kaasinimestele, leiame tõelise õnne. Inimene ei tegutse oma huvide vastaselt, kui ta armatab Jumalat ja kaasinimesi. Mida omakasupüüdmatum on meelsus, seda õnnelikum ta on, sest ta täidab eesmärgi, mis Jumalal temaga on.“ – Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, lk 24, 25.

„Kus iganes on koguduses elu, seal on suurenemine ja kasv. Samuti on seal pidev vastuvõtmine ja välja andmine, Issandalt saamine ja Talle Tema oma tagasi andmine. Igale tõelisele usklikule annab Jumal valgust ja õnnistust ning usklik annab seda teistele edasi töös, mida ta Issanda heaks teeb. Kui ta annab sellest, mida ta saab, siis suureneb tema suutlikkus saada. Tehakse ruumi armu ja tõe värsketele varudele. Talle saab osaks selgem valgus, suurenev tunnetus. Sellisest andmisest ja vastuvõtmisest oleneb koguduse elu ja kasvamine. See, kes saab, kuid kunagi ei anna, lõpetab varsti vastu võtmise. Juhul, kui tõde ei voola temast kaasinimestele, kaotab ta võime vastu võtta. Peame taeva kaupa edasi andma, kui tahame saada värskaid õnnistusi.“ – Ellen G. White, *Counsels on Stewardship*, lk 36.

Küsimused aruteluks:

1. Kuidas toob Issanda usaldamine rahulolu? Mida läheb vaja selleks, et usaldada Jumalalt kogu südamest intellektuaalsel tasandil? 2Kr 10:5. Miks on väga kerge öelda „kõik tuleb heaks“ (Rm 8:28), kuid seda uskuda on väga raske? Miks ütleme, et loodame Jumalale ja loodame intellektuaalsel tasandil Temale ka päriselt, kuid oleme ometi tuleviku suhtes väga hirmul?

2. Anna klassis selline ülesanne ja võrdle siis vastuseid: „Sõnasta 25 või vähema sõnaga oma arusaam majapidajaks olemisest!“ Seejärel küsi: „Miks on majapidaja tegevus niivõrd tähtis osa kristlikust elust (vasta 25 või vähema sõnaga)?“

3. Loe veelkord Mt 7:21–23. Mis siin toimub? Miks need inimesed nii ütlevad? Mida nende sõnad neist endist räägivad? Kuidas tagada, et samal ajal, kui püüame olla head majapidajad, elada usus ja sõnakuulmises ning teha häid tegusid Jumala nimel, ei langeks me sarnasesse enesepettusesse?

Kui Starlene Peters kuulis oma kodumaa – Trinidad ja Tobago – noortekongressil üht USA veteranmisjonäri kõnelemas, tundis ta, et paneb ennast kirja kahlenädalasele misjonireisile Lõuna-Ameerikasse.

Kuid see soov viis ta segadusse. Ta oli äsja tulnud tagasi seitsmenda päeva adventistide kogudusse, pärast seitse aastat kestnud raju pidutsemist, ning ta ei tundnud, et on kõlblik olema misjonär.

„Minu meelest ei olnud minus misjonäri materjali,“ ütles Peters, kes oli tol ajal 25-aastane. „Niisiis otsustasin palvetada.“

Ta palus Jumalalt märki: et noortekongressil paluks juhuslik inimene tal misjonäriks hakata. Mitte keegi ei tundnud teda, seepärast arvas ta, et mitte keegi ei astu tema juurde.

„Kuid üks ja teine inimene tuli sellel päeval minu juurde ning ütles mulle: „Oled sa mõelnud misjonäriks saamisele?“ rääkis ta.

Peters mõtles, et inimesed olid USA misjonäride ettekande järel misjonilainel ja esitasid sellepärast sellise küsimuse, niisiis küsis ta Jumalalt teise märgi: et tema isa ütleks talle, et ta hakkaks misjonäriks. „Minu isa ei käi kirikus ja ma olen tema ainuke tütar,“ ütles Peters. „Nii et minu jaoks oli tõenäosus peaaegu null. Mõtlesin, et olen Jumala nurka surunud.“

Järgmisel päeval helistas isa talle ja ütles: „Võib-olla peaksid sa minema sinna, kuhu Jumal sind juhib.“ Ta ütles, et on rahul tütre äsjaste elumuutustega.

Peters palvetas sellel ööl vihaselt. Ta ei tahtnud riskida töökohaga Guyanasse misjonireisile mineku pärast. Ta küsis kolmanda märgi: et Jumal varustaks teda 450 USA dollariga, mida reisiks vaja oli.

Järgmisel päeval, kongressi viimasel päeval, ulatas üks tundmatu Peter-sile valge ümbriku ja astus minema. „Kui ma sisse vaatasin, oli seal tšekk 450 dollarile, täpselt see summa, mida ma reisi jaoks vajasin,“ ütles ta.

Peters viibis lõpuks Guyanas poolteist aastat, ta õpetas misjonikoolis. Sellest alates on ta käinud järjepanu lühematel ja pikematel misjonireisidel, võttes aja maha vaid selleks, et koguda raha järgmise reisi jaoks. 2014. aastal autasustas adventkoguduse esimees Ted N. C. Wilson Petersit tema töö eest koguduse programmis Üks Aasta Misjonile.

Peters, kes on nüüd 32-aastane, ütleb, et kunagi pole hilja – või liiga vara – Jeesusest rääkida.

„Enne esimest misjonireisi, kui olin just kogudusse tagasi tulnud, ei tundnud ma ennast nii suure kristlasena, et misjonireisile minna,“ ütles ta. „Nüüd reisin ma kogu aeg. Jumal täidab kõik mu vajadused.“